

Saksbehandlar Magne Eikanger konsulent
ArkivsakID: 20/364
Arkivkode: FA-L12, GBNR-80/008

Detaljreguleringsplan for North Sea Energy Park gnr. 80 bnr. 8 - Hetlandsskogen - Andre gangs behandling

Saksnummer	Utval	Møtedato
050/21	Formannskapet	08.06.2021
021/21	Kommunestyret	15.06.2021

Rådmannen sitt forslag til vedtak:

Bjerkreim kommune vedtar forslag til detaljreguleringsplan for North Sea Energy Park, gnr. 80 bnr. 8 mfl. Hetlandsskogen, med plankart sist revidert den 27.05.21, bestemmelser sist revidert den 31.05.21, planbeskrivelse sist revidert den 31.05.21, med følgende endringer:

I reguleringsbestemmelsene:

1. I navnet på planen føyes det til «mfl.» etter «gnr. 80 bnr. 8.»
2. § 2.1.13.c endres til: «Dersom bygging av bygninger i planområdet, med utgangspunkt i den til enhver tid gjeldende forskrift om dimensjonering og organisering av brannvesen, utløser krav om brannstasjon nærmere planområdet enn der dagens brannstasjoner med dagens bemanning er lokalisert, skal kostnadene med planlegging, bygging mv. av brannstasjonen bekostes av tiltakshaver. Kommunen kan videre kreve at tiltakshaver dekker kommunens kostnader med driften av brannstasjonen, inkl. personellkostnader.»
3. Ny bestemmelse § 2.1.20.e) «Vestlige deler (vest for Ø68400) av BI1-1 og BI1-2 skal disponeres så sent i utbyggingsfasen som mulig og etter godkjent massedisponeringsplan.»
4. Endring i bestemmelse § 3.1.3. b) «Maks gesimshøyde for bebyggelsen er:
 - BI1-1: maks +225 moh., maks +205 moh. vest for Ø68400
 - BI1-2: maks +210 moh., maks +200 moh. vest for Ø68400
 - BI1-3: maks +210 moh.
 - BI1-4: maks +190 moh.»

På reguleringsplankartet:

1. I tittelfeltet føyes det til «mfl.» etter «gnr. 80 bnr. 8.»
2. Endringene som fremkommer i bestemmelsene § 3.1.3.b skal overføres til reguleringsplankartet også.

Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-12.

08.06.2021 Formannskapet

Kjetil Slettebø (Sp), Marthon Skårland (H) og Tone Vaule (Ap) stilte spørsmål om habiliteten. Resterende fire medlemmer stemte over habiliteten, Bente Gro M. Slettebø (Sp) overtok som ordfører i saken.

Marthon Skårland og Tone Vaule ble enstemmig erklært inhabile jf. forvl. § 6, første ledd e).

Ved avstemming om Kjetil Slettebø sin habilitet stemte Egil Gjedrem (Krf) og Marius Solberg (H) for at han er habil. Bente Gro M. Slettebø (Sp) og Ane Skutlaberg (Krf) stemte for inhabilitet, og med dobbeltstemmen til Bente Gro M. Slettebø ble det flertall for at Kjetil Slettebø er inhabil jf. forvl. § 6, andre ledd.

Olinn Herikstad møtte for Kjetil Slettebø. Kristine Osland møtte for Tone Vaule. Ingen vara møtte for Marthon Skårland. Saken ble behandlet med 6 medlemmer.

Rådmannen sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

FSK- 050/21 Vedtak:

Bjerkreim kommune vedtar forslag til detaljreguleringsplan for North Sea Energy Park, gnr. 80 bnr. 8 mfl. Hetlandsskogen, med plankart sist revidert den 27.05.21, bestemmelser sist revidert den 31.05.21, planbeskrivelse sist revidert den 31.05.21, med følgende endringer:

I reguleringsbestemmelsene:

1. I navnet på planen føyes det til «mfl.» etter «gnr. 80 bnr. 8.»
2. § 2.1.13.c endres til: «Dersom bygging av bygninger i planområdet, med utgangspunkt i den til enhver tid gjeldende forskrift om dimensjonering og organisering av brannvesen, utløser krav om brannstasjon nærmere planområdet enn der dagens brannstasjoner med dagens bemanning er lokalisert, skal kostnadene med planlegging, bygging mv. av brannstasjonen bekostes av tiltakshaver. Kommunen kan videre kreve at tiltakshaver dekker kommunens kostnader med driften av brannstasjonen, inkl. personellkostnader.»
3. Ny bestemmelse § 2.1.20.e) «Vestlige deler (vest for Ø68400) av BI1-1 og BI1-2 skal disponeres så sent i utbyggingsfasen som mulig og etter godkjent massedisponeringsplan.»

4. Endring i bestemmelse § 3.1.3. b) «Maks gesimshøyde for bebyggelsen er:

- BI1-1: maks +225 moh., maks +205 moh. vest for Ø68400
- BI1-2: maks +210 moh., maks +200 moh. vest for Ø68400
- BI1-3: maks +210 moh.
- BI1-4: maks +190 moh.»

På reguleringsplankartet:

1. I tittelfeltet føyes det til «mfl.» etter «gnr. 80 bnr. 8.»
2. Endringene som fremkommer i bestemmelsene § 3.1.3.b skal overføres til reguleringsplankartet også.

Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-12.

15.06.2021 Kommunestyret

Kjetil Slettebø (Sp), Tone Vaule (Ap), Marthon Skårland (H) og Idar Sønstabø (Krf) stilte spørsmål om habiliteten, og forlot setene sine.

Rådmannen refererte til KS sin håndbok for møteskikk, møteledelse og voteringsteknikk "Møtet er satt" og foreslo at Bente Gro M. Slettebø, gruppeleder for Sp, velges som setteordfører for behandling av saken, og at Torbjørn Ognedal (Sp) velges som settevaraordfører for saken. Det var ingen andre forslag. Ved votering ble dette enstemmig (13 representanter) vedtatt.

Bente Gro M. Slettebø tok sete som setteordfører, og fire vararepresentanter var med og stemte over habiliteten.

Rådmannen la frem følgende:

*For ordfører **Kjetil Slettebø** (Sp) kan han bli berørt opp mot bestemmelsene til planen der det er lagt begrensning/rekkefølgekrav i pkt 2.1.14 om ferdig opparbeidet gang- sykkelveg*

mellom Hetlandsvegen og Apeland og forbedret vegstandard fra Hetlandsvegen til E39. Kjetil Slettebø leier jordbruksjord langs deler av denne strekningen og vil dermed få en særlig påvirkning av at vegen kan bli utvidet.

Vurdering er at Kjetil Slettebø etter Forvaltningsloven § 6, andre ledd, kan påvirkes ift tap. Tapet er ikke «særlig», slik det er omtalt i loven. Han vil trolig heller ikke «merke i spesielt stor grad» slik det er nyansert i veilederen fra Kommunal- og regionaldepartementet. Det er derimot grunn til å tro at «omstendighetene i saken er egnet til å svekke tilliten» (jf. veileder).

*For varaordfører **Tone Vaule** (Ap) kommer spørsmål om habilitet opp siden hun er styremedlem i Dalane Energi AS. Selskapet eier 17 % av North Sea Energy Park. Vurdering er at Tone Vaule etter Forvaltningsloven § 6, første ledd e) er inhabil siden hun er styremedlem.*

*For **Idar Sønstabø** (Krf) kommer spørsmål om habilitet opp siden han er direktør for Dalane Energi AS. Selskapet eier 17 % av North Sea Energy Park. Vurdering er at Idar Sønstabø etter Forvaltningsloven § 6, første ledd e) er inhabil siden han er leder av Dalane Energi AS.*

*For **Marthon Skårland** (H) kommer spørsmål om habilitet opp siden han er styremedlem i North Sea Energy Park. Detaljreguleringsplanen tilhører North Sea Energy Park. Vurdering er at Marthon Skårland etter Forvaltningsloven § 6, første ledd e) er inhabil siden han er styremedlem i North Sea Energy Park.*

Kjetil Slettebø ble med 12 mot 5 stemmer erklært inhabil jf. forvl. § 6, andre ledd (Egil Gjedrem (Krf) og Marius Solberg, Skjalg Espedal og Mgnar Sandstøl og Åshild Slettebø (H) stemte imot).

Tone Vaule, Idar Sønstabø og Marthon Skårland ble enstemmig erklært inhabile jf. forvl. § 6, første ledd e).

Haldis Hagen (Sp) møtte for Kjetil Slettebø.

Aud Sissel Birkeland (Ap) møtte for Tone Vaule.

Åshild Slettebø (H) møtte for Marthon Skårland.

Gunn Anita Vestersjø (Krf) møtte for Idar Sønstabø.

Tore Malmei (V) satte frem følgende forslag:

Det omsøkte arealet i Hetlandsskogen skal fremdeles være et LNF-område og ikke omreguleres til et industriområde.

Avstemming:

Malmei sitt forslag ble satt opp imot formannskapet sitt vedtak.

Tore Malmei sitt forslag fikk en stemme (Tore Malmei (V)) og falt.

Formannskapet sitt vedtak i sak 050/21 ble dermed vedtatt med 16 mot 1 stemme.

KST- 021/21 Vedtak:

Bjerkreim kommune vedtar forslag til detaljreguleringsplan for North Sea Energy Park, gnr. 80 bnr. 8 mfl. Hetlandsskogen, med plankart sist revidert den 27.05.21, bestemmelser sist revidert den 31.05.21, planbeskrivelse sist revidert den 31.05.21, med følgende endringer:

I reguleringsbestemmelsene:

1. I navnet på planen føyes det til «mfl.» etter «gnr. 80 bnr. 8.»

2. § 2.1.13.c endres til: «Dersom bygging av bygninger i planområdet, med utgangspunkt i den til enhver tid gjeldende forskrift om dimensjonering og organisering av brannvesen, utløser krav om brannstasjon nærmere planområdet enn der dagens brannstasjoner med dagens bemanning er lokalisert, skal kostnadene med planlegging, bygging mv. av brannstasjonen bekostes av tiltakshaver. Kommunen kan videre kreve at tiltakshaver dekker kommunens kostnader med driften av brannstasjonen, inkl. personellkostnader.»

3. Ny bestemmelse § 2.1.20.e) «Vestlige deler (vest for Ø68400) av BI1-1 og BI1-2 skal disponeres så sent i utbyggingsfasen som mulig og etter godkjent massedisponeringsplan.»

4. Endring i bestemmelse § 3.1.3. b) «Maks gesimshøyde for bebyggelsen er:

- BI1-1: maks +225 moh., maks +205 moh. vest for Ø68400
- BI1-2: maks +210 moh., maks +200 moh. vest for Ø68400
- BI1-3: maks +210 moh.
- BI1-4: maks +190 moh.»

På reguleringsplankartet:

1. I tittelfeltet føyes det til «mfl.» etter «gnr. 80 bnr. 8.»
2. Endringene som fremkommer i bestemmelsene § 3.1.3.b skal overføres til reguleringsplankartet også.

Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-12.

Detaljreguleringsplan for North Sea Energy Park gnr. 80 bnr. 8 - Hetlandsskogen - Andre gangs behandling

Saken gjelder:

Detaljreguleringsplanen for North Sea Energy Park gnr. 80 bnr. 8 Hetlandsskogen har vært ute på høring og offentlig ettersyn i perioden 26.03.21 til 12.05.21. Det er kommet inn ni uttalelser fra offentlige organer og 39 uttalelser fra virksomheter, foreninger og privatpersoner.

Planforslaget legges nå fram for andre gangs behandling i Formannskapet og vedtak i Kommunestyret.

I høringsperioden kom det inn til sammen ni innsigelser fra tre offentlige etater med innsigelseskompetanse. Alle disse innsigelsene er nå ryddet av vegen, slik at reguleringsplanen kan egengodkjennes av Kommunestyret.

Faktiske opplysninger:

Formannskapet behandlet reguleringsplanforslaget første gang i møte den 16.03.21, sak 025/21 og fattet følgende vedtak:

- 1. Bjerkreim kommune tar i medhold av plan- og bygningsloven kapittel 12 detaljreguleringsplan for North Sea Energy Park gnr. 80 bnr. 8, Hetlandsskogen, til behandling.*
- 2. Formannskapet vedtar i medhold av plan- og bygningsloven § 12-10 at forslag til detaljreguleringsplan for North Sea Energy Park gnr. 80 bnr. 8, Hetlandsskogen, med reguleringsplankart datert den 19.02.21, reguleringsbestemmelser sist revidert den 19.02.21, planbeskrivelse datert den 19.02.21 og konsekvensutredning datert februar 2021 blir sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn etter at følgende er endret:*

a. I reguleringsbestemmelsene:

- § 1.3.e. Her endres teksten i kulepunktet til: «Naturområde i sjø og vassdrag kombinert med overvannstiltak VKA».*
- § 2.1.10. Tredje setning endres til: «Dette innebærer at utførende entreprenør må underrettes om at arbeid nær automatisk fredet kulturminne må utføres på en slik måte at kulturminnet ikke skades.»*
- 2. § 2.1.14.c Når summen av den totale utbyggingen (midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest) utgjør mer enn 25 % av maksimal tillatt BYA innenfor BI1 og BI2 samlet, skal gang og sykkelvei langs fv 4296 mellom Tengs til Tengesdal være ferdig opparbeidet.*
- 3. I § 2.1.16 endres andre setning til «Planen skal i størst mulig grad ta hensyn til hubro som har reirplass i eller utenfor planområdet, i dets sensitive periode (februar – mai).»*
- 4. I § 3.1.11 endres ordet «industriformålet» til «arealformålet».*
- 5. § 3.2.1.f. Veggen til badeplassen i nordvestenden av Eikesvatnet er ikke offentlig. Den må endres til felles veg i tabellen.*
- 6. § 3.2.2. Veg SKV 7 strykes.*
- 7. § 3.2.3. Veg SKV 7 føyes til.*
- 8. § 3.3.3. Her skal overskriften endres til: «Grøntområde GBG 2, GBG 14-GBG29».*

b. Planbeskrivelsen

Kap. 3 oppdateres slik at den beskriver tilstanden når planen ble sendt inn til 1. gangs behandling og merknader i tilknytning til det allerede vedtatte planprogrammet tas ut.

c. ROS-analysen

Forslagsstiller må gå gjennom ROS-analysen på ny og kvalitetssikre denne før planen legges ut på offentlig ettersyn og høring.

d. Plankart

Også veialternativ 2 skal vises på plankartet.

e. Det skal utredes hvor mye jord en kan spare ved å bruke annet fysisk skille enn rabatt. Det utredes i høringsperioden.

Etter at de vedtatte endringene var gjennomført av forslagsstiller Vial AS, ble planforslaget sendt på høring til offentlige instanser ved brev av den 25.03.21, brev til private parter og interesseorganisasjoner den 25.03.21, annonse i Dalane Tidende den 26.03.21 og informasjonen ble lagt ut på kommunens hjemmesider den 24.03.21. Fristen for å komme med merknader ble satt til den 12.05.21.

Om planområdet

Planområdet er ca. 2.720 daa og ligger i Hetlandsskogen, samt på strekningen av Hetlandsvegen fra krysset med Fv. 4296 Tengesdalsvegen og inn til næringsområdet. Den første delen av Hetlandsvegen foreslås lagt om, omtalt som vegalternativ 2.

Planområdet er ikke dekket av reguleringsplan i dag. På kommuneplanens arealdel er området vist som LNRF-område. Planforslaget er av den grunn i strid med kommuneplanens arealdel.

Illustrasjon

Figuren viser forslag til reguleringsplan i sterkt nedfotografert format.

Planlegging og medvirkning

North Sea Energy Park AS (NSEP) er tiltakshaver i denne planen. NSEP har engasjert konsulentfirmaet Vial AS som reguleringsarkitekt mv. for planarbeidet. I saksforelegget omtales Vial AS som forslagsstiller. Vial AS har igjen knyttet til seg underleverandører innen diverse spesialfelt, blant disse er Ecofact AS som har hatt ansvar for konsekvensutredningen.

Oppstartmøte mellom forslagsstiller, tiltakshaver, Ecofact AS og kommune-

administrasjonen ble gjennomført den 10.06.20.

Planlagt utbygging er så omfattende at det utløser krav om utarbeidelse av konsekvensutredning (KU), jf. pbl. § 4-2.

Varsel om oppstart av reguleringsarbeid og forslag til planprogram for konsekvensutredning ble sendt ut den 19.06.20, med frist for å komme med merknader til den 24.08.20. Fristen var over lovens minstekrav på seks uker for høring av forslaget til planprogram. Grunnen til dette var at det var i sommerferien. Planområdet som det ble varslet oppstart for var om lag 7.500 daa, inkl. store deler av Eikesvatnet.

Det kom inn merknader til varsel om oppstart av planarbeidet og forslag til planprogram fra 12 offentlige instanser og 12 uttalelser fra privatpersoner og interesseorganisasjoner.

Den 14.08.20 ble det gjennomført et åpent informasjonsmøte på Vikeså der forslagsstiller orienterte om planene for et næringsområde i Hetlandsskogen. Mellom 60 og 70 møtte.

I høringsperioden ble det den 28.04.21 igjen gjennomført folkemøte på Vikeså. Forslagsstiller og Ecofact AS presenterte planforslaget og de svarte sammen med representanter for kommunen på spørsmål fra de vel 50 frammøtte.

Planformål

Formålet med reguleringsplanen er å legge til rette for etablering av en næringspark i et om lag 2.720 daa stort planområde. Om lag 1.700 daa av dette er foreslått regulert til industriformål. Det legges til rette for kraftintensiv industri, i form av datasenter og batteriproduksjon, samt sirkulær industri, med tilhørende service- og støttefunksjoner, inkludert tekniske anlegg som er nødvendige for driften av virksomhetene. Sirkulær industri er industri som nyttiggjør seg ressurser fra annen industri. I dette tilfellet f.eks. veksthus e.l. som nyttiggjør seg overskuddsvarme til oppvarming av sine anlegg.

I planbeskrivelsen skriver forslagsstiller bl.a. at: *«Planforslaget er med hensikt gjort fleksibelt i forhold til plassering av bebyggelse innenfor industriformålet, og med tillatelse til store flater og høyder. For at området skal være konkurransedyktig og klare å tiltrekke seg en større gruppe aktører, er det viktig å gi området nødvendig fleksibilitet for å innfri deres seleksjonskriterier ved valg av nye etableringer. Det vil være ulike preferanser i måten å bygge og arrondere sitt anlegg på.»*

Det er behov for en oppgradering av Hetlandsvegen som kjøreveg på strekningen fra Fv. 4296 Tengesdalsvegen, samt bygging av ny veg på strekningen fra der Hetlandsvegen svinger nordover og fram til næringsområdet. Det foreslås at starten av Hetlandsvegen flyttes litt sørover og at det blir et kanalisert kryss mellom Tengesdalsvegen og Hetlandsvegen, med venstresvingefelt for trafikk fra sør som skal inn på Hetlandsvegen. Det er videre lagt opp til at det skal bygges gang- og sykkelveg langs Hetlandsvegen fram til og i næringsområdet, adskilt fra kjørebane med en rabatt. Nord i planområdet foreslås det et område for ny transformatorstasjon og det er regulert inn en ny høyspentlinje parallelt med dagens høyspentlinje gjennom planområdet. Sør for industriområdet er det foreslått areal til beredskapssenter og renseanlegg for avløpsvann. Det er også foreslått regulert inn et høydebasseng BVF1 sørvest i planområdet.

Planprogram

Den 10.11.20, sak 077/20, vedtok Formannskapet planprogram for KU-en. Vedtaket ble kunngjort den 04.12.20. Det er ikke klagerett på vedtak om fastsetting av planprogram.

Utbyggingsalternativer

Alternativ 0:

Dette er en situasjon der tiltaket ikke gjennomføres.

Alternativ 1:

Dette alternativet er med i fagrapportene og konsekvensutredningen, men det er ikke dette alternativet som ble sendt inn for første gangs behandling og lagt ut på høring og offentlig ettersyn.

Alternativ 2:

Alternativ 2 er et utbyggingsalternativ som tar mer hensyn til områdets konflikter enn det alternativ 1 gjør, og skal tilpasse området i størst mulig grad, med hensyn til etablering av kraftintensiv industri. Derfor framstår alternativ 2 som mer detaljert og videreutviklet, sammenlignet med alternativ 1. Det er alternativ 2 som ble sendt inn for første gangs behandling.

I Planbeskrivelsen avsnitt 2.3.3 oppgir forslagsstiller følgende konklusjon for valg av alternativ 2 som det som ble levert inn:

«Alternativ 1 har den mest hensiktsmessige avgrensningen når det kommer til en effektiv arealutnyttelse. Det er det alternativet som vil gi størst samfunnsmessige gevinster og de største positive ringvirkningene. På den andre siden har alternativ 1 flere konflikter sammenlignet med alternativ 2. Soltua anses som viktig for brukere i kommunen og nabokommunene. Det er i tillegg viktig med god landskapstilpasning da tiltaket ligger innenfor landskap av nasjonal og regional karakter. Alternativ 2 vil gi mindre masseoverskudd og kan oppnå intern massebalanse. Kulturminnene innenfor området er automatisk freda av nasjonal og internasjonal verdi, og alternativ 1 kommer i konflikt med to av lokalitetene mens alternativ 2 kommer i konflikt med ett. Med bakgrunn i vektingen ovenfor og vurderingen i konsekvensutredningen for begge alternativene, er det vurdert at alternativ 2 har mindre konsekvenser for de ikke prissatte tema som helhet. Det er derfor besluttet å gå for alternativet 2 da dette tar mer hensyn til omgivelsene.»

Krav om konsekvensutredning

Utarbeidelsen av planforslaget omfattes av «Forskriften om konsekvensutredning», som har til hensikt å sikre at hensyn til miljø og samfunn blir ivaretatt under utarbeidelsen av planer og etablering av tiltak. I forskriftens § 6b, jf. vedlegg 1 punkt 24, er det krav om at alle planer om næringsbygg, bygg for offentlig eller privat tjenesteyting og bygg til allmenntilgjengelige formål med et bruksareal på mer enn 15.000 m² skal konsekvensutredes. Et unntak gjelder for reguleringsplaner der det konkrete tiltaket er konsekvensutredet i en tidligere plan og der planforslaget er i samsvar med denne tidligere planen.

I det aktuelle planområdet legges det opp til en etablering av vesentlig mer enn 15.000 m² næringsbebyggelse innenfor planområdet, og det foreslås formål som ikke er i samsvar med overordnede plan; kommuneplanens arealdel. Dermed utløses krav til konsekvensutredning jfr. Forskrift om konsekvensutredninger § 6b.

Konsekvensutredningen er utført i henhold til fastsatt planprogram og finnes på kommunens hjemmesider. I Planbeskrivelse kap.8 er det gjort en kort sammenstilling av konsekvensutredningen inndelt i hvert utredningstema.

Innkommne merknader med rådmannens merknader til disse

Statsforvalteren i Rogaland, 12.05.21

Statsforvalteren reiser **tre innsigelser** og har **syv faglige råd**. Innsigelsene gjelder:

- Manglende krav om trinnvis utbygging
- Manglende krav om minimum utnyttelsesgrad
- Mangelfulle krav til avbøtende tiltak med hensyn til landskapstilpasning

Statsforvalteren viser til at kraftintensiv industri er et nasjonalt satsingsområde. Regjeringen vil at Norge skal være en attraktiv nasjon for datasenter og annet data-basert næringsliv. Satsingen på NSEP er i tråd med dette. Planforslaget innebærer samtidig store arealbeslag og utfordrer særlig hensyn til landskap, friluftsliv og naturverdiene i området. Statsforvalteren viser i den sammenheng bl.a. til økt fokus på bevaring av karbonrike myrområder. Det framgår også av Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing at det gjennom arealplanleggingen er viktig å ivareta våtmarker, myr, elvebredder og skog som kan dempe effektene av klimaendringer.

Utbyggingen i Hetlandsskogen vil føre til et estimert utslipp på cirka 1,3 ganger Bjerkreim kommune sitt årlige klimagassutslipp, skriver Startforvalteren. En av planens intensjoner er å gi aktuelle aktører tilstrekkelig fleksibilitet i forbindelse med etablering og videre næringsdrift. En utfordring med dette er å få til en god balansegang mellom ønsket fleksibilitet, forutsigbarhet og hensyn til ulike verneinteresser i området. Planen utfordrer til dels nasjonale og viktige regionale interesser og Statsforvalteren vil med uttalelsen bidra til å sikre at viktige nasjonale interesser ivaretas, samtidig som hensyn til en forsvarlig og trinnvis næringsutbygging ivaretas.

Statsforvalteren mener at landskapspåvirkningen og konsekvensene ved landskaps-inngrepene ikke er tilstrekkelig ivaretatt i det aktuelle planforslaget. De fremmer derfor innsigelse til manglende føringer for høyde og volum på de planlagte bygningene. Hensyn til landskap, natur og friluftsliv må også sikres bedre med krav om trinnvis utbygging, se også punkt nedenfor i forbindelse med utbyggingsrekkefølge.

Detaljreguleringsplanen er en av de største reguleringsplanene som er utarbeidet i fylket. Det er derfor viktig at det legges opp til gode overordnede plangrep med hensiktsmessige totalløsninger for å vekte utbyggingsinteressene opp mot de viktige verneinteressene i området. Statsforvalteren har derfor innsigelse til manglende krav til etappevis utbygging og utbyggingsrekkefølge innenfor planområdet. I forbindelse med krav til etappevis utbygging, må det også ligge vurderinger av hvor den aktuelle utbyggingen kan starte, og hensyn til naturmangfold og landskap må ligge til grunn som viktige premisser i den sammenheng.

Av hensyn til de viktige verneinteressene som gjør seg gjeldende i området, er det viktig å tilstrebe en effektiv arealbruk. Det er i den sammenhengen viktig at det innarbeides minstekrav i reguleringsplanen knyttet til arealutnyttelse, for å redusere arealbeslaget og utbyggingens samlede konsekvenser for friluftsliv og naturmangfold. I § 2.4 gis det kun føringer for maksimal utnyttelsesgrad.

Statsforvalteren anser det lite sannsynlig at området får en lav utnyttelse, men mener likevel at dette bør følges opp og sikres juridisk i bestemmelsene. Med henblikk på konsekvensene anlegget får, spesielt for natur og landskap, er det viktig at det innarbeides bindende bestemmelser som sikrer en effektiv arealutnyttelse.

Statsforvalteren fremmer derfor innsigelse til manglende krav til minimum utnyttelsesgrad og ber om at dette blir sikret i planens bestemmelser.

Faglige råd:

- Adkomstveg til BVF1 bør legges inn på plankartet
- Forslag til avbøtende tiltak i form av vannspeil og nye grønne areal sikres i bestemmelsene
- Forsvarlig håndtering av myrareal / jord sikres i bestemmelsene
- Det bør legges ved en massehåndteringsplan til sluttbehandlingen av planen
- Type virksomhet som det åpnes for innenfor planområdet bør sikres bedre i bestemmelsene
- Dybdeundersøkelser for myr bør gjennomføres og legges til grunn for utregning av klimagassutslippet
- Høyeste tillatte mønehøyde i område BI2 og BI3 bør reduseres for å sikre tilgang for brannvesen

I fagrapport om konsekvenser av utslipp til vann og luft er det under avbøtende tiltak

foreslått etablering med fossilfri byggeplass for å minimere utslippene i anleggsperioden og etablering av nye grønne areal og åpne vannspeil, som skissert i illustrasjonsplanen. Det er blant annet sikret i bestemmelsene § 2.1.17 at det skal kobles inn en biolog ved utarbeidelsen av utomhusplanen, som ventelig vil ha henblikk på disse faktorene. I tillegg er det sikret i § 2.2.3 om ytre miljøplan at konsekvenser for utslipp til vann og luft skal legges til grunn ved utformingen av planen. Statsforvalteren fremmer faglig råd om at det i bestemmelsene sikres at illustrasjonsplanen skal være retningsgivende for avbøtende tiltak i området.

For å få til et presist klimaregnskap for omdisponeringen av de enkelte myrområdene, må dybdeundersøkelser for disse gjennomføres for å få et mer nøyaktig resultat. Statsforvalteren fremmer derfor faglig råd om at det må gjøres ytterligere undersøkelser av dybdeforhold, slik at reelle dybdeforhold kan legges til grunn som premiss ved beregningen av klimagassutslippet fra omdisponeringen. Dersom myrreal må omdisponeres, så må det vurderes tiltak som kan forsegle underliggende myrmasser med tettere mineraljord / leirrik jord nederst.

Statsforvalteren fremmer derfor faglig råd om at forsvarlig håndtering av myrreal / jord sikres i bestemmelsene og at dette tema ikke utsettes til utarbeidelse av ytre miljøplan. Massene må håndteres slik at CO₂- og metanlagrene låses på best mulig måte. På denne måten vil man også oppnå et bedre CO₂-regnskap for prosjektet samlet sett.

Statsforvalteren anbefaler at gjenbruk av restvarme blir utredet ytterligere og at det blir lagt mer konkrete føringer for å gjøre nytte av overskuddsvarmen fra datalagringscenteret.

En massehåndteringsplan kan vise hvordan massene skal håndteres på best mulig måte internt i områder og hvordan de skal benyttes underveis i prosjektet.

Statsforvalteren har derfor faglig råd om at det legges ved en massehåndteringsplan til sluttbehandlingen av planen.

Statsforvalteren anbefaler kommunen å gjennomgå akseptkriteriene og vurdere om det på bakgrunn av nye kriterier bør iverksettes flere konsekvensreducerende tiltak. Det er kommunen som har ansvar for å dimensjonere brannvesenet på bakgrunn av ROS-analysen. Behov for nødvendig materiell og opplæring kan medføre store kostnader for kommunen og Statsforvalteren gir derfor et faglig råd om å vurdere å redusere høyeste tillatte mønehøyde i område BI2 og BI3.

§ 2.1.13 om brannberedskap er noe uklar og bør omformuleres. Hva som ligger i at byggherren «har økt ansvar utover krav i TEK 17» bør presiseres.

På bakgrunn av risikoanalysen og rapporten fra Branncon bør kommunen vurdere om etablering av brannstasjon skal være et rekkefølgekrav. Det bør være tydelig hvem som skal etablere og drifte brannstasjonen.

Statsforvalteren vil også oppfordre til at det legges til rette for en effektiv arealbruk når det gjelder parkeringsløsninger. Med hensyn til viktige natur- og landskapsverdier må det tilstrebes å redusere parkering på bakkenivå i så høy grad som mulig.

Statsforvalteren mener samtidig at det bør iverksettes tiltak som gjør sykling som et transportmiddel mer attraktivt. Eksempelvis kan man innad i planområdet vurdere plassering av sykkelparkeringen og sikre at disse lokaliseres på en måte som oppfordrer til bruk av sykkel.

Reguleringsplanen bør så langt som mulig sikre at det er kraftintensiv industri, primært datasenter og batterifabrikker, samt tilhørende service- og støttefunksjoner som er de næringsetableringer som området faktisk skal brukes til i framtiden.

Statsforvalteren vurderer at dette forholdet ikke er godt nok sikret i § 3.1. Det fremmes derfor faglig råd at de ønskede virksomhetene spesifiseres og sikres bedre i bestemmelsene, innenfor rammene av plan- og bygningslovens §§ 12-5 – 12-7.

Statsforvalteren legger til grunn at dersom området ikke skal brukes til de planlagte næringsaktivitetene, kraftkrevende industri, så skal området tilbakeføres til dagens arealformål.

Statsforvalteren viser til § 2.1.18 om utbyggingsavtaler og minner om at det ikke finnes hjemmel i plan- og bygningsloven til å sette krav til inngåelse av utbyggingsavtaler. Inngåelse av utbyggingsavtaler kan utvilsomt være et godt verktøy for realisering av planlagt utbygging og er ofte et nødvendig virkemiddel ved større

utbyggingsprosjekter. Et av premissene ved en gyldig avtale er at de inngås ved at begge partene er blitt enige om å stifte en avtale. Statsforvalteren anbefaler derfor at ordlyden i bestemmelsen endres til en forventning om inngåelse av utbyggingsavtale og retningslinjer for hva utbyggingsavtalen konkret skal inneholde.

Tiltaket vil føre til vesentlig økning i trafikk til og fra det aktuelle området, både gjennom anleggsperioden og driftsperioden. I reguleringsbestemmelsen under § 2.1.14.c, framgår det at når summen av den totale utbyggingen (midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest) utgjør mer enn 25 % av maksimal tillatt BYA innenfor BI1 og BI2 samlet, skal gang- og sykkelveg langs Fv. 4296 fra Tengs til Tengesdal være ferdig opparbeidet. Av hensyn til myke trafikanter generelt, og barn og unge spesielt, mener Statsforvalteren at gang - og sykkelvegen langs strekningen fra Hetlandsvegen i nord og til Fv. 44 Tengs i sør på Fv. 4296, bør opparbeides før det gis tillatelse til oppføring av bygninger innenfor planområdet.

Innenfor område BVF1 skal det legges til rette for etablering av høydebasseng.

Statsforvalteren har faglig råd om at tilkomstvegen til høydebassenget blir tegnet inn på plankartet, for å sikre tilstrekkelig tilkomst for utrykningskjøretøy.

Rådmannens merknader:

Landskapstilpasning

For å redusere noe av landskapsvirkningene og imøtekomme Statsforvalterens innsigelse til manglende krav til avbøtende tiltak med hensyn til landskapstilpasning, forslås følgende endringer:

- Kotehøyden for bebyggelsen innenfor området BI1-4 reduseres med 10 meter, slik at maks kotehøyde på gesims for bebyggelsen er +190 moh.
 - Datasentre kan etableres med en lengde på opptil 400 m og bredde opptil 100, med en høyde på opptil 40 meter over nytt gjennomsnittlig planert terreng.
 - Batterifabrikk kan etableres med en lengde på opptil 500 m og bredde opptil 150, med en høyde på opptil 20 meter over nytt gjennomsnittlig planert terreng
- Rådmannen støtter dette forslaget fra forslagsstiller. Se forslag til vedtak der det vises til justerte bestemmelser.

Etappevis utbygging

Det er i planforslaget som var på høring ikke stilt krav om trinnvis utbygging eller hvilket område som skal bygges ut først. Årsaken til dette er at det med stor sannsynlighet ikke vil foreligge en konkret aktør før planen er vedtatt. Når det ikke foreligger en kunde på planleggingsstadiet, er det svært krevende å forutse kundens behov når det gjelder kriterier ved valg av nye etablering. For at NSEP skal være konkurransedyktig og klare å tiltrekke seg en større gruppe aktører, er det viktig å gi området nødvendig fleksibilitet. Aktører har forskjellige kriterier og ulike preferanser i måten å bygge og arrondere sitt anlegg på. Likevel har forslagsstiller sett på to ulike scenarioer der en antar at det er to store aktører som kommer til å etablere seg innenfor planområdet. Dette bidrar til at utbyggingen enten først kan skje innenfor BI1 eller BI2, slik at utbyggingen starter i et av industriområde som er satt av til datasenter / batteriproduksjon, og dermed reduserer naturinngrepene.

Følgende foreslås om trinnvis utbygging:

- Dersom den første aktøren ønsker et tomteareal på mindre enn 450 daa, må utbyggingen skje innenfor BI2
- Dersom den første aktøren ønsker tomteareal innenfor BI2, må SKV 2, o_BE1, BI2 og BI4 opparbeides
- Dersom den første aktøren ønsker tomteareal innenfor BI1, må SKV1, SKV2, SKV3, o_BE1, BI1, BI3 og BI4 opparbeides.
- Dersom én aktør ønsker å etablere seg innenfor BI1 og BI2, skal det foreligge en utbyggingsplan for hele planområdet.

Rådmannen støtter dette forslaget fra forslagsstiller. Se forslag til vedtak der det vises til justerte bestemmelser.

Utnyttelsesgrad

Tiltakshaver oppgir at de er enig med Statsforvalteren, og følger forslaget om å legge

til rette for minimumskrav for utnyttelsesgrad innenfor industriområdene. Som et rent næringsområde bør det tilstrebes høy utnyttelse av tilgjengelig areal, særlig med tanke på at man gjennom en aksept for etablering av næringsområde ofrer betydelige verdier. Tiltakshaver foreslår derfor å sette nåværende utnyttelsesgrad som har vært ute på høring, til minimumskrav, og foreslår og sette noe høyere maksimumsutnyttelse. Tilrettelegging for høyere utnyttelse av industriarealene, gitt at det stilles krav om at øvrig infrastruktur skal på plass, vil ikke i det store bildet forverre den negative landskapseffekten som følge av utbyggingen. På den måten sikrer man god utnyttelse av den ressursen som ledige næringsarealer utgjør. Forslag til endring i reguleringsbestemmelsene § 2.4:

BI1: Min 47 %, maks 60 % BYA

BI2: Min 55 %, maks 65 % BYA

BI3: Min 53 %, maks 60 % BYA

BI4: Min 50 %, maks 60 % BYA

Rådmannen støtter dette forslaget fra forslagsstiller og tiltakshaver. Se forslag til vedtak der det vises til justerte bestemmelser.

Illustrasjonsplan

Plassering av vannspeil er vist omtrentlig på illustrasjonsplanen og vil være omtrentlig fram til det foreligger konkrete planer for planområdet. Aktører har forskjellige kriterier og ulike preferanser i måten å bygge og arrondere anlegget sitt på. Ved å legge strenge føringer for hvor vannspeil og nye grønne arealer skal etableres innenfor industriformålene vil det sette store begrensninger for bebyggelsens plassering, interne vegger mv. Det er viktig at disse avbøtende tiltakene sees i sammenheng med hvordan bebyggelsen blir plassert, for å skape en god helhetlig plan for industriområdene. Det er derfor ikke ønskelig fra tiltakshavers side at bestemmelsene skal sikre at illustrasjonsplanen skal være retningsgivende, da det kan låse plassering av vannspeil og de nye grønne arealene innenfor industriområdene. Som Statsforvalteren har påpekt, er det blant annet sikret i bestemmelsene at det skal kobles inn en biolog ved utarbeidelsen av utomhusplanen, jfr. § 2.1.17, som blir sikret med tanke på det overnevnte. Det skal også utarbeides en landskapsplan, jfr. § 2.2.4, for hvert omsøkt delområde som blant annet skal fastlegge en planteplan. I tillegg er det i § 2.2.3 om ytre miljøplan sikret at konsekvensene for utslipp til vann og luft skal legges til grunn for utforming av planen.

Rådmannen støtter dette forslaget og viser til at med en maksimal %BYA på 60 – 65 %, vil det være store arealer mellom og rundt bygningene som til dels vil bli benyttet til grønne områder og vannspeil.

Dybdemåling

Forslagsstiller anbefaler at Statsforvalterens faglige råd blir tatt til følge. Det skal utføres dybdeundersøkelser for myrområdene. Det er i forslag til ny bestemmelse, § 2.1.21, sikret at det skal utføres dybdemåling av myrområder i forbindelse med geoteknisk undersøkelse før det gis tillatelse til tiltak for hvert omsøkt delområde. Rådmannen støtter dette forslaget. Se forslag til vedtak der det vises til justerte bestemmelser.

Bearbeiding av myrjord

Forslagsstiller anbefaler at Statsforvalterens faglige råd tas til følge og at man i bestemmelsene føyer til følgende i § 2.1.3.b: «*Myrarealer som må omdisponeres må håndteres på en forsvarlig måte slik at CO2/metan-lagrene forsegles på mest mulig måte.*». Det er i tillegg foreslått følgende i bestemmelse i § 2.1.3: «*Dersom det skal foretas uttak av masser og resirkulering av masser til gjenbruk til landbruk, må det tas hensyn til risikoen for spredning av planteskadegjørere (eks. potetcystenematode).*».

Rådmannen støtter dette forslaget. Se forslag til vedtak der det vises til justerte bestemmelser.

Massehåndteringsplan

Det er ikke ennå utarbeidet en massedisponeringsplan. En massedisponeringsplan vil på samme måte som en trinnvis utbyggingsplan, legge føringer for hvor etablering av kraftintensiv industri kan skje innenfor industriformålet. Forslagsstiller ser samtidig viktigheten av å sikre en massehåndteringsplan i utviklingen av industriområdet. Det er derfor et ønske om å legge føringer for en massehåndteringsplan når det foreligger en kunde og søknad om utbygging. Tiltakshaver foreslår dermed å supplere i bestemmelsene, at det stilles krav til en massehåndteringsplan for hvert omsøkt delområde, for å sikre en optimal utnyttelse av massene innenfor industriområdet og målet om å oppnå intern massebalanse.

Følgende foreslås i bestemmelsene i § 2.1.3: *«Det må utarbeides en massedisponeringsplan før det gis tillatelse til tiltak for omsøkt delområde. Fagrapport om massehåndtering, mars 2021 "Konsekvensutredning av massehåndtering" skal legges til grunn ved utformingen av massedisponeringsplanen.»*

Rådmannen støtter dette forslaget. Se forslag til vedtak der det vises til justerte bestemmelser.

Redusere høyeste tillatte mønehøyde

NSEP ønsker å tiltrekke seg større aktører som har et ønske om å etablere storskala datasenter / batteriproduksjon. Området for den vedtatte reguleringsplanen for datasenter på Gromstul i Skien kommune har blitt solgt til selskapet Google.

Bestemmelsene for planområdet på Gromstul tillater aktøren å bygge med en høyde på inntil 40 meter. Dette er et referansepunkt på hva disse aktørene etterspør for slike etableringer. Det er derfor et sterkt ønske om å beholde foreslått maksimal gesimshøyde målt fra gjennomsnittlig planert terreng for datasentre. Det foreslås i en ny bestemmelse § 3.1.2.e en maks gesimshøyde på inntil 20 meter dersom det skal etableres batterifabrikker.

Rådmannen støtter dette forslaget. Se forslag til vedtak der det vises til justerte bestemmelser.

Kraftkrevende industri og realisering

Forslagsstiller opplyser at de godtar Statsforvalterens faglig råd, og foreslår at forholdet tydeliggjøres i bestemmelsene. Det foreslås følgende endring i § 3.1.2.a: *«Innenfor formålet tillates det etablert datasenter og batterifabrikker. Det tillates i tillegg å etablere tilhørende service- og støttefunksjoner innenfor formålet.»*. Dersom planlagt næringsaktivitetene, kraftintensiv industri, ikke blir noe av skal området tilbakeføres til dagens arealformål.

Rådmannen støtter dette forslaget. Se forslag til vedtak der det vises til justerte bestemmelser.

Tilkomstveg til høydebasseng

Forslagsstiller opplyser at de tar Statsforvalters faglige råd til følge, og anbefaler at adkomstveg til BVF1 reguleres inn på plankartet. Bestemmelsene må justeres tilsvarende.

Rådmannen støtter dette forslaget. Se forslag til vedtak der det vises til justert plankart.

Innspill til landskapstilpasning

For å bøte på noe av landskapsvirkningen, er det i bestemmelsene § 2.1.4 lagt til rette for at det skal utarbeides en mer detaljert marksikringsplan før det gis tillatelse til tiltak for omsøkt delområde. Planen skal vise hvordan skråningsarealene skal utformes og hvordan en planlegger å håndtere massene i anleggsperioden. Den skal i tillegg vise vegetasjon som skal bevares under bygging, kulturminner som ikke skal berøres under bygging og vassdrag som skal skjermes under bygging. Det er også hjemlet i bestemmelsene § 2.2.4 at det sammen med søknad om tillatelse til tiltak for den enkelte tomt, skal utarbeides en landskapsplan som skal vise opparbeidelsen av de ubebygde arealene innenfor området. Se også kommentar til punktet om landskapstilpasning ovenfor.

Rådmannen støtter dette forslaget.

Naturmangfold

Forslagsstiller opplyser at det er de landskapsøkologiske funksjonsområdene som vil bli ubetydelig påvirket. Trekket av rovfugler vurderes å bli marginalt påvirket av utbyggingen ved at rovfuglene ikke vil slutte å trekke over området på grunn av utbyggingen. Det samme gjelder det landskapsøkologiske funksjonsområdet knyttet til Bjerkreimselva. Når det gjelder de økologiske funksjonsområdene, så vil de i større grad bli påvirket, jfr. KU.

Rådmannen tar til orientering at Statsforvalteren mener at den samlede belastningen på økosystemet blir stor.

Når det gjelder det at 13 % av nedbørsfeltet / vannføringen til Ognavassdraget vil overføres til Bjerkreimvassdraget så er det en misforståelse. Det gjelder 13% av det lille bekkefeltet som renner til Ognaelva, ikke av hele vassdraget. Ognavassdraget vil ikke bli berørt i særlig grad. Et lite område som ligger mellom Auravatnet og Grastjørn havner innenfor plangrensen. Deler av dette vil få fall mot planområdet (100-110 daa) og tas derfor med i avrenning mot Bjerkreimvassdraget.

Rådmannen er enig i dette.

Innspill til krav når det gjelder overskuddsvarme

Forslagsstiller opplyser at de tar Statsforvalterens innspill om å gjennomføre en tilleggsutredning for å bruk av overskuddsvarme til orientering. Det er et ønske om at det etableres virksomheter som kan dra nytte av denne overskuddsvarmen som produseres innenfor planområdet, men tiltakshaver ønsker ikke å stille krav til dette i bestemmelsene.

Rådmannen støtter dette og viser dessuten til at det nå er foreslått å reservere den nordlige delen av BI2 til sirkulærindustri. På justert plankart er dette området benevnt BI5.

Innspill til vurdering av risiko og sårbarhet

ROS-analysen følger grenseverdier gitt i «Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen». Forslagsstiller har valgt å følge metodebeskrivelse for planlegging på kommunalt nivå grunnet planområdets store omfang.

Økt ansvar utover krav i TEK 17 innebærer at tiltakshaver er ansvarlig for at det blir utført branntekniske vurderinger i hver byggesak som dokumentere at brannsikkerheten for hver delutbygging er ivarettatt. Dette foreslås spesifisert tydeligere i bestemmelsene § 2.1.13. Se forslag til vedtak der det vises til justerte reguleringsbestemmelser.

Ettersom det vil være den til enhver tid gjeldende forskrift for organisering og dimensjonering av brannvesen som vil tilsi om det vil være krav om lokal brannstasjon eller ikke, anbefaler rådmannen at etablering av brannstasjon tas inn som rekkefølgekrav i reguleringsbestemmelsene § 2.1.13. Det kan være aktuelt for kommunen å kreve i en utbyggingsavtale at dersom det vil være krav om etablering av lokal brannstasjon i eller ved industriområdet, så må etablering av denne brannstasjonen bekostes av tiltakshaver. En døgnbemannet brannstasjon med minst fire mannskaper på vakt vil ha en årlig driftskostnad på i størrelsesorden 15 MNOK årlig inkl. sosial kostnader. Se forslag til vedtak.

Innspill til parkeringsløsning

Reguleringsbestemmelsene § 2.8 åpner opp for å etablere parkeringsanlegg innenfor industriformålene. Dette tilrettelegger for effektiv arealbruk når det gjelder parkeringsløsninger. Det er i bestemmelsene § 2.8.e sikret at minst halvparten av sykkel-parkeringene skal ha takoverbygg og plasseres i nærheten av inngangspartiet. Dette er med på å legge til rette for økt bruk av sykkel.

Innspill til utbyggingsavtale

Det foreslås å endre bestemmelsene § 2.1.18 til følgende: «*Det bør foreligge en utbyggingsavtale innenfor hvert omsøkt delområde før det gis tillatelse til tiltak*».

Rådmannen støtter dette. Se forslag til vedtak der det vises til justerte bestemmelser.

Innspill til gang- og sykkelvegen

Det vises til kommentar til Rogaland fylkeskommunes vedtak, se nedenfor.

Trafikkmengden er noe som vil øke gradvis gjennom utbyggingsperioden. Som en del av rekkefølgekravene skal gang- og sykkelvegen mellom Hetlandsvegen og Apeland være ferdig opparbeidet før tillatelse til tiltak for første bygning gis. På grunn av den gradvise økningen i trafikkmengden, anbefales det å følge Fylkesutvalgets vedtak.

Drøftingsmøte angående innsigelsene fra Statsforvalteren

Den 01.06.21 ble det gjennomført drøftingsmøte mellom Statsforvalteren og representanter for Bjerkreim kommune. Før drøftingsmøtet hadde rådmannen den 27.05.21 sendt et brev til Statsforvalteren der han redegjorde for hvordan administrasjon ville foreslå å løse innsigelsene og med kommentarer til de faglige rådene. Brevet er vedlagt saksforelegget.

Resultatet av dette møtet ble at Statsforvalteren trakk sine innsigelser mot at de justeringene som ble avtalt i møtet og de endringene som var foreslått i brevet den 27.05.21 innarbeides i de dokumentene som vedtas av Kommunestyret. Referatet fra drøftingsmøtet og svaret fra Statsforvalteren er vedlagt saksforelegget.

Rogaland fylkeskommune, seksjon for kulturarv, 15.04.21

Forholdet til automatisk fredete kulturminner er ikke tilstrekkelig ivaretatt i planforslaget som var på høring, jf. kulturminneloven §§ 3 og 4, og pbl. §§ 11-8 d, 12-6 og 12-7, og fylkesrådmannen har derfor flere administrative innsigelser til planforslaget. Dette gjøres med bakgrunn i manglende gjennomførte arkeologiske registreringer innenfor planområdet som er lagt ut til offentlig ettersyn og høring, mangler i bestemmelsene og mangelfull avmerking på plankart. De har imidlertid forslag til løsninger og de avventer en tilbakemelding på disse før planforslaget kan oversendes Arkeologisk museum, UiS, for faglig tilrådning, jf. ansvarsforskriften. Den arkeologiske registreringen innenfor planområdet er igangsatt, men registreringen vil ikke bli ferdigstilt før i mai/juni 2021. I brev av 13.10.2020 stilte fylkesrådmannen krav om at det måtte gjennomføres arkeologisk registrering innenfor planområdet, før det kunne avgis endelig uttalelse vedrørende planforslagets innvirkning på automatisk fredete kulturminner. Vial AS har på vegne av NSEP bestilt gjennomføring av registreringen.

Fylkesrådmannens har følgelig administrativ innsigelse til planforslaget, og deres endelige uttalelse må avvente til den arkeologiske registreringen er ferdigstilt.

Forslag til løsning: Den arkeologiske registreringen må ferdigstilles. Lokalteter med automatisk fredete kulturminner som måtte påtreffes ved registreringene må vises med hensynssone H730 på plankartet dersom de søkes bevart gjennom planarbeidet, og det må knyttes reguleringsbestemmelser til disse. Dersom lokalitetene søkes frigitt gjennom planforslaget, skal de markeres som bestemmelsesområde og nummereres som #1, #2, #3 osv. Det må også knyttes bestemmelser til disse områdene.

Planforslaget er også i konflikt med en automatisk fredet lokalitet, id 65475, som ikke er korrekt omtalt i forslag til bestemmelser. Fylkesrådmannen har følgelig administrativ innsigelse til planforslaget. Forslag til løsning: Det må gjøres endringer i bestemmelsen til hensynssone 11-8, d (SOSI-kode H730), jf. pbl. § 12-7. De har konkret forslag til bestemmelse for hensynssone H730. Se forslag til vedtak der det vises til justerte bestemmelser.

Planforslaget må sikre at det i ettertid ikke gjennomføres tiltak som kan framkalle skade på, og/eller utilbørlig skjemme gårdsanlegget, jf. kulturminneloven §§ 3 og 8, ved bruk av hensynssone c), SOSI-kode H570, og tilhørende bestemmelser.

Bestemmelsene for hensynssonen må også sikre at eventuelle tiltak innenfor området på forhånd avklares med kulturminnemyndighetene, jf. kulturminneloven § 8.

Hensynssone H570 mangler i plankartet. Hensynssone H570 må legges som et belte

rundt hensynssone H730, (gårdsanlegget og sikringssonen på 5 meter) i kombinasjon med formålet grønnstruktur og underformål naturområde. Når det gjelder avgrensning på hensynssonen H570 og forslag til bestemmelser vil dette bli avgjort og oversendt når registreringen er gjennomført.

Fylkesrådmannen vurderer også planforslaget slik det nå foreligger, som utilbørlig skjjemende for to automatisk fredete gårdsanlegg, id 65475 og id 33867. Når den arkeologiske registreringen er ferdigstilt og de har mottatt oppdatert planforslag, vil planforslaget oversendes Arkeologisk museum for faglig tilrådning som også vil inkludere dispensasjonsspørsmålet vedrørende utilbørlig skjemming.

Når det gjelder kulturminner i vann og vassdrag har Stavanger maritime museum i brev datert den 13.04.2021 uttalt seg til planforslaget. Museet har ikke merknader til planforslaget. Museet minner samtidig også om meldeplikten i kulturminnelovens § 8 annet ledd og § 14.

Etter at den arkeologiske registreringen er gjennomført og at de ovennevnte endringer er utført, samt at oppdatert planforslag er oversendt fylkeskommunen på ny begrenset høring, kan de oversende saken til Arkeologisk museum for faglig tilrådning.

De gjør oppmerksom på at reguleringsplaner ikke kan egengodkjennes før forholdet til automatisk fredete kulturminner er avklart gjennom ferdigstilte arkeologiske registreringer, og deres uttalelse til planforslaget foreligger.

Rådmannens merknader:

De arkeologiske undersøkelsene er gjennomført, slik at den administrative innsigelsen kan trekkes før Kommunestyret fatter vedtak i saken.

Kravet om framtidig sikring av kulturminnene synes ivaretatt i reguleringsbestemmelsene § 2.1.10.a. De endringene på reguleringsplankartet og i bestemmelsene som fylkeskommunens kulturseksjon krever foreslås gjennomført. Se forslag til vedtak der det vises til justerte bestemmelser og justert reguleringsplankart.

Oppfølging av innsigelsene fra Rogaland fylkeskommune, kultur

Forslagsstiller har etter at den administrative innsigelsen ble mottatt vært i tett dialog med kulturseksjonen og det ble foreslått en del endringer på reguleringsplankartet og i bestemmelsene. Dette resulterte i at kulturseksjonen den 31.05.21 sendte brev der man skriver at saken har vært forelagt Arkeologisk museum.

Fylkesrådmannen vurderer at reguleringsplan for næringsområde i Hetlandsskogen, North Sea Energy Park kan godkjennes under forutsetning av at det først foretas en arkeologisk utgravning av de berørte kulturminnene, før utbygging av den etappen som omfatter id 276712 nærmer seg realisering, jf. punkt 5.2.1 i

reguleringsbestemmelsene og vedlagte kart datert 25.05.2021. I henhold til kulturminneloven § 10 skal arkeologiske granskinger bekostes av tiltakshaver.

Vedtaket om omfang av den arkeologiske granskingen, herunder endelige kostnader, kan først skje etter at reguleringsplanen er endelig vedtatt. De gjør oppmerksom på at en arkeologisk utgravning normalt bare lar seg gjennomføre i sommerhalvåret, og at tiltakshaver må ta hensyn til dette i planleggingen. Tiltakshaver må varsle Rogaland fylkeskommune i god tid før tiltak etter reguleringsplanen ønskes realisert. Riksantikvaren vil deretter fatte vedtak om omfanget av den arkeologiske granskingen.

Arkeologisk museum, UiS, har ikke utarbeidet noe forslag til budsjett. Dette vil bli gjort når tiltakshaver ønsker å iverksette tiltak i tråd med vedtatt plan. Når det gjelder forholdet rundt utilbørlig skjemming for id 65475 og 33867, vurderer fylkesrådmannen at tiltakene som er hjemlet i planarbeidet vil resultere i en utilbørlig skjemming av gårdsanleggene. De samfunnsmessige konsekvensene av planarbeidet er imidlertid så pass store at det i dette tilfellet vil være grunnlag for å gi tillatelse til en slik skjemming. Utgifter til arkeologisk gransking Granskingen bekostes av tiltakshaver, dersom det ikke er grunnlag for hel eller delvis statlig dekning, jf. kulturminneloven § 10. Dispensasjon fra den automatiske fredningen gjennom planvedtaket forutsetter at

det er det oppdaterte plankartet og reguleringsbestemmelsene som ble forelagt dem i epostkorrespondanse med Vial AS 27.05.2021 og 31.05.2021 som legges til grunn for kommunens planvedtak, jf. vedlegg. I motsatt tilfelle er dette brevet å oppfatte som en innsigelse mot planen.

Rogaland fylkeskommune, 19.05.21

Fylkeskommunen hadde fått innvilget utsettelse på levering av merknader i høringsrunden. Fylkesutvalget behandlet saken i møte den 11.05.21.

Rogaland fylkeskommune er positive til en etablering av kraftkrevende industri i Hetlandsskogen, men forutsetter at planen bearbeides for å redusere konfliktnivå.

Fylkesutvalget fremmer innsigelse til planen knyttet til:

a. Manglende krav til utnyttelse av arealet, denne kan frafalles dersom følgende utnyttelse blir tatt inn i bestemmelsene

BI1: Min 47 %, maks 60 BYA

BI2: Min 55 %, maks 65 BYA

BI3: Min 53 %, maks 60 BYA

BI4: Min 50 %, maks 60 BYA

b. Manglende massedisponering, denne kan frafalles dersom det i bestemmelsene blir lagt inn krav til det i byggesøknadene

Fylkesutvalget fremmer innsigelse til planens rekkefølgekrav med følgende krav om endringer:

a. Bestemmelse § 2.1.14 c endres til: «Når summen av den totale utbyggingen (midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest) utgjør mer enn 25 % av maksimal tillatt BYA innenfor BI1 og BI2 samlet, skal gang- og sykkelveg og nødvendige tiltak for å forbedre standarden langs Fv. 4296 på strekningen mellom Hetlands-vegen i nord og Fv. 44 Tengs i sør være ferdig opparbeidet.

b. Følgende bestemmelse tilføyes: «Når summen av den totale utbyggingen utgjør mer enn 60% av maksimal tillatt BYA innenfor BI1 og BI2 samlet, skal nødvendige tiltak for utbedring av Fv. 4298, være ferdig opparbeidet»

Fylkesutvalget fremmer faglige råd om trinnvis utbygging og tiltak for å redusere landskapsvirkningen, samt bruk av overskuddsvarme og størrelse på areal avsatt til sirkulær økonomi.

Rådmannens merknader:

Bjerkreim kommune tar fylkesutvalget sitt vedtak om utnyttelse til følge, og tar krav til utnyttelse med i bestemmelsene § 2.4.

Bjerkreim kommune tar vedtaket om massedisponering til følge ved å endre følgende bestemmelse i § 2.1.3: «Det må utarbeides en massedisponeringsplan før det gis tillatelse til tiltak for omsøkt delområde. Fagrapport om massehåndtering, mars 2021 "Konsekvensutredning av massehåndtering" skal legges til grunn ved utformingen av massedisponeringsplanen.»

Bjerkreim kommune tar vedtaket som gjelder bestemmelsene § 2.1.14.c til følge og tar med endringene i bestemmelsene.

Bjerkreim kommune tar vedtaket som gjelder bestemmelsene § 2.1.14.d til følge og tar med endringene i bestemmelsene.

Bjerkreim kommune tar faglige råd om trinnvis utbygging til følge. Det er sett på to ulike scenario der en forutsetter at det er store aktører som kommer til å etablere seg innenfor planområdet. Dette bidrar til at utbyggingen enten først kan skje innenfor BI1 eller BI2, slik at utbyggingen starter i et av industriområde, og dermed reduserer naturinngrepene.

Følgende forslag foreslås om trinnvis utbygging i ny bestemmelse § 2.1.20 Trinnvis utbygging:

a) Dersom den første aktøren ønsker et tomteareal på mindre enn 450 daa, må utbyggingen skje innenfor BI2.

b) Dersom den første aktøren ønsker tomteareal innenfor BI2, må SKV1, SKV 2, o_BE1, BI2 og BI4 opparbeides.

c) Dersom den første aktøren ønsker tomteareal innenfor BI1, må SKV1, SKV2, SKV3, o_BE1, BI1, BI3 og BI4 opparbeides.

d) Dersom én aktør ønsker å etablere seg innenfor BI1 og BI2, skal det foreligge en utbyggingsplan for hele planområdet

Bjerkreim kommune tar faglige råd om tiltak for å redusere landskapsvirkningene til følge. For å redusere landskapsvirkningene, forslås følgende endringer:

a) I bestemmelsene § 3.1.3 rettes det til at bebyggelsen innenfor området BI1-4 får gesimshøyde for bebyggelse på maks +190 moh. Høringsutkastet hadde 200 moh.

b) I bestemmelsene § 3.1.2 d tilføyes det at datasentre kan etableres med en lengde på opptil 400 m og bredde opptil 100, med en høyde på opptil 40 meter over nytt gjennomsnittlig planert terreng.

c) I bestemmelsene § 3.1.2 e tilføyes det at batterifabrikk kan etableres med en lengde på opptil 500 m og bredde opptil 150, med en høyde på opptil 20 meter over nytt gjennomsnittlig planert terreng. I høringsdokumentet var det ikke skilt mellom datalager og batterifabrikk, som begge hadde maksimal gesimshøyde 40 m.

Overskuddsvarme: Bjerkreim kommune tar fylkesrådmannens faglige råd om å gjennomføre en tilleggsutredning for bruk av overskuddsvarme til følge og oppfordrer tiltakshaver til utredning på området.

Sirkulær industri: Bjerkreim kommune tar fylkesrådmannens anbefaling om å utvide areal til sirkulær industri til følge ved å skal sette av ytterligere ca. 27 daa til dette i den nordlige delen av BI2.

Det vises til forslaget til vedtak der det er vist til justerte plandokumenter.

Oppfølging av innsigelse fra Rogaland fylkeskommune

Den 27.05.21 sendte rådmannen et brev til fylkeskommunen der han redegjorde for hvordan administrasjon ville foreslå å løse innsigelsene og med kommentarer til de faglige rådene. Brevet er vedlagt saksforelegget.

Den 01.06.21 svarte fylkeskommunen at i brevet fra kommunen den 27.05.21 formidler kommunen at alle innsigelsene som ble fremmet av Fylkesutvalget den 11.05.21 imøtekommes. Forutsatt at endelig vedtak av planen inkluderer endringene som fremgår av brevet, anser fylkesrådmannen at innsigelsene er imøtekommet og kan frafalles. Fylkesrådmannen skriver videre at kommunen har gjort betydelige endringer i bestemmelsene etter at planen var på høring. Disse endringene besvarer innsigelsene og faglige råd som ble fremmet i høringsperioden. Fylkesrådmannen vurderer at endringene styrker planen som styringsverktøy og har ingen vesentlige merknader. Brevet fra rådmannen og svaret fra fylkeskommunen er vedlagt saksforelegget.

Statens vegvesen, 14.04.21

En slik utbygging vil gå over mange år og vil kreve en betydelig utbedring og trafikkisikring av både Hetlandsvegen og Fv. 4296 Tengesdalsvegen og Bjerkreimsveien. Vegvesenet uttaler seg som sektormyndighet for trafikkisikkerhet. Det er ikke tatt med busslommer med fortau og areal for begge sider av fylkesvegen. De legger merke til at rekkefølgekravet ikke er tatt med under punkt 2.1.14 Fv 4296 under fellesbestemmelser i planen. Så store bygningsareal vil skape en betydelig trafikkmengde knyttet til service- og arbeidsreiser. Det er derfor stilt krav om mobilitetsplan med påfølgende trafikkanalyse for vegnett for bl.a. å slå fast hvilke tiltak som vil bli nødvendige for at området skal kunne fungere som ønsket. Anslått masseoverskudd vil også bidra til betydelig belastning på eksisterende kommunalt og fylkeskommunalt vegnett. Beskriver strekningsanalysen for Fv. 4296. Under forutsetning av at de etappevise utbedrings- og trafikkisikkerhetstiltak som er nedfelt i plan og bestemmelser og som vil følge av trafikkanalysen blir gjennomført, har ikke vegvesenet noen vesentlige merknader til planen slik den nå foreligger.

Rådmannens merknader:

Busslomme med fortau og areal for leskur på høyre side av fylkesvegen vil tas med i reguleringen av strekningen av Fv.4296. Krav om utbedring av denne veggen og gang- og sykkelveg er med som rekkefølgekrav i bestemmelsene. Se § 2.1.14. Forslagstiller opplyser at de tar Statens vegvesens krav om en mobilitetsplan med

videre i planutarbeidelsen. Ettersom det på nåværende tidspunkt ikke foreligger konkrete aktører, foreslås det at det i bestemmelsene blir lagt inn krav om mobilitetsplan for hvert omsøk delområde før det gis tillatelse til tiltak, under rekkefølgekrav jf. § 2.1.19. Se forslag til vedtak der det vises til justerte bestemmelser.

Direktoratet for mineralforvaltning, 29.04.21

Direktoratet viser til sin uttalelse den 14.07.20. Det har ikke kommet nye registreringer av mineralske ressurser i området siden forrige uttalelse. Minner om at det er opptatt undersøkelsesrett etter statens mineraler innenfor deler av planområdet. Rettighetshaver bør være orientert om planen.

Rådmannens merknader:

Forslagstiller opplyser at de er innforstått med at det er opptatt undersøkelsesrettigheter etter statens mineraler, jf. mineralloven §13. Vial og tiltakshaver har prøvd å få kontakt med rettighetshaver gjentatte ganger uten noe hell, og tar dette til orientering.

Mattilsynet, 06.05.21

Dersom det skal foretas uttak av masser og resirkulering av masser til gjenbruk, må det tas hensyn til risikoen for spredning av planteskadegjørere. Ved framtidig landbruksdrift på ferdig oppfylt areal, må risikoen for grunnforurensning som kan påvirke mat og fôr vurderes. Risiko for at massene kan inneholde planteskadegjørere må også ivaretas.

Rådmannens merknader:

Planen skal ta hensyn til risikoen for spredning av planteskadegjørende. Dette foreslås tatt inn i reguleringsbestemmelsene § 2.1.3.c. Se forslag til vedtak der det vises til justerte bestemmelser.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), 12.05.21

NVE gir et sterkt faglig råd om å merke av hensynsone for skred- og flomfare basert på faresonene slik de er i dag. NVE har et faglig råd om å sette av nok sammenhengende areal i reguleringsplanen for å sikre helhetlig forvaltning av vannets kretsløp (overvann, tjern, bekk) samt beholde de naturlige vannvegene. Planen legger til rette for fordrøynings tiltak i Fiskelaustjørna. NVE har for lite informasjon om tiltaket og tiltakets virkninger for allmenne interesser i tilknytning til vassdraget til å vurdere forholdet til vannressursloven.

Kommunen må der det er aktuelt bestemme hvilke sikkerhetsklasser de ulike tiltakene skal plasseres i, jf. TEK17, kapittel 7. Dette gjelder for sikkerhet for naturpåkjenninger.

Adkomstvegen kan være utsatt for skred og flom. Aktsomhetskartene for flom viser at deler av planområdet kan være utsatt for flom. Dette er også beskrevet i planbeskrivelsen (s. 77 i høringsutgaven).

Fra planbeskrivelsen (s. 54 i høringsutgaven) ser NVE at det er gjort estimater for en 200-årsflom. Det er ikke beskrevet hvordan disse estimatene har kommet fram og hvordan forventede klimaendringer er drøftet. I reguleringsplaner skal fareområder alltid vises som hensynsoner. Det er faresoner slik de er i dag som skal vises i kartet. Bjerkreim kommune må med grunnlag i utredninger som er gjort av flom- og skredfare i det aktuelle området merke av hensynsoner i forhold til dette. Til hensynsonene må det knyttes bestemmelser som ivaretar tilstrekkelig sikkerhet. Dette er et sterkt faglig råd fra NVE.

NVE savner en tydelig helhetlig vannhåndtering i planen. For å sikre nok sammenhengende areal til flomveger og evt. areal til infiltrasjon og fordrøynings, bør en helhetlig håndtering av overvannet og bekker synliggjøres på reguleringsplanen (jf. pbl § 3-1 bokstav i). Dette gjelder også dersom bekker lukkes, da det på sikt vil være behov for vedlikehold av kulverter. Dette er et faglig råd fra NVE. Fra konsekvensutredningen s. 119 ser NVE at ingen bekker eller myrer blir bevart

innenfor næringsområdet. Dette strider med kommuneplanens gjeldende bestemmelse for vernede vassdrag § 2.3 Forbudssone langs vassdrag med byggeforbud langs bekkeløp/sideløp og forbud mot alle former for utfylling i vassdraget. Dette strider også med Statlige planretningslinjer (SPR) for klimatilpasning, kap. 4.

NVE ser av konsekvensutredningen at vassdragets verneverdi blir noe forringet som følge av de planlagte tiltakene, men de finner ikke vurderinger / begrunnelser for hvorfor de naturlige vannvegene - tjernene og bekkene – beholdes i planområdet.

NVE gir Bjerkreim kommune et faglig råd om å beholde de naturlige vannvegene. Hvis andre løsninger velges, må dette begrunnes.

Etablering av en dam i Fiskelaustjørna kan være konsesjonspliktig jf. vannressursloven § 8.

NVE gjør oppmerksom på at alle dammer (demninger) og vassdragsanlegg skal klassifiseres etter damsikkerhetsforskriften. Den som eier dammen må klassifisere anlegget.

Planen må ta hensyn til anlegg som er planlagt eller har konsesjon etter energi- og vassdragslovgivningen. Berørte energiselskap bør involveres tidlig.

Rådmannens merknader:

Når det gjelder hensynssoner for flom og ras, så foreslås det at dette tas med på reguleringsplankartet og i bestemmelsene. Se forslag til vedtak der det vises til justert reguleringsplankart og justerte bestemmelser.

Når det gjelder overvannshåndtering, er planområdet delt inn i nedslagsfelt med vannveger som i stor grad samsvarer med dagens vannveger fra planområdet. Avrenning fra hvert nedslagsfelt ledes til sentralt plasserte fordrøyningsdammer og videre til eksisterende vassdrag. Alt dette er gjengitt i VA-rammeplan figur nr. 3 (tegning H03). Plassering av dammene er omtrentlig og vil være det fram til det foreligger konkrete planer for planområdet. Det er derfor ikke ønskelig å binde plasseringen i plankartet.

Når det gjelder bevaring av bekker og myr, må eksisterende terreng i stor grad arronderes og planeres for å tilrettelegge for planlagt industri. Dette gjør det vanskelig å samordne høyder mot eksisterende vassdrag. Framtidig avrenning fra området vil i stor grad skje ved åpne vannveger. Størrelsen på området og omfang av en 200 års flom gjør dette nødvendig. I grøntbelter og randsoner langs industriområder vil det derfor tilrettelegges med åpen kanal og dammer.

Eksisterende vannveger ut av planområdet beholdes i størst mulig grad for å opprettholde vannføring gjennom eksisterende vassdrag fram mot Bjerkreimselva. En liten del av nedslagsfeltet som i dag har avrenning mot Ognavassdraget blir berørt av planområdet. Dette ledes mot Bjerkreimvassdraget.

Når det gjelder Fiskelaustjørna så ønskes vannstanden beholdt uendret. Det foreslås likevel tiltak for å kalibrere utløpet for å holde tilbake spissavrenning som følge av utbygging. Videre ønsker forslagsstiller å legge til rette for at vann i en 200 års nedbør kan stå 0,75-1,0 m over dagens nivå. Eksisterende terreng fungerer som en naturlig barriere rundt tjernet. Terreng høyder må dokumenteres i forbindelse med teknisk planlegging. Mot øst og BI3 fylles terrenget opp og det anlegges industri som vil ligge over en eventuell framtidig flomvannstand. Det etableres overløp til kanal ned mot Eikesvatnet som er dagens utløpsresipient for Fiskelaustjørna.

Forslagsstiller bekrefter at Statnett har vært involvert fra tidlig i planprosessen.

Statnett, 28.04.21

Statnett eier og drifter en 300 kV transmisjonsnettledning som går gjennom planområdet. I saker som påvirker transmisjonsnettet må tilknytningen være avklart med Statnett, selv om tilknytningen skjer i lokalt nett. De viser til fagnotat – Muligheter for framtidig økt enkeltuttak. Notatet tar etter deres vurdering nødvendig forbehold om kapasitet på overliggende nett, både for 300 og 600 MW uttak i Hetlandsskogen.

De kommenterer noe som står i planbeskrivelsen avsnitt 7.1.1 om muligheten for økt effektuttak. Det er meldt inn behov for over 1.000 MW i Sør-Rogaland. Etter Statnett

sin vurdering er det en kapasitet på 230 MW forbruk ut over alminnelig forbruksvekst etter at 420 kV ledningen til Fagrafjell og transformatorstasjonen der er satt i drift i 2023/2024. Det kan bli behov for å bygge ut nye 420 kV ledninger til erstatning for dagens eldre 300 kV ledninger fra Tonstad og Kvinesdal. Det er også aktuelt å øke transformorkapasiteten i eksisterende stasjoner eller å bygge nye stasjoner. Tiden fra utredning til idriftsettelse av 420 kV anlegg kan ta 5 – 10 år.

Statnett må sikres tilgang og drift av eksisterende transmisjonsanlegg. De er tilfreds med at eksisterende og framtidig transformasjonsnett er tegnet inn med hensynssone og tilhørende bestemmelser, samt at det er satt av areal til framtidig oppgradering av ledningsanlegget.

Følgende forhold må ivaretas ved planlegging og gjennomføring av omsøkte tiltak:

- Mastepunkt og jording
- Geologiske undersøkelser
- Uhindret adkomst til mastepunkt og ledningstrase
- Rystelser fra sprengningsarbeid og virksomhet i massetaket
- Støv
- Arbeid nær høyspentanlegg

De ber om at ROS-analysen for planen gjennomføres med hensyn til transmisjonsnettet som kritisk infrastruktur. Analysen må behandle både gjennomføring og ferdig bygget anlegg.

Rådmannens merknader:

Når det gjelder mastepunkt og jording, foreslås det at det blir ivaretatt i reguleringsbestemmelsene §3.2.1.g. Se forslag til vedtak der det vises til justerte bestemmelser.

Når det gjelder geologiske undersøkelser så foreslås det at det skal iverksettes geologiske undersøkelser innenfor hvert omsøkt byggeområde. I de områdene som grenser mot master skal det ifølge forslag til ny bestemmelse § 2.1.21 dokumenteres at det ikke blir skade på master og ledninger. Se forslag til vedtak der det vises til justerte bestemmelser.

Når det gjelder rystelser så foreslås det at det i bestemmelsene blir sikret at det skal monteres rystelsesmåler som overvåker transmisjonsnettanlegget, før tillatelse til tiltak innenfor planområdet jf. forslag til ny § 2.1.16 b. Se forslag til vedtak der det vises til justerte bestemmelser.

Når det gjelder støv, foreslås det at i forbindelse med en ytre miljøplan skal det beskrives rutiner for gjennomføring av enkle tiltak som bidrar til å redusere støvflukt. Se § 2.3.3. Rutiner som hjulvask, rengjøring og vanning av veier, vanning og tildekking av masselager skal inngå i miljøplanen. Ulempene ved støv er dermed ivaretatt i miljøplanen.

Når det gjelder arbeid nær høyspentledning, sikres varslingsplikten i forslag til ny bestemmelse § 2.12: «*Arbeid nært spenningsnett anlegg, for eksempel sprengningsarbeid, anleggsarbeid og skogsarbeid, må skje på en måte som ikke gir fare for skade på personell eller Statnetts ledninger, maskiner og utstyr. Varslingsplikten for arbeid nærmere enn 30 meter målt horisontalt fra nærmeste strømførende line tilsier at Statnett skal kontaktes seinest 6 uker før planlagt oppstart av arbeidet*». Se forslag til vedtak der det vises til justerte bestemmelser.

Eigersund kommune, 21.05.21

Eigersund kommune fikk utsatt frist med å sende inn høringsmerknad.

Kommunestyret fattet følgende vedtak den 18.05.21:

1. Eigersund kommune gir faglig råd om at § 2.1.14 Fylkesveg Fv.4296 i bestemmelsene som sier at; «Når summen av den totale utbyggingen (midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest) utgjør mer enn 25 % av maksimal tillatt BYA innenfor BI1 og BI2 samlet, skal gang- og sykkelveg langs Fv. 4296 mellom Tengs til Tengesdal være ferdig opparbeidet.» blir strammet inn slik at denne vegstrekningen blir utbedret vesentlig tidligere. Rekkfølgekravet slik det står i dag vurderes å kunne ha vesentlig, negativ virkning for kommunens virksomhet og dens innbyggere. Rekkfølgekravet må endres slik at gang- og sykkelvegen langs Fv. 4296 fra kryss

med Fv. 44 på Tengs til kryss med Hetlandsvegen skal være opparbeidet vesentlig tidligere. Det samme gjelder også breddeutvidelse, linjeføring og skisserte trafiksikkerhetstiltak på samme strekningen legges inn som rekkefølgekrav og gjennomføres samtidig.

2. Eigersund kommune gir faglig råd om at det må utredes konsekvensene av en økning på 300 % i ÅDT på Fv 4298 Eigesveien og der det må gjøres vurderinger av trafiksikkerhet, vegstandard, støy m.m. herunder peke på avbøtende tiltak. Dette er forhold som er av vesentlig betydning for Eigersund kommune sin virksomhet og innbyggere da hoveddelen av trafikken som gjennomføringen av detaljreguleringsplanen vil generere vil benytte fylkesveien som går igjennom Eigersund kommune. Denne må sendes på høring til Eigersund kommune jfr. bestemmelsene i plan og bygningsloven.

3. Eigersund kommune gir faglig råd om at en bør utarbeide prognoser for gang- og sykkeltrafikk før planen vedtas.

4. Eigersund kommune gir faglig råd om at traseer for nødveg blir klarlagt før planen vedtas.

5. Eigersund kommune stiller seg positiv til et eventuelt samarbeide om vann og avløpsløsning.

6. Eigersund kommune gjør oppmerksom på at det er uavklarte forhold rundt Eigersund brann og redning da rådmannen har anbefalt at Eigersund kommune søker medlemskap i Rogaland Brann og redning IKS, noe som også vil få konsekvenser for Bjerkreim.

Rådmannens merknader:

Tiltaket blir utbygd over flere år og det er derfor etter rådmannens vurdering ikke nødvendig å etablere gang- og sykkelveg langs Bjerkreimsveien ved oppstart. Det foreslås at det er tilstrekkelig at det bygges gang- og sykkelveg langs Fv.4296 mellom Tengs og Tengesdal når samlet utbygd BYA for BI1 og BI2 passerer 25 %. Dette er i tråd med vedtak i Fylkesutvalget.

Det er i løpet av høringsperioden utarbeidet et forslag til strekningsanalyse for Eigesveien som omtaler eksisterende forhold og som også har med forslag til tiltak.

Det er ikke gang- og sykkelveger langs Bjerkreimsveien og deler av Tengesdalsvegen i dag. På bakgrunn av økt ÅDT på disse vegene er det tatt med slik veg i sin helhet langs disse vegene. Prognoser for gang- og sykkeltrafikk er forbundet med stor usikkerhet og behovet for gang- og sykkelveger er derfor vurdert på bakgrunn av den økte trafikken langs de respektive vegene og kravene som stilles i N100 hva angår dette.

Nødveg skal utredes.

Lyse Elnett AS, 15.04.21

De har ingen merknader til detaljreguleringsplanen ut over de merknadene som ble gitt den 24.08.20 i forbindelse med varsel om oppstart. De har hatt dialog med Rogaland industrinett og Statnett angående strømforsyningen til NSEP. Lyse Elnett kan ikke reservere bl.a. nettkapasitet for planlagt utbygging før det foreligger en bestilling fra NSEP.

Rådmannens merknader:

Uttalelsen tas til orientering.

Bjerkreim Næringsforening, 06.05.21

Foreningen støtter planene om etablering av næringsparken NSEP i Hetlandsskogen. Fordelene ved prosjektet er store og langsiktige, og er større enn ulempene etter foreningens vurdering. Etableringen er viktig for sysselsetting, vekst og skatteinntekter, bosetting og utvikling av folketallet. Verdiskaping i tilknytning til fornybar energi er viktig.

Det er relativt få områder i landet som oppfyller vilkårene for å kunne etablere slik industri.

Når hensynet til dyrket jord blir tatt med, framstår Hetlandsskogen som et av de mest aktuelle områdene. Etablering i Hetlandsskogen vil redusere presset på matjorden på Jæren og Nord-Jæren.

Det øvrige næringslivet i regionen vil nyte godt av en sterk næringsklynge pga. ringvirkninger bl.a. i form av leveranser og knoppskyting. Utdanningsinstitusjoner i regionen vil kunne få

nye fagtilbud.

Mye av planområdet er planteskog og lite er dyrket mark. Infrastrukturen for fornybar energi er god. Etter foreningens mening er konflikter med landbruk, boliger og turisme liten målt opp mot planrådets omfang. Det samme gjelder for de landskapsmessige konsekvensene av tiltaket, målt opp mot nytten av tiltaket. De positive konsekvensene er langt større enn de negative.

Det er viktig å benytte de naturlige fortrinnene i regionen når det gjelder næringsutvikling. Etter foreningens oppfatning er planen for NSEP god nærings- og distriktpolitikk. Planen er med på å styre den langsiktige bosettingsutviklingen i Rogaland bort fra matjord, i tråd med regionale og nasjonale målsettinger.

Rådmannens merknader:

Uttalelsen tas til orientering.

Bjerkreim produsentlag, 12.05.21

Bjerkreim produsentlag er bekymret for framtiden til melkeprodusenter som blir berørt av reguleringsplanen. Dette gjelder både de som er direkte berørt på Nordre Tengesdal og de som ligger langs Tengesdalsvegen og på Hetland. Det er ikke en egen fagrapport / konsekvensutredning for jordbruk / skogbruk, kun noen korte kommentarer i fagrapporten om naturressurser og litt i samlerapporten som sier noe om areal som forsvinner. De stusser på om opplysningene stemmer og mener at det må gå med mer dyrket mark. De mener at manglende konsekvensutredning for jord- og skogbruk er en hån mot en hel yrkesgruppe. Produsentlaget mener at politikerne ikke kan fatte vedtak før det er laget en konsekvensutredning for jord- og skogbruk, og alle fakta om hvor mye dyrket jord og beite som forsvinner i de forskjellige vegalternativene og i rekkefølgekravet om gang- og sykkelveg langs Tengesdalsvegen er skikkelig beregnet.

Rådmannens merknad:

Sommeren / høsten 2020 var forslag til planprogram på offentlig ettersyn. Forslaget til planprogram viste hvilke fagrapporter som skulle utarbeides. Jordbruk og skogbruk inngikk i fagrapport for naturressurser. Det kom i den omgang ikke noen kommentarer på at jord- og skogbruk måtte få sin egen fagrapport.

Det er blitt utført konsekvensutredning for naturressurser som tar for seg jord- og skogbruk. Se fagrapporten «Konsekvenser for naturressurser ved etablering av North Sea Energy park». Dette er i tillegg blitt omtalt i planbeskrivelsen. Etter detaljprosjektering vil det utarbeides tegninger for grunnverv. I planarbeidet har man forsøkt å minimere konsekvensene for eksisterende gårdsdrift.

NHO Rogaland, 12.05.21

NHO har drøyt 2.500 medlemsbedrifter i Rogaland, som representerer nær 85.000 årsverk. NHO Rogaland er positiv til og støtter forslaget om å etablere kraftkrevende industri i Hetlandsskogen. Planene for NSEP vil være viktig for å skape arbeidsplasser og gi økt verdiskapning både lokalt og regionalt. De viser til NHOs arbeid i *Neste trekk: Veikart for framtidens næringsliv*. Her framkommer det at Norge det neste tiåret må skape 250.000 nye private arbeidsplasser. Jobbskaping er en forutsetning for at landet fortsatt skal være økonomisk og sosialt bærekraftig. Norge må skape et allsidig næringsliv, noe Rogaland i særlig grad skal bidra til.

De nye grønne næringene skal stå på skuldrene av den kompetansen og erfaringen man finner i de store bedriftene innen industri og teknologi. NHO viser til den gang Rogaland posisjonerte seg som oljehovedstad, og man lyktes med å få på plass store nasjonale og internasjonale nyetableringer. Denne muligheten er nå til stede for kraftkrevende industri i Rogaland. Økt elektrifisering av samfunnet, gjør at batteribehovet i verden kommer til å øke framover. Den økende digitaliseringen gjør også at det blir et større behov for lagring av data. Etablering av battericellefabrikk, datasenter og andre kraftintensive virksomheter krever store mengder kraft. Rogaland er i en særstilling med stor, grønn kraftproduksjon. Det må man utnytte og legge til rette for mener NHO.

Rådmannens merknader:
Uttalelsen tas til orientering.

Næringsforeningen i Stavanger-regionen, 11.05.21

Foreningen er positiv til forslaget til reguleringsplan og etablering av kraftintensiv industri i området. Forslaget vil kunne stimulere til vekst for arbeidsplasser og verdiskapning lokalt og regionalt. Kommunen og regionen vil styrke sin posisjon som en attraktiv næringskommune og tilrettelegger for framtidige arbeidsplasser. For å lykkes må regionen ha flere bein å stå på. Grønn vekst og grønne arbeidsplasser er viktig. Reguleringsplanforslaget er et skritt i rett retning. Planen har gode løsninger for industri, arbeidsplasser og lokalsamfunn.

De skriver om muligheter i kraftintensiv industri som datasentre og batteriproduksjon. Støtter initiativ som tar sikte på å utnytte kraften lokalt og skape ytterligere verdiskapning og arbeidsplasser i regionen. For at regionen skal klare omstilling, er man avhengig av å gjøre dette i samarbeid med store sysselsettere innen industri- og teknologinæringen.

Planen åpner for nye arbeidsplasser i Dalane-regionen, med ringvirkninger som kan bidra til utvikling og vekst i hele regionen. Næringsforeningen mener at man her har funnet et stort næringsområde med svært gode forutsetninger for å skape framtidsrettede arbeidsplasser. Nærheten til store vanadium-forekomster som på sikt kan brukes til batteriproduksjon gjør området mer spennende og interessant.

Næringsforeningen støtter forslaget til reguleringsplan slik den foreligger, og anbefaler at forslaget til reguleringsplan blir vedtatt.

Rådmannens merknader:
Uttalelsen tas til orientering.

Dalane Bilbransje Forening, 11.05.21

De er positive til NSEP sine planer for etablering av industri i Hetlandsskogen. Planene vil kunne bidra til vekst og verdiskaping i regionen og vil resultere i store synergier for øvrig næringsliv i regionen. Byggebransjen, leverandørindustrien og servicenæringen nevnes. Dette vil også ha stor betydning for bilbransjen.

Rådmannens merknader:
Uttalelsen tas til orientering.

Egersund i Sentrum, 11.05.21

Foreningen har nesten 100 medlemsbedrifter i Egersund. Planene for NSEP er svært spennende. Å legge til rette for nye arbeidsplasser er svært viktig for utviklingen i regionen. Etableringer i NSEP vil ikke bare ha stor betydning for Bjerkreim, men også for Eigersund kommune og Egersund by. En næringsutvikling på kommunegrensen til Eigersund vil kunne gi positive ringvirkninger for lokalt næringsliv og handelsstanden i Egersund. Det vil også åpne opp for befolkningsvekst. Dette er positive effekter av planene for NSEP. Foreningen er positiv til den foreliggende reguleringsplanen.

Rådmannens merknader:
Uttalelsen tas til orientering.

Bjerkreimvassdraget Fellesforvaltning SA (BVF), 10.05.21

BVF er en sammenslutning av rettighetshavere for fiske i Bjerkreimvassdraget (Bjerkreim kommune og Eigersund kommune). BVF er ansvarlig for forvaltningen av anadrom laksefisk i Bjerkreimvassdraget. Norge er medlem i NASCO som er etablert under konvensjonen om bevaring av laks i det nordlige Atlanterhavet, og har gjennom dette påtatt seg å bevare laksebestandene gjennom bærekraftig forvaltning. Bjerkreimvassdraget er et nasjonalt laksevassdrag som skal gi laksen en ekstra beskyttelse. Nasjonale laksevassdrag (NLV) og nasjonale laksefjorder ble opprettet for å gi de viktigste laksevassdragene i landet et spesielt vern. De er i utgangspunktet bekymret og kritiske til alle tiltak og inngrep som kan påvirke forholdene for laksestammen i vassdraget.

Rapporten (795) fra Ecofact viser beregnet sårbarhet for de forskjellige vannforekomstene i området som kan tenkes å bli berørt av en utbygging. De fleste vannforekomstene får

kategorien middels sårbarhet, mens Fotlandsvannet har høy sårbarhet. Det må stilles strenge krav til å utarbeide omfattende planer som alle må godkjennes av instanser med tilstrekkelig faglig kunnskap, i alle faser av utbygging av området - både i anleggsfasen, driftsfasen og eventuelt senere utbygging av området. Ingen form for avrenning og forurensing som kan påvirke vannforekomsten må forekomme. Gyteplasser for anadrom fisk må ikke forringes. Det er viktig at godkjente planer blir fulgt opp og evaluert underveis - både i anleggsfasen, driftsfasen og ved senere utvidelse / utbygging. Alle planene må omfatte godkjente rutiner, avbøtende tiltak og kartlegge for- og etterundersøkelser for vurdering og dokumentasjon hvorvidt tiltakene har fungert etter hensikten.

Det må foreligge godkjente rutiner for å forebygge og håndtere forurensing fra uønskede hendelser, og godkjente alternative planer hvis arbeidet ikke kunne utføres som forutsatt. Samme krav må også gjelde ved opparbeidelse av sykkel- og gangveg og tilførelsesveger til området.

Rådmannens merknader:

Det viktigste tiltaket er å forbygge at forurenset vann slippes ut fra anleggsområdet og industriområdet. Reguleringsbestemmelsene § 2.1.2 slår fast at det skal foreligge en godkjent ytre miljøplan med oppfølgingsplan for de omsøkte delområder, før det gis tillatelse til tiltak. Etableringen av dokumentert velfungerende sedimentasjonsdammer er lagt inn som rekkefølgekrav i reguleringsbestemmelsene § 2.1.2. Dammene skal dimensjoneres slik at de også fungerer ved store nedbørmengder. For å minimalisere behovet for vannbehandling skal tilsig fra omkringliggende områder avskjæres. Drift og oppfølging skal skje i tråd med et oppfølgingsprogram som ledd i en ytre miljøplan. Disse tiltakene vil bidra til å skjerme Bjerkreimselva og skal forebygge langvarig påvirkning.

NOF Rogaland og NOF Dalane lokallag, 11.05.21

Etablering av industriområdet NSEP vil få store konsekvenser for det biologiske mangfoldet i Hetlandsskogen, uansett hvilken grad området bygges ut i. Flere arter og territorier vil bli sterkt påvirket av en utbygging og vil etter all sannsynlighet forsvinne fra området som en følge av ødelagte habitater og manglende mattilgang. En utbygging vil også øke støynivået og lysforurensingen i området og dette vil få en negativ effekt blant annet for trekkende fugler og insekter.

Hetlandsskogen framstår i dag som et stort sammenhengende skogsområde. Lokaliseringen av området gjør at det er et viktig faunistisk område for fugler og dyr året rundt. I egenskap av å være et stort barskogområde, framstår dette området som unikt for regionen, både når det gjelder plasseringen og størrelsen. Området er en mosaikk av bl.a. kystmyrer, tjern og skogsområder og med sin variasjon har det stor verdi for fuglelivet og dyrelivet. Sammen med de omliggende områdene er Hetlandsskogen et viktig hekke-, yngle-, raste- og overvintringsområde for flere arter. I Hetlandsskogen og randområdene hekker flere arter som er karakteristiske for skog- og jordbrukslandskap. Store deler av området framstår som mer eller mindre uberørt mens andre deler er preget av skogshogst og planting. I skogen hekker det blant annet rødlistede arter som hønsehauk, hvitryggspett og havørn. Disse artene vil etter all sannsynlighet forsvinne på grunn av utbyggingen. Planområdet ligger innenfor flere hubrotterritorier.

En etablering av NSEP vil medføre en ytterligere reduksjon i leveområdene til en allerede hardt presset bestand av hubro. I Hetlandsskogen er det dokumentert flere arter med rødlistede insekter. Området er likevel ikke tilstrekkelig undersøkt og det anbefales at det gjennomføres en grundig undersøkelse med hensyn til både insekter og amfibier i området. Det er også forekomst av klokkesøte og kystlynghei. I likhet med fuglelivet vil også insekter og amfibier bli sterkt påvirket av industriområdet. På høsten trekker det store mengder med rovfugl gjennom området. Dette er godt dokumentert med tellinger over flere år. Vinterstid er området viktig som næringsområde for flere arter. Arter som havørn, kongeørn, musvåk, spurvehauk, hønsehauk, hakkespetter og ugler observeres jevnlig gjennom vinteren. Det er registrert flere arter ugler, bl.a. to lappugler. Langs vegen innover mot Hetlandsskogen hekker flere arter som er karakteristiske for jordbrukslandskapet. Flere av disse vil bli direkte berørt av en eventuell utbygging. Videre er jordene som er inkludert i planområdet viktige områder for flere fugler under trekket. Her er registrert flere rødlistede arter som dobbeltbekkasin, brusfugl, lappspove, vipe og flere arter gjess mv. Tengedal-området med

Gådå og Eikesvatnet kan vise til flere observasjoner av sjeldne arter som stork, trane, steppehauk, silkehegre, egretthege, amursvale, sitronerle, rosenstær, trostesanger med flere. Dette viser at området er attraktivt som nærings- og rasteområde for flere arter. Det nærliggende området Gådå og sivskogen i utløpet av Eikesvatnet er et viktig raste- og næringsområde for trekkfugler, både vår, høst og vinter. Området har under trekket, spesielt på høsten, verdier på nasjonalt nivå for flere arter. Flere av disse står på den norske rødlisten. Gådå og områdene rundt er spesielt viktige for arter som låvesvale og sandsvale. Ringmerking viser at bl.a. låvesvaler fra hele Vestlandet bruker Gådå som raste- og hvilested på ferden mot Sør-Afrika. Høyeste overnattingstall som er registrert er 3.000 for låvesvaler og 600 for sandsvaler.

I elva langs fylkesvegen og i Gådå er det flere plasser grunt og her beiter vannfugl som dvergdykker, gjess, svaner og ender. Denne elvestrekningen er et av de siste som fryser til og dermed svært viktig for næringsøk for bl.a. sangsvaner i kalde perioder. Konsekvensundersøkelsene i Hetlandsskogen er utført over kun en sesong, noe som etter foreningenes mening ikke er holdbart for å kunne vurdere de naturlige svingningene i naturen over flere år. Likevel viser konsekvensutredningen etter bare én sesong at området har stor verdi for de berørte artene i området. Rapporten konkluderer med at en utbygging for de fleste arter og biotoper vil få alvorlige negative konsekvenser. Det foreslåtte tiltaket føyer seg inn i det for tiden gjeldende mønsteret der uberørt natur bygges ned og ødelegges samtidig som naturkvalitetene neglisjeres. Denne trenden skjer i et stadig økende tempo og omfang, noe som er ekstra alarmerende. Det skjer i en region der bl.a. rødlistede arter som hubro og klokkesøte samt kystlynghei allerede er sterkt påvirket som følge av omfattende vindkraftutbygging. Når utbyggingstiden er estimert til å pågå opp mot 25-30 år er det vanskelig å se for seg at de skadereduserende tiltakene som foreslås i fagrapporten vil la seg gjennomføre. Anleggsvirksomhet i hekketiden vil særlig påvirke hubroen og rovfugler. Etablering av infrastruktur til og fra området vil legge beslag på ytterligere områder. Disse traseene vil ytterligere dele opp naturtypene i området, noe som igjen vil føre til enda verre forhold for dyre- og fuglelivet i en allerede sterkt nedbygd region.

Rådmannens merknader:

Det er godt dokumentert i fagrapport for naturmangfold at influensområdet huser et mangfoldig fugle- og dyreliv, med innslag av flere truede arter. Ideelt sett ville en undersøkelse av naturmangfoldet over flere år vært å anbefale faglig sett, men det aktuelle området vurderes likevel som tilstrekkelig undersøkt til å vurdere konsekvensene for viktige forekomster av dyr og fugler. Når det gjelder insekter, vil det være nødvendig å gjennomføre enormt omfattende undersøkelser over mange år for å få et godt nok dokumentasjonsgrunnlag.

Forum for natur og friluftsliv i Rogaland (FNF), 12.05.21

FNF Rogaland viser til tidligere innspill fra forumet i forbindelse med høring av planprogram og planinitiativ. I uttalelsen de sendte den 28.08.20 ga de innspill om en rekke natur- og friluftslivsverdier og andre forhold som vil være i konflikt med en utbygging i Hetlandsskogen. De opprettholder sine kritiske kommentarer til å etablere kraftkrevende industri i Hetlandsskogen. Omregulering av et 1.700 dekar stort område fra LNF-område til industriformål midt i kjernen av Hetlandsskogen er i stor konflikt med dagens bruk til friluftsliv og som et større sammenhengende naturområde. De negative konsekvensene for naturmangfold og helse vil være store, til tross for forslag om avbøtende tiltak. En av hovedutfordringene ved planen er at etablering av næringsparken vil kunne gi vesentlige negative konsekvenser lokalt og regionalt uten at dette er vurdert på et overordnet nivå i Rogaland. De mener at det er i Rogalands interesse heller å planlegge kraftkrevende industri i oppstartede industriområder, i arealer som er avsatt til industri i kommunale og regionale planer og hvor energikapasiteten allerede er til stede.

Rådmannens merknader:

Rådmannen er enig i at tiltaket er i konflikt med dagens bruk av friluftsområdene knyttet til Hetlandsskogen. Det vises til fagrapport friluftsliv for omtale av disse forholdene. Bjerkreim kommune har utført en analyse der man har kartlagt og vurdert fem områder i kommunen. Hetlandsskogen ble pekt ut til å være det mest fordelaktige området for etablering av

kraftintensiv industri basert på areal, eierforhold, beliggenhet, infrastruktur, fiber og energi/kraft.

Rogaland orienteringskrets, Stavanger orienteringsklubb, Egersund orienteringsklubb, 11.05.21

De er klart mot planene om industriområde i Hetlandsskogen. I konsekvensutredningen for friluftsliv er det ikke tatt med at Hetlandsskogen er et idrettsanlegg. I 1991 ble det gitt tippemidler og kommunal støtte til utarbeidelse av orienteringskart. Kartet er seinere oppdatert og brukt. Det har vært arrangert norgesmesterskap, kretsmesterskap, turorientering mv. her. Det er et fint turområde og en terrengtype som man har lite av i Rogaland, noe som gjør området ekstra verdifullt. Forslaget vil ifølge brevskriverne ødelegge kartet fullstendig. Det er et stort økonomisk løft å utarbeide et så stort orienteringskart. Tap av et så stort område kan ikke erstattes. For o-sporten vil tap av dette området være et stort tap ettersom det ikke finnes tilsvarende terreng av sammenlignbar størrelse i andre deler av regionen. Verdien av forskjellige terrengtyper av en viss størrelse er nødvendige for sporten om de skal kunne utvikle utøvere på høyt nivå.

De reagerer også sterkt på planene ut over o-sportens interesser. De reagerer på at dette blir markedsført som et miljøprosjekt med lave CO₂-avtrykk. De nevner tap av naturområder, dyreliv og områder med sjeldne og utryddingstruede arter. Det blir belastning på eksisterende vegnett og behov for nye atkomstveger. Plassering langt borte fra boligområder medfører dessuten at det legges opp til lange, energikrevende og forurensende arbeidsreiser.

Rådmannens merknader:

Det er riktig at orienteringssport ikke er tatt med i fagrappport om friluftsliv. Denne mangelen har innspillet fra orienteringskretsen og orienteringsklubbene nå rettet opp.

Forslagstiller opplyser at det er NSEP sin visjon å utnytte 100% lokal fornybar energi i næringsparken. Forslagstiller er klar over konsekvensene det vil ha for miljøet, jamfør konsekvensutredningen. Tiltaket medfører utslipp på 63.700 tonn CO₂-ekv. over en 20 års periode. Tiltaket vil medføre i gjennomsnitt 3.400 tonn CO₂-ekv. mer per år, som vil gi 6 % økning i utslippet til Bjerkreim dersom utslipp i andre sektor ikke endres de andre årene.

COOP Vikeså, 11.05.21

Bjerkreim kommune og hele Dalane har behov for at det legges til rette for og skapes nye arbeidsplasser. Teknologiarbeidsplasser, arbeidsplasser for fagarbeidere samt ufaglærte er sårt tiltrengte arbeidsplasser i vår region. Planen for utviklingen av NSEP vil være av stor betydning ikke bare lokalt, men vil også bidra til å skape arbeidsplasser og verdiskaping i hele fylket.

Med ny E39 vil etablering av spennende arbeidsplasser i Bjerkreim som NSEP legger opp til medføre økt pendling til Bjerkreim og økt tilflytting til regionen. Dette vil ha stor positiv betydning for næringslivet generelt og handelsstanden spesielt. De er positive til den foreliggende reguleringsplanen.

Rådmannens merknader:

Uttalelsen tas til orientering.

Steinar Omdahl, 07.04.21

Han bor på Øvrebø gård og han er sterkt imot planene for Hetlandsskogen industripark. Omdahl synes at Bjerkreim kommune har rasert nok av uerstattelig natur, og han har kratre rundt seg på alle kanter dersom dette blir realisert. I dag har han vindturbiner «hengende over hodet». Dagens politikere i kommunen vil få et ettermæle som de som ødela kommunens vakreste landområder.

Rådmannens merknader:

Uttalelsen tas til orientering.

Arne Løland, 08.04.21, 20.04.21

Brevet den 08.04.21 er stilet til Statsforvalteren, med kopi til kommunen. Vi velger likevel å ta

det med som en høringsuttalelse.

Løland stiller seg meget kritisk til Bjerkreim kommunes håndtering av regulerings-saken for Hetlandsskogen. Han mener at kommunestyret og formannskapet er inhabile ettersom de er representert på eiersiden og samtidig sitter med ansvar for å ta de rette avgjørelsene. Skriver om møtet i formannskapet den 16.03.21. Løland spør hvordan de som var inhabile den gangen kan være habile i denne saken i kommende møter og spør om nødvendige hensyn blir tatt. Stiller også spørsmål rundt prosessen. Løland finner det urimelig at kommunen sitter på begge sider av bordet i denne saken. Han skriver også at flere av politikerne ikke hadde satt seg inn i konsekvensutredningene før møtet i formannskapet. Løland mener at Statsforvalteren bør se nærmere på dette, ettersom konsekvensene ved dette prosjektet kan bli store.

Brevet den 20.04.21. Fagrapport Naturmangfold er grundig, og det ser ut til at det meste er tatt med i kartleggingen. Vurderinger av konsekvenser for naturmangfoldet ser allikevel ut til å ha stor usikkerhet. Løland stiller et stort spørsmålstegn vedrørende verdisetningen av de enkelte naturtypene og artene som lever i området. Hekkeområde til havørn, hønsehauk, musvåk, hvitryggspett, grønnspett og våtmarksfugler har middels verdi i rapporten. Fiskeørner er observert i området i flere år, og en etablering er meget sannsynlig. Hubro hekker like ved planområdet og bruker planområdet til jakt. Verdi er satt til Svært stor, og sannsynligvis vil ikke arten forlate området i følge rapporten. Å anta at hubro ikke blir presset vekk er ikke godt nok. Det er kjent at hubro holder seg langt unna menneskelig aktivitet og bebyggelse. Han viser til Ecofacts egen rapport fra 2012. Utenfor hekketiden er det registrert et relativt stort mangfold av fuglearter i og ved planområdet. Arter som lappugle, spurveugler, kongeørn, havørn, perleugle, kattugle har liten verdi ifølge rapporten. Mange funksjonsområder for fugler og dyr vil bli ødelagt dersom utbyggingen av Hetlandsskogen realiseres. Det må legges til grunn at mange av amfibiene og krypdyrene som er knyttet til området vil utgå / bli drept under anleggsarbeidet. Videre vil anleggsarbeid i hekketiden for fugler føre til at mange hekkfugler får ødelagt hekkingen. Dernest vil et ferdig etablert område være totalt uegnet som leveområde for de fleste viltarter som er knyttet til området i dag. Anleggsperioden anslås til å kunne vare i 20-30 år. Konsekvensene for naturmangfoldet ved etablering av industri blir store og ødeleggende. Artsmangfoldet i området er stort og derfor bør området i seg selv ha stor verdi. Norsk forvaltningspraksis tilsier at naturen skal forvaltes slik at planter og dyr sikres levedyktige bestander, og i planområdet finner vi flere rødlistede arter. Variasjon av naturtyper og landskap skal opprettholdes. Løland viser til naturmangfoldsloven. Ettersom evt. konsekvenser for arter og naturtyper er såpass usikre bør en gjøre en bedre vurdering før saken kan behandles av Bjerkreim kommune, ettersom man der ikke sitter på den rette kompetansen. Det kommer tydelig fram i rapporter at planene vil ha en stor negativ konsekvens for naturmangfoldet og derfor bør området ikke omreguleres til industri, men forbli et LNF-område.

Rådmannens merknader:

Statsforvalteren ba kommunen om kommentarer til det første brevet fra Løland. Rådmannen svarte på vegne av kommunen den 21.04.21. Svaret er vedlagt saksforelegget. Det vil i en del tilfeller være usikkerhet knyttet til vurderinger av virkninger for fugler og dyr. Dette har blant annet sammenheng med at viltet omfatter individer som kan respondere ulikt og individuelt. Det må derfor alltid gjøres et faglig skjønn. Når det gjelder verdisetningen av naturtyper og arter er denne i stor grad basert på faglige føringer i Håndbok 13 fra Direktoratet for naturforvaltning. Hubroen i våre områder lever i stor grad i landskaper som er påvirket av mennesker. Arten er derfor i større eller mindre grad tilpasset menneskelig aktivitet. Arten er imidlertid spesielt vår for forstyrrelser ved reirplassene, og det er disse som er viktigst å ta vare på. Tiltaket berører ikke direkte noen kjente reirplasser for hubro, men vil kunne gi forstyrrelser for hekkende hubro i form av f.eks. støy. Det er vurdert at dette kan få negative konsekvenser for ungeproduksjonen, men at hubroene likevel ikke vil forlate territoriet av den grunn. De fugleartene som listes opp er i stor grad arter som ikke hekker i tilknytning til Hetlandsskogen. Noen av dem, som spurveugle, perleugle og lappugle, må ifølge forslagsstiller vurderes som tilfeldige gjester. Det er ikke deres hekkeområder som blir berørt, derfor er

funksjonsområdene gitt en lavere verdi. Når det gjelder havørn, er hekkeplassene gitt en høyere verdi.

Sue Maun, 10.04.21, 10.04.21 og 11.04.21

Maun stiller spørsmål ved hvem som står for planene for utbygging i Hetlandsskogen. NSEP har iverksatt utredning, men det virker som at kommunens politikere er største pådrivere for å iverksette planene. Hun spør hvilke overordnede statsinstanser som vurderer habilitet i forbindelse med videre saksbehandling. Maun spør også om hvilke overordnede statsinstanser som vurderer helhetlig inngrep i miljø og biomangfold ved planutbygging og større konsekvensutredning enn bare for det som gjelder Bjerkreim kommune.

ROS-analysen vurderer risiko for utslipp og forurensning i bekkeløp som bare middels. Med fare for lekkasje av kjølevann med høy temperatur og høy forurensningsfaktor spør hun hvilke konsekvenser dette vil ha for laksefisken. Hun spør hvor hun finner spesifikk plan over konsekvenser, og hvilke tiltak som planlegges ivaretatt for vern av miljøet. Mange år med anleggsfase kan ha stor, og potensielt katastrofal, innvirkning på vassdrag.

Maun viser til at Ecofact konkluderer med at Hetlandsskogen har stor verdi som naturområde og at den planlagte utbyggingen vil ha stor negativ innvirkning. Selv om utslippskrav overholdes vil belastning på vann og naturmangfold være betydelig. Hun spør hvordan kommunen kan være pådriver for utbygging der hekketerritorier til truede rovfugler raseres. Hun nevner fuglearter som er lett påvirkelige av støy, forurensning og alt anleggsarbeid. Maun spør hvordan det lokalt kan satses på slikt planarbeid når det nasjonalt satses på vern av slike områder. Hun vet at en del forsvarer med tanker om flere tusen lokale arbeidsplasser, men dette er tilbakevist andre steder i Norge og andre land, skriver Maun.

Rådmannens merknader:

Tiltakshaver er NSEP.

Det er det enkelte politiske organ som vurderer medlemmenes habilitet i hver enkelt sak.

Dersom det utenfra stilles spørsmål ved medlemmenes habilitet kan spørsmålet legges fram for Statsforvalteren, slik det er gjort i denne saken.

I planforslaget har man utredet muligheter for vannkjøling, men i hovedsak legges det til rette for mekanisk kjøling, dvs. luftkjøling.

Det legges til rette for midlertidig sedimentering og prøvetaking under anleggsfasen, og permanent sedimentering og jevnlig prøvetaking under driftsfasen. Risikoen for at forurensning inntreffer reduseres ettersom evt. forurensning fanges opp i sedimenterings-/infiltrasjonsdammene før det når videre til vannforekomstene med fisk og dyreliv.

Det vises til konsekvensutredningen Vedlegg 8 KU-hovedrapport, datert 17.03.21 og seinere ajourføring.

Det viktigste tiltaket er å forbygge at forurenset vann slippes ut fra anleggsområder og industriområder. Reguleringsbestemmelsene § 2.1.1 slår fast at det skal foreligge en godkjent ytre miljøplan med oppfølgingsplan for de omsøkte delområder, før det gis tillatelse til tiltak.

Etableringen av dokumentert velfungerende sedimenteringsdammer er lagt inn som rekkefølgekrav i reguleringsbestemmelsene, jf. § 2.1.2. Dammene skal dimensjoneres slik at de også fungerer ved store nedbørmengder. For å minimalisere behovet for vannbehandling skal tilsig fra omkringliggende områder avskjæres.

Drift og oppfølging av disse anleggene skal skje i tråd med et oppfølgingsprogram som ledd i en ytre miljøplan.

Disse tiltakene vil bidra til å skjerme Bjerkreimselva og forebygge langvarig påvirkning.

Sue Maun, 10.05.21

Maun kommenterer planprosessen. Her er det ikke tid for å se på alle konsekvenser som er påpekt i Ecofact-rapporten før naturødeleggelse er i gang. Funn i området av kulturminner må prioriteres før raseringen begynner. Her må det tolkes som et bevisst handling for å starte opp før innbyggere og statlige etater får tid til å se på konsekvenser, og gjerne få stoppet planen, eller finne et annet og mer egnet område med færre alvorlige ringvirkninger. Alt som betyr noe for potensielle investorer er tilgjengelig areal og uendelig tilgang til billig kraft. Deres mandat er ikke å ta vare på norsk natur! Lokalmiljøet og befolkningen betyr ikke mye oppe i regnestykket. Bjerkreim kommune har vært en stor pådriver i planutviklingen.

Pga. desentralisert bestemmelse, med mindre koordinering fra sentral myndighet, blir det Bjerkreim kommune som vil vedta sin egen plan, uten særlig påvirkning fra ekstern aktører som har mer overblikk. Mange av de som vil behandle og evt. vedta planen vil ha egen interesse i et positivt vedtak, utover det å være vanlig innbygger. Maun spør om habilitet er ivare tatt.

Maun spør om ikke en sentral myndighet, med overblikk, er mer egnet til å fatte vedtak i slik miljø ødeleggende sak?

Det ble sagt på folkemøte i Bjerkreim den 28.04.21 at lokale arbeidsplasser trumfer alle konsekvensutredninger som er lagt fram i en 1100 sider rapport (Ecofact). Maun mener at antallet arbeidsplasser er meget overdrevet.

Mange rødlistede arter er berørt og belyst i Ecofact sin rapport. Alt fra elvemuslinger til hubro, med andre arter som ikke er full så sterk truet, men som eksisterer i sårbare miljø hvor det er lett å tippe balansen i negativ retning. Hun spør om statsforvalteren i Vestland er inne i bilde i denne utbyggingen.

Nevner at Bjerkreimselva og Ognaelva er fredede lakseelver og stiller spørsmål i forbindelse med dette.

Maun mener at det er på tide å endre syn på å regne alt i kroner og ører. Hvis det ikke er verdt noe i penger så har det ingen verdi.

Hun skriver også om kulturminner i planområdet, samt om atkomst til planområdet. Atkomstvegen vil komme i konflikt med jordbruksareal og er ikke så «konfliktfri» som Bjerkreim kommune ønsker å profilere prosjektet. Det vil også forårsake en enorm økning i tungtrafikk på smale veger, som per i dag brukes av myke trafikanter og badende unger (Gådå). Hvis mye av transporten sendes vegen fra Tengesdal til Egersund over brua ved Tengs (langs hele lakseelva) må vegstrekningen utbedres, noe som igjen vil medføre konsekvenser.

Hun viser til støykartleggingen. Støyen påvirker et areal som er mye større enn selve Hetlandsskogen. Maun spør hvilke konsekvenser dette medfører.

Maun forstår at tiltaket vil kreve enorm tilførsel av elektrisk kraft. Det kan bli behov for flere vindmøller, mener Maun.

Hun skriver om videofilmen som ble vist på folkemøtet i april og det inntrykket den gav.

Maun tror ikke at man får kunder som melder seg på før man har rasert området.

Rådmannens merknader:

Planen har fulgt plan- og bygningslovens bestemmelser, og har blitt utarbeidet etter prosessen for detaljregulering. Tempoet i planarbeidet har vært forsvarlig. Ingen statlige eller regionale myndigheter har protestert på framdriften eller bedt om mer tid for å sette seg inn i dokumentene og problemstillingene. Det er utført en omfattende konsekvensutredning som dekker alle de viktige temaene og problemstillingene planforslaget medfører. Ifølge plan- og bygningsloven er minstefrist for høringsperioden på seks uker, og en anbefaling om at vedtak bør være fattet innen 12 uker etter avsluttet høring jf. pbl. §12-10. Tiden for å sette seg inn i planen for offentlige myndigheter, organisasjoner og privatpersoner blir i hovedsak lik for alle detaljreguleringsplaner, og gjelder også for detaljreguleringen for NSEP.

Fagrapport for samfunnsanalyse (Menon, 2021) vurderer at arbeidsplassene vil fordeles på en slik måte at 55 % vil komme i Dalane, 12 % i resten av Rogaland og 33 % i resten av Norge.

Rogaland fylkeskommune, seksjon for kulturarv, har gjennomført undersøkelser i planområdet og har kommet med nødvendige innspill i etterkant av disse.

Statsforvalteren i Vestland er ikke overordnet etat for Bjerkreim, men Statsforvalteren i Rogaland er involvert og har gitt høringsuttalelse.

Konsekvensutredningen konkluderer ikke med at tiltaket vil ha katastrofale konsekvenser for laksefisk. Det vises ellers til ovenstående kommentar om overvannsvannbehandling.

Det er i planutarbeidelsen gjort tiltak langs hovedadkomstvegen for å minimere tap av jordbruksarealer.

Å treffe nødvendige tiltak som forbedrer trafikksikkerheten vil være en premiss i det videre planarbeidet og vil bli innarbeidet i neste planfase.

Konsekvenser for støy er vurdert i egen fagrapport (Brekke og Strand, 2021). Vurderingen av støyvirkning er basert på veiledende grenseverdier fra «Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging» utgitt av Miljøverndepartement.

Fagrappport om energiløsninger (Aabø Powerconsulting AS, 2021) tar for seg muligheter og konsekvenser av energiforsyning på NSEP. Det er vurdert slik at forsyningssikkerhet til eksisterende nettkunder ikke forverres, men heller forbedres grunnet krav om redundans for datasenter.

Presentasjonsfilmen viser hvordan planområdet kan bli seende ut i «worst case». Det har nå blitt foreslått flere tiltak som skal sikre landskaps- og terrengtilpasning før andre gangs behandling. Bjerkreim kommune har utført en analyse der man har kartlagt og vurdert fem områder i kommunen. Hetlandsskogen ble pekt ut til å være det mest fordelaktige området for etablering av kraftintensiv industri basert på areal, eierforhold, beliggenhet, infrastruktur, fiber og energi/kraft.

Asbjørn Tengesdal, 22.03.21

I dette brevet, som er sendt inn før høringsperioden, skriver Tengesdal om habiliteten til politikere og rådmannen.

Rådmannens merknader:

Det vises til rådmannens svar til Statsforvalteren som det er redegjort for ovenfor.

Asbjørn Tengesdal, 12.04.21

Tengesdal skriver at Vial kom med kart over vegtrase 2 i forbindelse med tillatelse til arkeologiske undersøkelser. Han så da at traseen var lagt i skiftet mellom bnr. 4 og bnr. 12. Det var ikke det som ble sagt til politikere. Det som ble sagt var at bnr. 4 ville få mindre driftsulemper ved at vegen ble flyttet ut til skiftet med bnr. 12, ikke at naboen skulle få mer ulemper. Gir kommunen og Vial tillatelse til å justere traseen over sletta slik at den i hovedsak blir på bnr. 4.

Rådmannens merknader:

Denne merknaden er tatt til følge og adkomstveg alternativ 2 foreslås justert slik som Tengesdal beskriver. Se forslag til vedtak der det vises til justert reguleringsplankart.

Svein Arild Seglem, 26.04.21

Hetlandsskogen er ikke et egnet sted for å etablere industri. Området blir flittig brukt til tur, friluft og jakt. Det er et viktig område for rekreasjon, og det finnes etter Seglem sin mening flere steder som passer bedre til å etablere industri. Seglem nevner Eigestad. Det er viktig å verne om naturen og de områdene som fortsatt har relativt kort avstand fra by og bebyggelse og som mange enkelt og ofte kan bruke.

Rådmannens merknader:

Det er mange faktorer og kriterier som spiller inn når en søker etter egnede områder for kraftintensiv industri. Bjerkreim kommune har utført en analyse, kartlagt og vurdert fem områder i kommunen, der Hetlandsskogen ble pekt ut til å være det mest fordelaktige området for etablering av kraftintensiv industri basert på areal, eierforhold, beliggenhet, infrastruktur, fiber og energi/kraft. Tiltaket vil påvirke hele Dalane-regionen. Det er dialog mellom kommunene i regionen.

Marit Ege 27.04.21

Uttalelsen er på vegne av Torbjørg Ege som er grunneier på Eige og henne selv. Sauabekken er på Torbjørg Ege sin eiendom. De viser til at for 13 år siden stoppet Bjerkreim kommune, Fylkesmannen og NVE planene for vindkraftverk i Hetlandsskogen. Ege mener at ikke noen av de forholdene som bør være til stede for å etablere et slikt industriområde er til stede i Hetlandsskogen. De mener at det er en skandale og useriøst å ville rasere et område som i dag framstår med rikt fugleliv, klokkesøte, elvemusling og ål. Ege viser til at Eikesvatnet har gyteplasser i nordenden og at Villsbekken er en egnet gyteplass. Nevner også Sauabekken med ål og elvemuling, samt laks og aure. De skriver også om strømforsyningen til industriområdet. Ny kraftlinje vil komme over Torbjørg Eges eiendom. De nevner tap av matjord, støy og magnetfelt som ulemper. Nevner også Regionalplan for samordnet arealbruk og transport i Dalane. Ege mener at med industri i Hetlandsskogen vil området ikke bli et godt sted å bo og gå tur i. Fylkeskommunen burde samordnet og vært pådriver for å

finne egnede arealer til denne type industri. Det er tilstrekkelig med områder i Dalane som er benyttet til industri og vindkraft. Ege nevner hubro som kan bli fortrenget. De beskriver planene til de nye eierne i Hetlandsskogen da de fikk kjøpe området, samt de opplevelsene de har hatt i Hetlandsskogen til nå. Ege skriver også om luftforurensning og støy. Ege foreslår at det ikke tillates noen form for industri i Hetlandsskogen og at man heller vurderer områder nær ny E39.

Rådmannens merknader:

Det er mange faktorer og kriterier som spiller inn når en søker etter egnede områder for kraftintensiv industri. Bjerkreim kommune har utført en analyse der man har kartlagt og vurdert fem områder i kommunen. Hetlandsskogen ble pekt ut til å være det mest fordelaktige området for etablering av kraftintensiv industri basert på areal, eierforhold, beliggenhet, infrastruktur, fiber og energi/kraft.

Forslagsstiller peker på at gytearealene i Villsbekken er svært små, og evt. påvirkning vil ikke påvirke fiskebestandene. Foringelse av funksjonsområdet for ferskvannsorganismer i Villsbekken vurderes ikke å være permanente, ettersom det forutsettes at eventuelle skader rettes opp. Tiltak for å forebygge negativ påvirkning på elvemusling vil være høyt prioritert. Forslagsstiller opplyser at det i plankartet er satt av en ny høyspenttrase avmerket med H370_2, som kan etableres dersom den eksisterende høyspentlinjen, H740, fjernes og erstattes med H370_2. Se bestemmelsene § 4.2.2.a. Det vil ikke etableres to høyspenttraseer ved siden av hverandre.

Det vil med høy sannsynlighet ikke foreligge noen konkrete belyningsplaner før reguleringsplanen vedtas. Det er derfor krevende å utføre en konsekvensutredning av lysforurensning på det stadiet planen er på nå. Det er derfor i bestemmelsene sikret at det skal utarbeides en belyningsplan som skal godkjennes av ansvarlig myndighet. Planen skal ivareta og hindre skjæmmende eller sjenerende belysning for omgivelsene jf. § 2.3.2 i reguleringsbestemmelsene. Som et dokumentasjonskrav skal det i tillegg utarbeides en landskapsplan for området der det søkes om tillatelse til tiltak, som skal vise utforming og plassering av belysning og skilt. Se § 2.2.4. Når det gjelder forurensning og støy, har planforslaget tatt høyde for «worst-case» scenario, og tiltak og løsninger har tatt med dette i betraktning i utviklingen av planforslaget.

Rådmannen støtter forslagsstillers synspunkter.

Ellen Opheim, 03.05.21

Opheim mener at man må ta vare på Hetlandsskogen og de som bor der og hindre at planlagt industri forurenser Bjerkreimselva, samt at man må ta vare på den naturen som er igjen i Dalane etter at vindkraftutbygging har ødelagt store områder og gjort levekårene for planter og dyr vanskelige. Hun viser til konsekvensutredning utarbeidet av Ecofact som viser at Hetlandsskogen har stor verdi som naturområde og at planlagt utbygging har stor negativ innvirkning. Dette står i sterk kontrast til kommunens syn om at området er meget gunstig for industriformål. Utbyggingen vil medføre mye støy og forurensning og økt trafikk på fylkesvegen. Opheim viser til at Ecofact skriver at selv om man overholder krav til utslipp vil belastningen på bekker og tjern nær tiltaksområdet bli vesentlig. Dette kan resultere i tilslamming av gyte- og oppvekstplasser for fisk, elvemusling og bunndyr. Arbeidene kan også medføre vandringshindringer for laks, sjørørret og stasjonær ørret. Viser til at Ecofact skriver at risikoen for fisk og ferskvannsorganismer i Bjerkreimselva vurderes som ubetydelig pga. avstanden fra tiltaksområdet. Hun spør om man kan være sikre på det, hva som skjer når det kommer mye nedbør og hvilke skadelige effekter det kan få over tid.

Området rundt Fotlandsvatnet og Hetlandsskogen er viktige områder for trekkfugler, hekkende fugler og rovfugler. Opheim spør hvordan de vil bli påvirket av støy og vibrasjoner fra lastebiler og sprengning som vil pågå over mange år. Hun skriver om hvilke fugler som hekker i Hetlandsskogen. Opheim viser til at Ecofact skriver at hekkeområdet for hubro vil bli betraktelig berørt. Amfibier og krypdyr vil utgå / bli drept under anleggsarbeidet. Hekkefugler vil få hekkingen ødelagt og området vil bli totalt uegnet for de fleste viltarter.

Opheim håper at planen om industri i Hetlandsskogen blir lagt bort og nevner Eigestadområdet som et godt og om lag likeverdig alternativ med mindre konsekvenser for det gjenværende naturmangfoldet i Dalane.

Rådmannens merknader:

Det er riktig at tiltaket vil føre til at flere fugler og dyr får sine leveområder ødelagt, og det vil også kunne bli ødelagte hekkinger for fugler som har egg og unger i planområdet når anleggsarbeidet gjennomføres.

Det viktigste tiltaket er å forbygge at forurenset vann slippes ut fra anleggsområder og industriområdene. Reguleringsbestemmelsene § 2.1.1 slår fast at det skal foreligge en godkjent ytre miljøplan med oppfølgingsplan for de omsøkte delområder, før det gis tillatelse til tiltak. Etableringen av dokumentert velfungerende sedimenteringsdammer er lagt inn som rekkefølgekrav i reguleringsbestemmelsene § 2.1.2. Dammene skal dimensjoneres slik at de også fungerer ved store nedbørmengder. For å minimalisere behovet for vannbehandling skal tilsig fra omkringliggende områder avskjæres.

Drift og oppfølging skal skje i tråd med et oppfølgingsprogram som ledd i en ytre miljøplan. Disse tiltakene vil bidra til å skjerme Bjerkreimselva og forebygge langvarig påvirkning.

Det er mange faktorer og kriterier som spiller inn når en søker etter egnede områder for kraftintensiv industri. Bjerkreim kommune har utført en analyse der man har kartlagt og vurdert fem områder i kommunen. Hetlandsskogen ble pekt ut til å være det mest fordelaktige området for etablering av kraftintensiv industri basert på areal, eierforhold, beliggenhet, infrastruktur, fiber og energi/kraft.

Ellen Opheim, 07.05.21

Opheim viser til at Fv. 4296 Bjerkreimsveien fra Tengesdal til Tengs går langs Bjerkreimvassdraget som er Norges femte beste lakseelv. Dette vassdraget er fredet. Hun spør hva konsekvensene av anleggsarbeid med å utbedre og utvide denne vegen vil medføre. Bli det mye avrenning av slam og partikkelforurensning? Dette kan få konsekvenser for helsen til fisk, dyr og skade gyteplassene. Opheim viser til at Ecofact skriver at når Hetlandsskogen er ferdig utbygd, vil det daglig kjøre 370 – 380 lange kjøretøyer på strekningen. I anleggsperioden blir trafikken enda høyere. Det stemmer ikke at de som vil bevare Hetlandsskogen er imot å få arbeidsplasser til Dalane. Det finnes andre områder som er mindre konfliktfylte.

Rådmannens merknader:

Det vises til rådmannens merknader til uttalelsen fra Opheim den 03.05.21.

Ellen Opheim, 11.05.21

Opheim viser til et avisoppslag i forbindelse med at Statskog for flere år siden bestemte seg for likevel ikke å satse på vindkraftverk i Hetlandsskogen.

Noe som ikke var kjent da dette ble skrevet var at det er funn fra yngre steinalder på Tengesdal. Det dreier seg foreløpig om stolpehull som viser at her har det vært hus og det er funnet en 4.000 år gammel steinøks. Inne i Hetlandsskogen er det også tegn til at folk har drevet med jakt for mange tusen år siden.

Rådmannens merknader:

Uttalelsen tas til orientering.

Mette Ruby Mellegaard, 05.05.21

Mellegaard mener at alternativ 0, altså ingen utbygging, er det eneste alternativet som kan velges. Hun viser til uttalelse fra Statsforvalteren om konsekvensene av en utbygging i dette området. Viser til kommuneplanen som viser Hetlandsskogen som LNF-område.

Fagrappporter om verdiskapning og sysselsetting konkluderer med stor usikkerhet når det gjelder de positive virkningene av et slikt prosjekt. Flere av fagrapportene viser store negative konsekvenser. Andre fagrappporter viser opp til vesentlig forringelse. Nedbyggingen av myr- og skogområdene vil føre til store CO₂-utslipp. Det er fare for forurensning av både luft og vann, både i anleggsfasen og driftsfasen. Mange avbøtende tiltak vil være nødvendige for å hindre forurensning.

Mellegaard mener at alternativ 2 må avvises ettersom det er i strid med nasjonale og regionale hensyn, gjeldende kommuneplan og i strid med alle de faglige konklusjonene i planbeskrivelsen.

Både nasjonale og regionale hensyn tilsier at alt. 0, ingen utbygging, er det eneste som kan velges. Statsforvalteren i Rogaland sier i sin merknad til planen at etablering av så store

næringsarealer som det er foreslått i Hetlandsskogen, vil komme i konflikt med nasjonale og viktige regionale hensyn knyttet til natur og biologisk mangfold.

I Bjerkreim kommunes gjeldende kommuneplan (arealdel), er Hetlandsskogen regulert som LNF-område. Det er slik området brukes i dag.

Mellegaard viser til fagrapportenes og planbeskrivelsens konklusjoner for ulike felt.

Fagrapport om verdiskaping og sysselsetting konkluderer med at det er knyttet stor usikkerhet til om de positive virkninger innen disse feltene vil tilfalle regionen eller ikke. Det er denne verdiskapingen som er framført som det viktigste argumentet for hele prosjektet, nemlig store samfunnsmessige gevinster og positive ringvirkninger i form av arbeidsplasser og økonomiske gevinster. Dette er altså svært usikkert, skriver Mellegaard.

Fagrapportene for landskap, friluftsliv, naturmangfold, kulturminner og støykilder konkluderer med at tiltaket/utbyggingen vil ha store negative konsekvenser for disse feltene. I andre rapporter, som omhandler økosystemtjenester og naturressurser er tiltaket vurdert til å gi fra noe til vesentlig forringelse.

Et av de mest alvorlige konsekvensene av nedbyggingen gjelder de regulerende økosystemtjenestene. Konklusjonen både i fagrapporten og planbeskrivelsen viser at nedbyggingen av myr- og skogområder vil føre til at CO₂-utslippene for Bjerkreim kommune vil bli mer enn fordoblet. Fagrapport vedr. forurensning inneholder svært mange advarsler om risiko for forurensning av luft og vann, både i anleggs- og driftsfase og mange ulike tiltak vil bli nødvendig for å hindre slik forurensning. Disse konklusjonene er også gjengitt i planbeskrivelsen.

Mellegaard viser til de store endringene i infrastruktur som vil bli nødvendige. Disse vil gi økte utgifter for kommunen. Hun savner opplysninger om innvirkning på kommunens økonomi.

Hun kommenterer de avbøtende tiltakene som er beskrevet i fagrapportene og planbeskrivelsen, språkbruken når det gjelder disse tiltakene, og hvilke tiltak som anbefales i fagrapportene og som ikke er foreslått videre i plandokumentene. Mellegaard mener at de seks tiltakene som er tatt ut av plandokumentene må bli lagt inn. Hun mener at dersom alternativ 2 blir vedtatt må det settes ned en tverrfaglig og tverrpolitisk gruppe som skal utarbeide en samlet plan for de avbøtende tiltakene, samt se til at de avbøtende tiltakene blir gjennomført.

Mellegaard kommenterer språkbruken i de forslåtte tiltakene.

Mellegaard mener at det i denne saken er oppstått en svekket tillit mellom «vanlige folk i Bjerkreim» og kommunen, både administrasjonen og politikerne. Hun mener at det er brukt for liten tid i planprosessen og at kommunen «sitter på begge sider av bordet». For å unngå mistillit, må det gis åpne forklaringer for allmennheten om hvem som har hvilke roller i denne saken. Det er ikke tilstrekkelig at man følger habilitetsreglene for politiske utvalg.

Hun har utarbeidet en tabell som skal vise konsekvenser som er beskrevet i fagrapportene og i planbeskrivelsen.

Mellegaard kommenterer også NSEP sin nettside.

Rådmannens merknader:

Både på nasjonalt og regionalt nivå er det et ønske om at kraftintensiv industri skal være et satsningsområde i næringslivet. Dermed er planforslaget i tråd med nasjonale og regionale mål for næringslivet.

Det er mulig, og ikke uvanlig, å fremme en reguleringsplan som har formål som er i strid med kommuneplanens arealformål. Dersom reguleringsplanen blir godkjent, vil denne være juridisk bindende selv om kommuneplanen viser et annet arealformål.

Det vil være en usikkerhet knyttet til prosjektet da det høyst sannsynlig ikke vil foreligge en konkret aktør før planen har blitt vedtatt. Usikkerheten er knyttet til bebyggelsens utforming, strømforsyning, arbeidsplasser og trafikkmengde. Planen har likevel lagt til grunn for et «worst case»-scenario i utarbeidelsen av planforslaget.

For de nevnte fagrapportene har det blitt vurdert konsekvens og påvirkning. Hvordan konsekvens og påvirkning er vurdert framgår i KU-hovedrapporten.

Tiltaket medfører utslipp på 63.700 tonn CO₂-ekv. over en periode på 20 år. Utslipet i Bjerkreim kommune som er gitt (53.700 tonn CO₂-ekv.) er på ett år. Tiltaket vil medføre i gjennomsnitt om lag 3.417 tonn CO₂-ekv. mer per år, som vil gi 6 % økning i utslippet til Bjerkreim dersom utslipp i andre sektor ikke endres disse årene. Man kan ikke sammenligne

utslippstallene for 1 år og for 20 år.

De seks avbøtende tiltakene som ikke er tatt med videre i bestemmelsene er bl.a. knyttet til bebyggelsens høyde, ellers er 31 av 37 tiltak videreført og sikret i bestemmelsene. Det er et ønske om å ha en fleksibilitet ut ifra type kunde og behov. Foreløpig er det ukjent hvordan bebyggelsen vil bli seende ut. Ved å legge føringer for det, vil det sette begrensninger for fleksibiliteten i planen. Det har blitt tatt med nye avbøtende tiltak i forbindelse med landskapstilpassning, se kommentaren til uttalelsen fra Statsforvalteren datert 12.05.21.

Vial som jobber med planforslaget består av et tverrfaglig team med plan, samferdsel og vann og avløp. Planforslaget er et resultat av et tverrfaglig arbeid.

Reguleringsbestemmelsene er et juridisk bindende dokument som aktører må følge.

Nasjonal jordvernstrategien har et mål om at den årlige omdisponeringen av dyrket mark skal være under 4.000 daa. Jordvernsstrategien for Rogaland følger opp den nasjonale strategien, og har satt et mål om maksimalt å omdisponere 400 daa årlig. Bl.a. av den grunn er det viktig å ta minst mulig jordbruksareal, kun det som er nødvendig. Avbøtende tiltak er miljøtiltak for å minske, kompensere eller fjerne uønskede virkninger av inngrep i naturen. For eksempel er det i bestemmelsene § 2.1.16 stilt krav til sprengningsarbeid med tanke på sensitive arter.

Planutarbeidelsen følger plan- og bygningsloven, og oppfylder kravene til planprosess for detaljregulering. Alle tidsfrister er overholdt.

Arkeologiske registreringer må være utørt før planforslaget kan vedtas i Kommunestyret.

En utfordring i forbindelse med tomteutvikling for kraftintensiv industri kan være lang behandlingstid for regulerings- og konsesjonssaker. Ifølge rapporten «Norge som datasenternasjon» av Nærings- og fiskeridepartementet, er det et ønske om å legge til rette for effektivitet, kvalitet, kortere behandlingstid og økt forutsigbarhet i disse prosessene (Nærings- og fiskeridepartementet, 2018). Dette kan øke attraktiviteten for utenlandske investorer som vurderer å etablere industrivirksomhet i Norge.

Det har i denne planutarbeidelsen foregått en parallell prosess med utarbeidelse av planforslaget og konsekvensutredning av tiltaket for å effektivisere framdriften. Det har vært et ønske fra tiltakshavernes side å effektivisere planprosessen, slik at Hetlandsskogen kan være en del av det konkurransedyktige markedet. I Rogaland er det ifølge Utviklingsplanen for Rogaland – Regionalt planstrategi 2021-2024, fremdeles en utfordring å skape nye næringer som gjør fylket mindre avhengig av oljesektoren. Denne omstillingen krever et konkurransedyktig næringsliv som produserer både for et norsk og internasjonalt marked. Dette har vært bakgrunnen for effektiviseringen av framdriften for planprosessen.

Fylkesmannen stilte ved varsel om oppstart av reguleringsarbeid spørsmål ved valg av planform for denne planen, og anbefalte at det skulle vurderes å utarbeide kommunedelplan eller områdeplan, og deretter detaljregulere. Bjerkreim kommune stilte krav om en detaljreguleringsplan, og for å sikre tilfredsstillende utredningsbehov har det blitt lagt til grunn en utarbeidelse av en omfattende konsekvensutredning.

NSEP sin nettside er en kanal for å tiltrekke seg potensielle aktører. Selv om nettsiden brukes til å markedsføre overfor kraftintensiv industri, må det først foreligge en vedtatt reguleringsplan før en potensiell aktør kan søke om tillatelse til tiltak for å etablere seg innenfor planområdet.

Jon Vidar Strømstad, 07.05.21

Høg-Jæren og Bjerkreim nord for Bjerkreimselva er et regionalt og nasjonalt kjerneområde for hubro. Høringsuttalelsen retter seg i hovedsak mot sammenhengen mellom vindkraftanleggenes og den aktuelle planens konsekvenser for hubrobestanden på Høg-Jæren og i Bjerkreim. Det er ifølge Strømstad svært høy risiko for at denne arten vil dø ut innen 20 år ifølge en angitt rapport. Han viser også til stortingsmelding 28 (2019-2020).

Strømstad beskriver kunnskapsgrunnlaget og konsesjonskrav til vindkraftanleggene. Han viser til fagrapporten om naturmangfold og at det ifølge denne rapporten eksisterer 2-3 hekketerritorier som dekker planområdet. Det skiller ikke mellom reirplasser og territorier. Begge deler vurderes å ha svært stor verdi. Han gjengir et avsnitt fra fagrapporten. Han skriver at på tross av avbøtende tiltak kan man ikke utelukke at flere hubroterritorier er eller vil bli berørt i en slik grad at framtidig hekking og ungeproduksjon vil utgå. Strømstad viser til naturmangfoldsloven § 10 om at påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Trusselen mot hubrobestanden

i planområdet må dermed sees i sammenheng med vindkraftanleggene.

Strømstad beskriver den forstyrrende aktiviteten som sprengning og planlagt 132 kV kraftledning vil medføre. Han viser til at ulike myndighetsorganer er uenig om hvordan overvåkning av hubrobestanden skal gjennomføres, noe som medfører mer usikre registreringer.

Strømstad konkluderer med at naturinngrep i den størrelsesorden som NSEP vil utgjøre, er en arealendring som får for store konsekvenser for den nasjonale hubrobestanden til å avgjøres på kommunalt nivå. Han mener at vurderingen må tas på et høyere forvaltningsnivå og sees i sammenheng med vindkraftanleggene på Høg-Jæren og i Bjerkreim. Anlegg som NSEP må legges til områder der skadevirkningene for naturmangfoldet og truede arter som hubro er minst. På den måten kan man ivareta økonomisk verdiskapning og en avgjørelse om plassering som gir naturmangfold en reell verdi. Han ber om at føre-var-prinsippet i naturmangfoldsloven § 9 legges til grunn i denne saken, og at planene om kraftkrevende industri i kjerneområdet for hubro vurderes opp mot tilsvarende utbyggingsalternativer eller avsluttes.

Rådmannens merknader:

Rådmannen er ikke enig i påstanden om at det er svært høy risiko for at hubro vil dø ut i løpet av 20 år. Ifølge forslagsstiller er det under artsomtalen av hubro i Norsk rødliste, det såkalte C1 kriteriet som gjelder for hubro. Dette betyr pågående populasjonsreduksjon < 2500 individ og 20 % reduksjon på 5 år/2 gen. En reduksjon av bestanden på 20% i løpet av 5 år, vil ikke føre til at arten blir utryddet i løpet av 20 år.

Når det gjelder den samlede virkningen for hubrobestanden, dvs. den samlede belastningen, så er det riktig at den også må inkludere belastningen på bestanden i et videre perspektiv. Det er imidlertid vanskelig å vurdere hvordan den samlede belastningen virker på hubrobestanden i en større sammenheng, da det er flere usikre variabler. Foreløpige tall vitner om at bestanden sørvest i Rogaland er mettet, og med god rekruttering. Det er for tidlig å vurdere vindkraftens påvirkning på denne bestanden på sikt, men det er riktig at flere par vil kunne bli/bli negativt påvirket av eksisterende anlegg. Når det gjelder NSEP, så er det riktig at territorier for 2-3 par vil bli berørt av utbyggingen. Det er imidlertid ingen kjente reirplasser for arten innenfor planområdet. De begrensede avbøtende tiltakene som er foreslått når det gjelder å redusere påvirkningen på hubro, må ses i sammenheng med dette.

Johannes Fardal, 09.05.21

Etter Fardal sin mening bør det ikke tillates at deler av Hetlandsskogen omreguleres fra LNFR- til industriformål. Naturen i Rogaland er under sterkt press og blir stadig mer fraksjonert på grunn av vindkraft, industri, nydyrking, boligbygging, hyttebygging og nye veganlegg. Han mener at nasjonale myndigheter, statsforvaltere og fylkeskommunene nå sammen må gripe inn og få på plass et nasjonalt vedtak som gjelder samordning av begrepet kraftkrevende industri.

Fardal savner en behovsanalyse som viser behovet for type og antall nye arbeidsplasser i Bjerkreim kommune, og som må ligge til grunn for planlagt arealbehov for industrietablering i Hetlandsskogen.

Plandata for energibruk til datalager og batterifabrikker gir i sum et samlet brutto arealbehov på 1.000 dekar ved 300 MW tilgjengelig energi. Dette er under halvparten av arealet som er lagt til grunn i dette planforslaget.

Med den forholdsvis sakte utbyggingstakten som plandokumentene beskriver vil kun en liten del av planarealet være utnyttet innen de første 10-15 årene. Hva som er industristandard, samt areal- og kraftbehov for datalager og batterifabrikker om 10-15 år er høyst usikkert. Han mener derfor at det i denne planprosessen kun bør planlegges for et 10-15 års perspektiv. Til det vil 1.000 dekar brutto planareal være tilstrekkelig. Man kan dermed unngå unødig forspillelse av verdifulle naturområder dersom arealbehovet om 10-15 år viser seg å bli mindre.

Fardal mener at datalager i Hetlandsskogen vil få en dårlig energiutnyttelse. Luftkjøling er valgt siden området er fjernt beliggende fra befolknings- og administrasjonssenter.

Fjernvarmeanlegg er lite realistisk og områder avsatt til sirkulærindustri er relativt små.

Det er mulighet for å transportere overskuddsvarme til eksempelvis Sirevåg eller Eigersund.

Dersom etablering av rørledning til Sirevåg, eller Eigersund er aktuell, og skal være en av

premissene for utbygging, må trasevalgene etter Fardals oppfatning vises i plan-dokumentasjonen, konsekvensutredningen må oppdateres, og hele planen legges ut til nytt offentlig ettersyn.

Med bakgrunn i lite dokumenterbare arealbehov, utover de første 10-15 årene, de store skadene som vil bli påført det verneverdige naturmangfoldet i Hetlandsskogen, og en mer realistisk vurdering av framtidig sysselsetningsbehov i Bjerkreim, mener Fardal at planene om industri i Hetlandsskogen bør skrinlegges. Et bedre alternativ, innenfor fornuftige rammer, er å utvikle Eigestad-området i samarbeid med Eigersund kommune.

Fardal skriver også om trafikksikkerhet. Han stiller også spørsmål ved hva som er hensikten med konsekvensutredninger dersom man ikke skal ta hensyn til konklusjonene i dem. Han mener at planlagt bygningshøyde bør reduseres til 25 m inkl. takinstallasjoner.

Fardal skriver også om habilitetsutfordringer. Han skriver at industrietablering i Hetlandsskogen vil ha stor negativ effekt på opplevelsen av natur og friluftsliv. Med opp mot 50 dB støy og enorme bygninger, er det ikke lenger mulig å finne «skogens ro» for kropp og sinn. Han skriver videre om planenes innvirkning på helse og miljø for fastboende og de som har hytte i området. Han kommenterer innholdet i en del av rapportene som er utarbeidet av Vial og Ecofact.

Rådmannens merknader:

Det er mulig, og ikke uvanlig, å fremme en reguleringsplan som har formål som er i strid med kommuneplanens arealformål. Dersom reguleringsplanen blir vedtatt, vil denne være juridisk bindende selv om kommuneplanen viser annet arealformål.

Det vises til fagrapport Samfunnsanalyse (Menon, 2021). Kap.3.2.2 Alternativ 2 gir anslag på både antall arbeidsplasser og fordelt på næringstyper.

Rådmannen viser til kap. 7.1.2 Energiforbruk og kapasitet i Planbeskrivelsen.

Det er ikke avgjort hvilke aktører som kommer til å etablere seg innenfor området. Hvilken utbyggingstakt det legges opp til er opp til aktørene som etablerer seg innenfor planområdet. Det må utføres nye utredninger i forbindelse med eventuell transportering av overskuddsvarme til Sirevåg eller Eigersund. Dette vil utarbeides som en egen plan.

Det er mange faktorer og kriterier som spiller inn når en søker etter egnede områder for kraftintensiv industri. Bjerkreim kommune har utført en analyse der man har kartlagt og vurdert fem områder i kommunen. Hetlandsskogen ble pekt ut til å være det mest fordelaktige området for etablering av kraftintensiv industri basert på areal, eierforhold, beliggenhet, infrastruktur, fiber og energi/kraft.

Anette Mariero, 09.05.21

Mariero skriver om Hetlandsskogen og at de som kjenner området med turstier, toppturene og badeplassene var skeptiske til salget til private. Dessuten er det kjente hekkeplasser for hubro, bekkene har elvemusling og det er ål i vassdraget. Hun ønsker at Hetlandsskogen skal forbli et LNF-område. Det er viktig at hubro-habitatene vernes. Konsekvensutredningen for området viser at Hetlandsskogen har høy verdi i form av naturmangfold, arter på rødliste, kulturminner og friluftsliv. I tillegg vil utbyggingen berøre bønder.

Mariero skriver mere om hubro som også er omtalt i andre innkomne merknader som er omtalt ovenfor. Deler av skogen er preget av flatehogst. Hun viser til at Statsforvalteren for Vestland har utarbeidet en nasjonal handlingsplan for hubro. Mariero viser også til at det er den samlede påvirkningen av økosystemet som skal vurderes. Planen om utbygging av Hetlandsskogen vil ifølge Mariero ha en svært negativ virkning på arter som det er viktig at man bevarer. Området må derfor ikke omreguleres til industri.

Rådmannens merknader:

Når det gjelder hekkende hubro, så er det skjønnsmessig vurdert at hubroene ikke vil forlate territoriet som en følge av tiltaket, men at ungeproduksjonen vil kunne bli negativt påvirket. Med dagens kunnskap er territoriale hubroer i utgangspunktet knyttet til et territorium til de dør. Tiltaket berører ingen kjente reirplasser, men det vil bli betydelig påvirkning av deler av hubroens næringsområde over flere år. Det kan ikke utelukkes at hubroene oppgir territoriet som en følge av dette, men terskelen for å oppgi et fast leveområde vurderes likevel som så høy at sannsynligvis vil de ikke gjøre dette.

I fagrapporten for naturmangfold er det gjort vurderinger av den samlede belastningen for

hubro i et større perspektiv. Det må presiseres at slike vurderinger for fugler alltid vil være beheftet med betydelig usikkerhet, da kunnskapsgrunnlaget ofte er for begrenset.

Tor Henrik Voilås, Gabriel Skadberg, Solveig Ellingsen, Erling Ellingsen, 06.05.21

De håper at politikerne vil tenke seg om og skrinlegge planene for NSEP eller komme med sterke avbøtende tiltak. De er naboer og brukere av dette området i en mannsalder og kjenner området meget godt både med hensyn til dyremangfold, fuglemangfold og artsmangfold.

På bakgrunn av alle de negative konsekvensene som rapportene beskriver bør utbyggingen i Hetlandsskogen skrinlegges. De mener at det ikke skal tillates at deler av dette området omreguleres fra LNFR-formål til industriformål. Hetlandsskogen er et av få områder med et slikt naturmangfold og samtidig er i noenlunde nærheten til bebyggelsen rundt.

De viser til regionplan for samordnet arealbruk og transport for Dalane og mener at denne planen ikke er fulgt når man har valgt Hetlandsskogen til industri. De viser særlig til ABS-prinsippet.

Dersom det blir utbygging må det tas hensyn til følgende:

- området må reduseres til maksimalt 1.000 daa
 - det bør utarbeides en behovsanalyse som dokumenterer behovet for arbeidsplasser
 - området til sirkulærindustri (område C) må utgå
 - det må gjøres støyreducerende tiltak
 - gesimshøyden på bygningene inkl. oppstikk på tak må reduseres til maksimalt 20 meter
 - det må være strenge krav for å redusere lysforurensning i et slikt skogområde. Det må ikke tillates drivhus o.l. som lyser opp området
 - vegene fra Bjerkreim til Tengs, inkl. gang- og sykkelvegen, og Eigesveien, må utbedres før utbyggingen starter. Alternativt må Eigesveien stenges for gjennomgangstrafikk.
- De kommenterer også habiliteten til kommunestyret og formannskapet og om Bjerkreim kommune har nødvendig kompetanse til å styre en slik utbygging.

Rådmannens merknader:

Et næringsområde bestående av datasenter / batterifabrikker vil i utgangspunktet være et typisk kategori C-næringsområde, med lav tetthet av arbeidsplasser per dekar. Planforslaget legger likevel til rette for et stort antall arbeidsplasser på grunn av store arealer. Med så mange arbeidsplasser skulle området ideelt sett vært plassert med kortere avstand til bolig-/sentrumsområder, men det vil være vanskelig å finne egnede områder nær tettstedene og samtidig med mindre konflikter.

For å tiltrekke de riktige aktørene, må planområdet bestå av store tomter. En fysisk betingelse er at tomtene skal være minst 1.000 daa som er regulert til industri.

Grøntområder, teknisk infrastruktur osv. kommer i tillegg til det arealet. Dersom det gis aksept for å etablere et område for kraftintensiv industri, er det viktig med høy utnyttelse, samt å sette av store nok arealer med tanke på at etableringen av næringsområdet ofrer betydelige verdier.

Konsekvensutredningen for Langsiktig befolkningsvekst og arealbehov (Yoon, 2021), og Samfunnsanalysen (Menon Economics, 2021) tar for seg behovet for arbeidsplasser og hvilke regionale og lokale ringvirkninger dette vil gi.

Det er i planforslaget tatt hensyn til adkomst til Fiskelaustjørna, Torvhelleren og Soltua.

Områdene som er satt av til sirkulærindustri, kommer ikke i konflikt med eksisterende traseer til disse områdene. Fiskelaustjørna skal ifølge planforslaget bevares.

Reguleringsbestemmelsene § 2.7 sikrer at for boliger langs SKV1 og SKV12 på plankartet, skal det vurderes støyreducerende tiltak dersom hoved uteplassen er i gul støysonen fra vegtrafikk. Dersom innendørs støynivå fra adkomstvegen SKV1 og SKV12 er over grenseverdier, skal det tilbys tiltak slik at samlet trafikkstøy fra adkomstvegen og Tengesdalsvegen reduseres til et tilfredsstillende nivå, jf. § 2.7.d.

Forslagsstiller foreslår at bestemmelsene § 3.1.2 endres til at batterifabrikker kan etableres i bygninger med en maks gesimshøyde på 20 meter fra gjennomsnittlig planert terreng.

Takoppstikk kommer i tillegg. Se forslag til vedtak der det vises til justerte reguleringsbestemmelser. Det har tidligere vært foreslått maks tillatt gesimshøyde på 40 meter for både batterifabrikker og datasenter.

Det er i bestemmelsene sikret at det skal utarbeides en belyningsplan som skal ivareta og

hindre skjemmende og sjenerende belysning for omgivelsene, jf. § 2.3.2.

Bjørn Runar Tengesdal, Svein Roar Tengesdal, Asbjørn Tengesdal, Chris Roald Tengesdal, Deborah Ann Tengesdal, Ann Karin Tengesdal, Tellef Grødum, Nina Vinje, Maren Ommundsen Tuen, Thor Kenneth Tuen, Eldrid S. T. Ommundsen, Ove Ommundsen, 09.05.21

De vil belyse flere alvorlige problemer ved saksdokumentene som er på offentlig ettersyn og komme med sterke innvendinger mot at tiltaket blir vedtatt og iverksatt. Etter deres mening inneholder reguleringsplanen så mange feil og / eller mangler at kommunen må revidere vedtaket som ble fattet i formannskapet den 16.03.21, for så å behandle planen på nytt når dokumentene er ajourført med korrekte opplysninger. De mener at vedtaket er fattet uten at saken er tilstrekkelig opplyst. Dersom politikerne ikke får opplysninger om faktiske konsekvenser, vil det medføre at politikerne blir førte bak lyset som et ledd i en bevisst strategi.

De skriver at denne reguleringsplanen har blitt utarbeidet og godkjent for videre framdrift uten at grunneierne på det tidspunktet har vært varslet / kontaktet.

De mener at når det nå er vedtatt i Time kommune at tilsvarende utbygging kan skje på Kalberg, vil det nå ikke lenger være viktig å få denne utbyggingen i Bjerkreim. De mener at informasjon er holdt tilbake for å unngå diskusjoner om uheldige konsekvenser på et tidligere stadium. De skriver at 100 daa jordbruksareal vil bli gjort utilgjengelig for de to involverte gårdene.

De viser til formuleringer om konsekvensene for jordbruket som er omtalt i planbeskrivelsen under avsnitt 7.9, samt i konsekvensutredningen. De viser også til rapport fra Olav Magne Tonstad om konsekvenser for de to involverte gårdsbrukene, som viser et langt alvorligere bilde enn det de ovenfor nevnte dokumentene beskriver. Rapporten fra Tonstad konkluderer med svært alvorlige konsekvenser for grunneierne, i verste fall nedlegging av gårdene. De mener at det er forkastelig at ikke formannskapet ble orientert om at det foreligger opplysninger om svært alvorlige konsekvenser for grunneierne før møtet den 16.03.21.

De mener at prosessen ikke er demokratisk. Rapporten fra Tonstad viser at tiltaket kan medføre en reduksjon i antallet melkekyr på 50 % for bnr. 12 og 33 % for bnr. 4 pga. nedbygging av dyrket jord og sannsynlig tap av spredeareal på til sammen 100 daa for de to gårdene. Dessuten mener de at heving av vegen vil medføre mer flom, samt mer støy. 65 daa beite forsvinner for bnr. 4 pga. at husdyrene ikke kan drives over Hetlandsvegen.

De mener at disse opplysningene bevisst er holdt tilbake av tiltakshaver og kommunen og at det ble gitt feil informasjon på folkemøtet den 28.04.21.

De skriver også om en artikkel i Dalane Tidende den 05.05.21 som tyder på at fylkeskommunen ikke er kjent med konsekvensene for jordbruket på Tengesdal.

De mener at reguleringsplanen må bli sett på vent inntil en konsekvensutredning for de to involverte brukene på Tengesdal blir gjennomført og tatt med i planen. De viser også til uttale fra fylkesmannen i forbindelse med varsel om oppstart av reguleringsarbeid. Ettersom kommunen ikke har etterspurt en konsekvensutredning fra tiltakshaver når det gjelder konsekvensen for grunneierne, tolker de det slik at kommunen ikke har intensjon om å følge fylkesmannens innspill.

Sammen med forventet nedbygging av jordbruksjord i forbindelse med bygging av ny E39 vil NSEP medføre meget stor nedbygging av jordbruksjord i Bjerkreim kommune. Dessuten vil bygging av gang- og sykkelveg fra Apeland til Tengesdal medføre ytterligere nedbygging av jordbruksjord. De mener at dette burde vært med i reguleringsplanen.

De etterlyser utredning av alternative atkomster til industriområdet i Hetlandsskogen samt utredning om nødveg.

Det må trolig settes opp et nytt fjøs pga. krav om løsdrift.

De skriver om muligheten for makebytte ved at det ved bruk av overskuddsmasse blir dyrket opp i Hetlandsskogen.

Videre skriver de om behovet for nye boliger i Bjerkreim kommune som følge av industrietableringen, trafikksikring, støy og terror.

Avslutningsvis skriver de at skadevirkningene ved å gjennomføre dette tiltaket er mye større enn det kommunen vil kunne få inn i eiendomsskatt og evt. skatteinntekter fra nye arbeidsplasser. Dersom planen blir vedtatt vil de to gårdsbrukene i verste fall bli nedlagt. Deres største ønske er å drive videre. De mener at tiltaket ikke må settes i verk. Hetlandsskogen

AS bør heller drive med skogsdrift, slik de søkte om konsesjon for. Utbyggingen vil få så store skadelige konsekvenser for grunneierne på Tengesdal og andre at de ber Statsforvalteren og / eller fylkeskommunen om å stanse planen.

Rådmannens merknader:

I planarbeidet har man fulgt plan- og bygningsloven, og fulgt planprosessen for detaljregulering.

Det anbefales å legge vegalternativ 2 til grunn etter kontakt med grunneiere. Det er videre foreslått en endring i tverrsnittet slik at den totale vegbredden blir 11,0 m. Det er også foreslått tilpasninger av traseen for å minimere ulempene en utvidelse av vegen vil medføre. Avhengig av om vegen ligger i skjæring eller fylling vil den totale bredden inklusiv skjæringer og fyllinger variere i utstrekning, men her vil en også i størst mulig grad tilrettelegge slik at grunneiere kan nyttiggjøre seg skråningsarealene.

Det er et mål å minimere konsekvensene for eksisterende landbruksdrift. Optimalisering og tilpasning av tiltakene foretas i neste planfase.

Forslagsstiller har i planutarbeidelsen vurdert tre alternative adkomstveger. Det anbefales nå å vedta vegalternativ 2 i samråd med grunneierne.

Forbedring av vegstandard og gang- og sykkelvegen fra Hetlandsvegen oppover mot E39, samt strekningen mellom Hetlandsvegen i nord og Fv.44 på Tengs i sør skal utarbeides som separate reguleringsplaner og vurdering av virkningene som følge av dette skal utredes i den forbindelse. Oppstart av disse reguleringsplanene vil ikke skje før detaljreguleringen for NSEP blir vedtatt.

Nødveg skal også utredes.

Det fremmes nå et justert alternativ til adkomstveg (adkomstveg 2) som ligger i teiggrensen mellom gnr. 81 bnr. 4 og bnr. 12 til andre gangs behandling. Det er utarbeidet et justert plankart som er oppdatert i forhold til det, slik at planmyndigheten ser hvilke endringer som anbefales av rådmannen. Reguleringsbestemmelsene sikrer at boliger skal ha tilfredsstillende støynivå både på hoved uteplassen og innendørs jf. § 2.7 d.

Det vil bli utarbeidet grunneieravtaler når planforslaget er vedtatt av kommunen.

Det vises til konsekvensutredning for Langsiktige befolkningsvekst og arealbehov (Yoon,2021). Denne vurderer tiltakets virkninger på sysselsettings- og befolkningsveksten, og videre ringvirkninger knyttet til nye arealbehov for boliger, teknisk og sosial infrastruktur o.l. på lokalt og regionalt nivå.

Å treffe nødvendige tiltak som forbedrer trafikksikkerheten vil være en premiss i det videre planarbeidet og vil bli innarbeidet i neste planfase. Strekningen Tengesdal-Tengs vil også vurderes i denne sammenheng.

Risikovurderingene for trafikkulykker er revidert grunnet feil når det gjelder grenseverdiene. Det vises til støyvurdering (Brekke og Strand, 2021), der det skrives at bebyggelsen på Hetland vil komme i gul sone dersom det ikke tas hensyn til støy i planleggingen. Det er likevel stor sannsynlighet for at man kan tilfredsstille støykravene dersom man har fokus på støy til omgivelsene. Det er i planforslaget tatt med støyreducerende tiltak.

Planforslagets bestemmelse § 2.3.2 sikrer at det utarbeides en belyningsplan som skal ivareta og hindre skjæmmende eller sjenerende belysning for omgivelsene.

Risiko og sårbarhet knyttet til sabotasje og terror er utredet i eget analyseskjema for planforslagets ROS-analyse.

Det er i planforslaget blitt utført en omfattende konsekvensutredning der Eige i Eigersund kommune inngår i influensområdet.

Olav Magne Tonstad, 12.03.21

Selv om notatet som Tonstad skrev ikke er en høringsuttalelse finner rådmannen det rett å gjengi deler av notatet her ettersom ovennevnte høringsuttalelse henviser til dette notatet, og deretter kommentere deler av innholdet.

Rapport om konsekvensene for to gårdsbruk på Tengesdal, gnr. 81 bnr.4 og gnr. 81 bnr.12 i Bjerkreim, av en utvidelse av vegen fram til industriparken for kraftintensiv industri på Hetlandsskogens – gnr.80 bnr.8. I tillegg beskrives avbøtende tiltak og forslag til endring av utkastet til reguleringsplan.

I rapporten kartlegges eksisterende veg som svært flomutsatt, og 5,5 meter bred inklusiv skråningene på begge sider av vegen.

Tonstad vurderer at tiltaket vil kreve 4 meter bred skråning på hver sin side av 12,5 meters ny adkomstveg, dersom vegen skal ha 1:2 helning i skråningene, samt heves opp 2 meter grunnet flomsikring. Dette sammenlignes med å være 15 m økning i vegbredde på omstrekning som beregnes til å være 670 m lang.

Rapporten legger også til grunn beregnet trafikkmengde som er gitt i trafikkanalysen til Vial, som antas til å være 3.200 biler per dag eksklusiv tung trafikk.

Tonstad vurderer at med 20,5 meters adkomstveg inklusiv skråning, vil det beslaglegge 8 daa fulldyrka jord og 4,24 daa innmarksbeite på bnr.4. Ringvirkninger av tapt jord vil være redusert spredeareal for bruksdyr (melkekyr), og dermed reduksjon av bruksdyr med 2,6 kyr. Per i dag spres det også husdyrgjødsel fra Hetlandsvegen, og rapporten skriver at denne muligheten vil falle bort dersom trafikkmengden på Hetlandsvegen øker. Derfor vil det gi tilleggstop av spredeareal, som er anslått til 30 daa innmarksbeite og reduksjon av bruksdyr på 4,8 dyr. Rapporten beregner at ringvirkningene vil være tap av 8 melkekyr totalt grunnet tap av godkjent spredeareal for bruksdyr. Makebytte med Hetlandsskogens eiendom foreslås til å være avbøtende tiltak for tapet.

Det understrekes også at grunneieren på bnr.4 vil få problemer med å drive bruksdyra over på andre siden av vegen grunnet økt trafikk. Konsekvensen av dette beskrives til å måtte avvikle melkeproduksjonen. Det foreslås enten å sikre etablering av feundergang med installert vannpumpe som flomsikring, eller heve hele/deler av fulldyrka jord på nordsiden av Hetlandsvegen som i dag er for fuktig til at det kan brukes til beite.

Det vurderes at hevingen av vegen med 2 meter, sannsynligvis vil forverre flomsituasjonen på nordsiden av eksisterende veg. Det menes at det må etableres 1 m bred grøft på nordsiden, over sletta, for å fange opp vannet som samles opp når vegen fungerer som en mur på tvers av dalen og sletta.

Det foreslås også i rapporten at nytt drenerør må etableres langs nordsiden av vegen, der grøftene fra teigen på samme side må kobles til.

Tonstad vurderer at tiltaket vil medføre tap av 1,1 daa fulldyrket jord og 4,9 daa innmarksbeite for bnr.12. Redusert godkjent spredeareal antas til å gi reduksjon av bruksdyr med 1 melkeku. Når muligheten til å spre husdyrgjødsel fra Hetlandsvegen faller bort, vil det gi tilleggstop av spredeareal på 60 daa innmarksbeite og reduksjon av bruksdyr med 9 melkekyr. Det anbefales makebytte med Hetlandsskogens eiendom som makebytte for bnr.12 også.

Totalt for bnr. 4 og 12, vurderes tiltaket å beslaglegge ca. 18 daa jordbruksareal direkte og reduksjon av spredeareal på 90 daa. Det nevnes at utbygging av adkomstveg kan medføre direkte tap av dyr, og andre driftsmessige problemer grunnet økt biltrafikk og støy.

Det rådes til at vegstrekningen mellom avkjørselen til travbanen og vestover bør utvides på sørsiden av vegen og ikke på nordsiden, ettersom det vil spare mer av dyrket jord. Det skrives at grunneiere på begge sider av vegen ønsker denne løsningen.

Det rådes også til å vurdere reduksjon av bredde på gang- og sykkelvegen, samt midtrabatten mellom kjøreveg og gang- og sykkelvegen. I tillegg, må det reguleres inn «spredelommer» langs vegen for å minimere tap av spredeareal.

Rådmannens merknader:

Rapporten som Tonstad har utført er utarbeidet på vegne av grunneierne på Tengesdal, men bekostet av NSEP og grunneierne har fått dekket advokatutgiftene. Bakgrunnen for rapporten var at grunneierne ønsket å få et tilbud på en eventuell grunnavståelse, og undersøke ulemper tiltaket vil medføre for de berørte grunneierne.

Det vises til ulike arealer som beslaglegges og i tillegg utfordringer med spredning av gjødsel som er et vesentlig grunnlag for drift.

I reguleringsforslaget som legges med til andre gangs behandling, er flere av punktene som blir påpekt i rapporten fra Tonstad endret uavhengig av rapporten.

Adkomstvegen er foreslått flyttet sørover slik at flere av de avbøtende tiltakene som er foreslått, er ivaretatt i det nye planforslaget med den nye adkomstvegen som omtales som adkomstveg 2 i dette planforslaget. Adkomstvegen er i tillegg foreslått gjort smalere, slik at vegavtrykket og inngrepene minimeres.

Det er også gjennomført flere tilpassinger sammen med grunneierne for å tilpasse og optimalisere veglinjen i de berørte områdene.

Slik rapporten legges frem nå, er den ikke oppdatert i forhold til det nye oppdaterte

planforslaget som fremmes ved andre gangs behandling.

Dersom intensjonen med rapporten skal brukes til grunnforhandlinger, bør den oppdateres i henhold til den planen som blir vedtatt. Slik rapporten fremstår nå er det flere forhold som blir unøyaktige til et slik formål.

I planforslaget med adkomstveg 2 beslaglegges det totalt sett ca. 10,5 dekar dyrket mark og permanent erverv av beite på ca. 7,7 dekar. Skråninger som berører beite vil tilbakeføres. Dersom vegalternativ 2 blir den nye adkomstvegen, vil det ikke lenger være behov for etablering av fe-undergang.

Overvannshåndtering i forbindelse med utbygging avklares i tekniske planer som skal godkjennes i Bjerkreim kommune.

Det må vurderes om utregning av tapt spredningsareal medfører riktighet da det er vanlig å spre gjødsel nært til eksisterende kommunale veger og fylkesveger. Det bemerkes at det allerede utføres spredning nær kommunale og fylkesveger for disse eiendommene.

Behovet for "spredelommer" vil være tema i grunnforhandlinger mellom tiltakshaver og grunneiere.

Deborah Ann Tengesdal, Chris Roald Tengesdal, Svein Roald Tengesdal, 11.05.21

Det er en utbredt oppfatning at natur bare er en kilde til profitt. Matjord høvles bort. Fjell og knauser sprenges. Myr, tjern og bekkedar graves opp, for så å fylles med sprengt fjell. Skogen behandles som en søppeldyng. Resultatet er store CO₂-utslipp. Heller ingen framtidig CO₂-fangst der skogen vokste før. Biotoper ødelegges. Biologisk mangfold reduseres. Landskapet høvles flatt, og dekkes til med asfalt og betong. Naturen ofres på alteret for framskritt, arbeidsplasser og vekst. De spør hvem som har gitt kapitaleierne retten til ødelegge vår felles natur, vårt hjem, kun for egen berikelse. De siterer fra «State of the world 1990».

De viser til at ¼ av all matjord i Norge har forsvunnet i perioden 2000 – 2020 og at vi importerer 70 % av den maten vi spiser i Norge.

Å etablere NSEP vil for all tid ødelegge Hetlandsskogen, 4.000 år gammel kulturjord, beiter og framtidig drift på flere gårdsbruk. Dette er realverdier som kunne fortsatt å tjene menneskeheten langt inn i framtiden. Disse arealene kan gi folk arbeidsplasser, levebrød og matproduksjon i nye 4.000 år, om man i dag tar vare på ressursene for framtiden. Det blir mange arbeidsplasser, og mye mat og fiber produsert, i løpet av 4.000 år. Sett i lys av de enorme utfordringene menneskeheten står overfor, så framstår en eventuell etablering av NSEP i Hetlandsskogen som en svært dårlig løsning.

De føler at deres demokratiske rettigheter ikke er blitt ivaretatt i planprosessen for NSEP. Konsekvensene for deres gårdsbruk, er at de vil måtte redusere driften til det halve av den matproduksjonen som er i dag pga. driftsulempene som gården / jorda vil bli påført. De viser til rapport fra Olav Magne Tonstad som er omtalt i annen høringsuttalelse ovenfor. Dette blir ikke kommunisert til de folkevalgte i Bjerkreim, heller ikke til fylkespolitikere eller statsforvalteren. Det brukes utelukkende antall dekar som direkte blir berørt / nedbygd i forbindelse med planlagt veg fra Tengesdal til Hetlandsskogen. Dette gjøres helt bevisst fra ordfører, tiltakshaver og planansvarlig sin side. Realiteten er at de mister nesten alt av beitearealene tilhørende bruket, noe som fører til økt beiting på dyrket jord. En dårlig arealressurs-utnyttelse.

De står foran et generasjonsskifte på bruket. Det er ikke særlig motiverende å overta et gårdsbruk, så kvestet at en må redusere fra ca. 20 kyr til ca. 10. Det er vel neppe framtidrettet, skriver de. De havner i en situasjon der det som er igjen av familiebruket ikke kan drives videre av neste generasjon. Det er heller ikke en "salgsvarer" lenger, bortsett fra som tilleggsjord. Prisen blir å regne som smuler. De står da igjen med driftsbygninger med verdi til et titalls millioner eller mer. Nå er de helt verdiløse. Det vil også koste flere millioner å sanere bygningene. Økonomisk ruin kan bli en realitet. Det er da bittert å se at deres situasjon helt bevisst ikke ønskes belyst / tatt hensyn til i en reell demokratisk prosess. De ønsker bare å fortsette å forvalte og ta vare på den over 4.000 år gamle kulturjorda på gården. De vil opprettholde kulturlandskap og matproduksjon i en verden som står ovenfor en enorm natur/miljø- og klimakrise. En etablering av NSEP i Hetlandsskogen tjener ikke menneskeheten, men storkapitalen. De sier nei til etablering av NSEP i Hetlandsskogen. Ja, til bevaring av Hetlandsskogen som fortsatt LNF-område. Ja, til bevaring av matjord på Tengesdal, for fortsatt matproduksjon. Det er bærekraftig forvaltning.

Rådmannens merknader:

Planen har fulgt plan- og bygningsloven, og har blitt utarbeidet etter prosessen for detaljregulering. Det har i planutarbeidelsen blitt arrangert to folkemøter, ett i forbindelse med varsel om planoppstart og ett da planen var på høring / offentlig ettersyn. Planforslaget har vært ute på høring og offentlig ettersyn, der både private, organisasjoner og offentlige myndigheter har hatt mulighet for å komme med innspill. Det har også vært møter med både hjemmelshavere og offentlige instanser.

Forslagsstiller har i planutarbeidelsen prøvd å ta hensyn til de viktige temaene i utformingen av planen. Det har blitt lagt til grunn en rekke avbøtende tiltak som skal minimere konsekvensene planforslaget medfører. Tiltakshaver er klar over ulempene tiltaket medfører, og har dermed involvert berørte grunneiere for å komme fram best mulig løsning.

Rådmannen viser for øvrig til gjennomgangen av rapporten fra Olav Magne Tonstad og rådmannens kommentarer til denne ovenfor.

Marit Bach, 11.05.21

Bach skriver om det som skjedde da planen for industri i Hetlandsskogen ble presentert den 10.06.20. Hun spør om oppsitterne på Tengesdal ble informert om planen før de leste om det i avisen. Hun skriver at Rogaland og Dalene er blitt en uuttømmelig krukke for utbyggere av kraftkrevende industri og vindkraftverk. Dette må ta slutt. Naturen og kulturlandskapet forsvinner i stor fart uten at man tar hensyn til kommende generasjoner. Hun spør om vi trenger alt dette som bygges ut. Bach skriver videre om opprydding etter vindkraftverkene og hvem som har ansvar for dette. Hun spør om kommunen sitter igjen med mange arbeidsplasser etter vindkraftutbyggingene. Hun spør også om grunneierne skal sitte igjen med regningen dersom det ikke blir noen bygging.

Bach spør også om planen om å drive skogen og oppdrett av hjort for kjøttsalg bare var et spill for galleriet. Hun spør om kulturlandskapet ikke er viktig for kommunen og om man ser bruken av Hetlandsskogen kun som turområde for rekreasjon og ikke som verdi i lærings-sammenheng. Bach viser til at området inneholder tre ødegårdsanlegg, en bygdeborg og flere gravfelt. Hun viser til flere internasjonale konvensjoner som kommunen er forpliktet av. Kulturlandskapet og kulturminnenes verdi er så interessante at skogen bør vernes for all framtid. I tillegg er det mange rødlistede arter i området. Et kunnskapscenter kan formidle alle disse verdiene. Også turisme kan utvikles og gi kommunen inntekter. Turer i skogen er viktigere enn antidepressiva. Folk trenger turer i skogen. Den psykiske påvirkningen som folkene på Tengesdal og Ege blir utsatt for nå kan ikke forsvares på noe vis mener Bach.

Rådmannens merknader:

Uttalelsen tas til orientering.

Ca. 25 beboere langs Eigesveien og Gamle Eigesveien

Eigesveien er smal, kun ett kjørefelt. Skiltet maksimal hastighet er 50 km/t og 80 km/t. Flere gårdsbruk og boliger har atkomst fra denne vegen. Den er korteste veg mellom Hellvik / Jæren og Bjerkreim. Flere ganger per dag kjører vogntog på Eigesveien. I trafikkanalysen er det antatt at nesten 700 kjøretøyer per døgn til og fra NSEP vil benytte Eigesveien ved full utbygging. Det er en stor økning fra dagens 200 kjøretøyer per døgn.

De skriver at det er feil at det ikke er registrert trafikkulykker på Eigesveien. De vedlegger en oversikt over noen av de ulykkene som beboerne har vært vitne til de siste ti årene. Ulykkene gjelder i hovedsak utforkjøringer pga. for stor fart. Ingen av disse trafikkulykkene har medført personskade, så de er ikke registrert av myndighetene. Bøndene bruker til dels vegen til å forflytte husdyr, noe som medfører konflikter med kjørende. Rådyr er påkjørt og drept. Alle beboerne langs vegen registrerer daglig at kjørende holder for høy hastighet. Mange har opplevd nestenulykker.

De har tidligere vært i kontakt med vegvesenet for å få redusert fartsgrensen. Svaret de har fått at det ikke er registrert ulykker og at den enkelte fører må avpasse farten. De ber om at fartsgrensen blir redusert betraktelig. Vegen er i dag ikke egnet for gjennomkjøring, særlig ikke for tungtransport. De mener at det ikke er forsvarlig at Eigesveien benyttes som pendler- og transportveg til og fra NSEP. Pga. at vegen ligger i umiddelbar nærhet av husstander, fritidsboliger, dyrket mark, beiteområder, vernet skog, kulturminner og vannkilder som

forsyner flere gårdsbruk og husstander er veggen ikke egnet for utvidelse. De synes at det er uheldig at de ikke har fått tilgang til tilleggsrapporten om Eigesveien.

Rådmannens merknader:

Registrerte trafikkulykker har blitt kartlagt og tatt med i konsekvensutredningen. Trafikksikkerhet er et sentralt tema som skal legges til grunn for videre regulering av veggen. Dette er sikret i bestemmelsene.

Eigesveien er en viktig fylkesveg til Eigersund kommune. Det er laget et forslag til strekningsanalyse som er vedlagt saksforelegget. I denne analysen er det foreslått strekningsvise utbedringer av Eigesveien. Blant tiltakene som anbefales er breddeutvidelse enkelte steder, bedret linjeføring, møteplasser, øvrige trafikksikkerhetstiltak, rekkverk, sikt, holdeplasser mv.

Åshild Fimland Bratli, Marit Fimland, Terje Bratli, Marit Fimland, Einar Fimland Bratli, Martin Fimland Bratli, 10.05.21

Deres merknader gjelder fagrapporter for landskapsbilde, friluftsliv, naturmangfold, støy, trafikk og teknisk infrastruktur. De er nåværende og framtidige eiere av Eigesstølsveien 69 i Eigersund kommune. Eiendommen har utmark som grenser mot Hetlandsskogen. De er alvorlig bekymret for planene om bygging av NSEP av mange årsaker. De har brukt Hetlandsskogen til jakt og friluftsliv. De er bekymret for hvordan framtiden deres på Eigesstølen og helsen vil påvirkes av bl.a. støy, spesielt i anleggsfasen som kan vare i opptil 20-30 år. De er også bekymret for visuell forringelse og for konsekvensene for naturen og dyrelivet i området. I tillegg kommer potensiell lysforurensning som ikke er tillagt vekt i konsekvensrapporten, og økt trafikk på Eigesveien. De viser til formulering i fagrapport for friluftsliv som omtaler hyttebebyggelsen ved Eikesvatnet.

De reagerer på at deler av området og deler av naturen rangeres som «middels».

De ser at NSEP blir mer massiv og mye verre enn det de hadde fryktet. I stedet for å planlegge lave bygninger i lavtliggende terreng blir det et monsteranlegg som blir svært synlig fra store områder. Soltua som turmål mister fullstendig sin verdi.

Områdets verdi for friluftsliv vil bli sterkt forringet og til dels fullstendig ødelagt. Kvaliteten på opphold på Eigesstølen vil ikke bli som før og verdien av deres eiendom vil bli sterkt forringet.

Når konsekvensrapporten konkluderer med at arbeidsplasser trumfer alle negative konsekvenser for natur, miljø, jordbruk mv., mener de at rapporten ikke tar høyde for at man ikke kun har en klimakrise, men også en naturkrise. De er ikke mot industri, men mener at industrien bør legges til steder som allerede er regulert til formålet, eller som allerede er ødelagt. Hetlandsskogen og området rundt Soltua har for mange kvaliteter til å ødelegges. De vil måtte leve med støy i byggeperioden hvis NSEP blir realisert. De etterlyser dokumentasjon på helseeffekten ved å etablere NSEP i Hetlandsskogen. De savner også utredning om lysforurensning. Utvidelse av Eigesveien pga. økt trafikk vil medføre tap av matjord og dyrket mark.

Deres eiendom vil bli mest berørt av en ny høyspentlinje. De viser til sin merknad i oktober 2020 om dette.

De kan ikke se at den totale ødeleggelsen av natur i tilknytning til planene i Hetlandsskogen er regnet på. Dette gjelder vegutbygging Tengs - Fjermestad, Tengesdal – Hetlandsskogen, ny krafttrase fra Kielland til Hetlandsskogen og i Bjerkreim. Det er ikke kun planområdet som kommer til å berøres av naturinngrep og ødeleggelse av matjord hvis planene blir en realitet, men også omkringliggende områder på begge sider av kommunegrensen. Det siste nye er at det vil gå med enda mer natur hvis en forbindelse til Sirevåg skal etableres gjennom det som til nå er rimelig urørt natur.

Den totale nedbyggingen av natur i området er massiv nå, både når det gjelder vindkraft i hele Dalane, gruveplaner på Helleland, deponi i Rekefjord og kraftkrevende industri i Hetlandsskogen. Økoskog er et nytt begrep som gir mening i denne sammenheng.

Prosjektet tar ikke hensyn til folks helse, verken den fysiske eller mentale helsen. De skriver at man trenger natur fordi vi er natur, og industri blir aldri «grønn» når den ødelegger natur.

De ber om at Hetlandsskogen bevares som LNFR-område.

Rådmannens merknader:

Konsekvenser for støy er vurdert i egen fagrapport (Brekke og Strand, 2021), der det skrives

at bebyggelsen på Hetland vil komme i gul sone dersom det ikke tas hensyn til støy i planleggingen. Det er likevel stor sannsynlighet for at man kan tilfredsstillende støykrav dersom man har fokus på støy til omgivelsene. Det er i planforslaget tatt med støyreducerende tiltak. Verdisettingen av delområde B og C til middels gjelder de landskapsmessige verdier av områdene – ikke verdiene av naturmangfoldet. Det vises til fagrapport Naturmangfold for vurdering av naturmangfoldet i området.

Rådmannen viser til høringsuttalelsene fra Statsforvalteren og Rogaland fylkeskommune. Det er foreslått nye avbøtende tiltak når det gjelder landskapstilpasning.

Fagrapport for støyvurdering (Brekke og Strand, 2021) baseres på veiledende grenseverdier i «Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging» og standardkrav fra «Forskrift om begrenning av forurensning», begge utgitt av Miljøverndepartementet. Disse har som formål å forebygge støyplager. Det er i reguleringsbestemmelsene § 2.7 sikret at støynivået skal være innenfor grenseverdi ved boliger/fritidsboliger, samt ved badeplassene ved Eikesvatnet og Hetlandsvatnet. Grenseverdiene sikrer at folkehelsen i forbindelse med støy blir ivaretatt og ligger på et tilfredsstillende nivå.

Det er i bestemmelsene § 2.3.2 sikret at det skal utarbeides en belysningsplan som skal godkjennes av ansvarlig myndighet. Planen skal hindre skjæmmende eller sjenerende belysning for omgivelsen i reguleringsbestemmelsene. Det skal i tillegg, som et dokumentasjonskrav, utarbeides en landskapsplan for området som søkes som tillatelse til tiltak, som skal vise utforming og plassering av belysning og skilt, jfr. § 2.2.4.

Det er i plankartet satt av en ny høyspenttrase avmerket med H370_2, som kan etableres, dersom den eksisterende høyspentlinjen, H740, fjernes og erstattes med H370_2. Det vil ikke etableres to høyspenttraseer ved siden av hverandre. Jfr. § 4.2.2.

Tor Gaute Eikeland og Karl Egeland, 11.05.21

De er naboer til Hetlandsskogen på nordsiden. De er positive til etablering av industri i Hetlandsskogen. De er også villige til å diskutere avlastningsveg over deres eiendommer dersom det blir aktuelt. Regionen trenger nye arbeidsplasser. De ønsker ikke at denne regionen kun skal være for rekreasjon for andre. Det vil fremdeles være store områder i regionen for natur og friluftsliv. Viser til at Norge skal satse på grønn energi. De er opptatt av å ta vare på landbruksområdene, men kan ikke se noen andre områder der tap av landbruksjord vil bli mindre. Tapet av landbruksjord til atkomstvegen fra Tengesdal kan kompenseres med større områder nær industriområdet. Selv om man beslaglegger 2.000 dekar planteskog i Hetlandsskogen, vil det fremdeles være store skogområder igjen. De mener at dyr og fugler vil tilpasse seg den nye situasjonen. De mener at fordelene med etableringen er langt større enn ulempene.

Rådmannens merknader:

Det er i planutarbeidelsen gjort tiltak langs hovedadkomstvegen for å minimere tap av jordbruksarealer. Det vurderes mulighet til omdisponering av jordbruksareal innenfor planområdet. For øvrig tas uttalelsen til orientering.

Torhild Omdahl, 12.05.21

Hun bor på Øvrebø i Hå kommune og er nabo til Bjerkreim kommune. Hun er sterkt imot planene for utbygging i Hetlandsskogen. Nå må det være nok rasering av området.

Rådmannens merknader:

Uttalelsen tas til orientering.

Eirik Tengesdal, 12.05.21

Han mener at prosessen fra begynnelsen fram til nå bærer sterkt preg av å være både udemokratisk og uetisk og er preget av hastverk, hemmelighetshold og feilopplysninger. Han er tilhenger av en effektiv saksbehandling, men det må ikke gå ut over kvaliteten på det kunnskapsgrunnlaget som vedtaket bygger på. Tengesdal mener at det er tatt «snarveger» som har medført mangler ved konsekvensutredningene og andre dokumenter. Han reagerer på at kommunen kalte inn til folkemøtet på Vikeså bare to dager før møtet. Når det gjelder hemmelighetshold viser han til Bjerkreimsnytt for februar 2020, juni 2020, Dalane Tidende den 09.06.20 og Bjerkreimsnytt for september 2020. Dette mener han viser tydelig at verken

tiltakshaver eller kommunen har informert de berørte partene og lokalsamfunnet slik de skulle gjort. Det var først i juni 2020 at innbyggerne ble informert om det arbeidet som hadde foregått siden høsten 2019.

Tengesdal skriver også om habilitet. Han stiller spørsmål ved ordførerens habilitet ettersom han er nabo med to av de involverte grunneierne på Tengesdal. Han reagerer også på at en arkeolog «tok seg til rette» på en eiendom på Tengesdal uten at hjemmelshaver var informert og hadde gitt tillatelse til dette.

Tengesdal reagerer på at hensynet til jordbrukerne og ulempene for dem har blitt undervurderte i prosjektet. Han viser til rapporten fra Olav Magne Tonstad. Han mener at Vial har feilinformert om beslag av jordbruksjord bl.a. i møtet for regionalt planforum den 27.01.21.

Han mener at det er gjennomgående at tiltakshaver og kommunens representanter feilinformerer både forvaltningen og folket om hvor stort inngrep tiltaket vil utgjøre for grunneierne på Tengesdal som blir berørt av planene om atkomstveg.

Tengesdal skriver også om utviklingslinjer i den demokratiske prosessen.

Han påpeker en del som han mener er mangler i konsekvensutredningene:

- Konsekvenser for jordbruket
- Folkehelse
- Tilflytting
- Dyrevern

Tengesdal skriver også om verdier og ulike syn. Han stiller spørsmål ved hvilke verdier man skal ha i kommunen. Stadig vekst og penger til noen få? Hva er egentlig den underliggende motivasjonen bak dette her, spør han. Han mener at det er urealistisk at NSEP resulterer i 3.500 arbeidsplasser.

Han viser til at Time kommune har vedtatt kommuneplan som legger til rette for datasenter på Kalberg.

Avslutningsvis skriver Tengesdal at han ikke motarbeider etablering av datasenter og batterifabrikker av prinsipp. Men her må man se det større bildet. Det er mange tilsvarende forslag til industriområder i Norge og i noen av disse er det mye mindre konflikter med jordbruk mv. enn det som det er i dette prosjektet. Han mener at kommunen må ta vare på grunneierne og verne om disse arbeidsplassene. Dersom det kommer fram atkomstveger som ikke medfører vesentlige tap av matjord, stiller saken seg annerledes, skriver han. I saksdokumentene er det i overveiende grad konkludert med negative til svært negative konsekvenser for de ikke-prissatte temaene. Han ber de folkevalgte og styresmaktene om å avise reguleringsplanen / tiltaket.

Rådmannens merknader:

Det var ikke Bjerkreim kommune som arrangerte folkemøtet på Vikeså den 28.04.21, men kommunen ble anmodet om å informere om arrangementet på sine hjemmesider. Annonsen om møtet sto i Dalane Tidende den 21.04.21.

Strategidokumentet «Norge som datasenternasjon» (2018) nevner at de vil utarbeide en veiledning, men dokumentet anses til ikke å være ferdig utarbeidet ettersom den ikke er tilgjengelig for offentligheten ennå. Dermed har ikke veiledningen for utarbeidelse av reguleringsplan for kraftintensiv industri blitt benyttet i planarbeidet, og det er ikke vist til veiledningen i plandokumentene.

Planarbeidet har fulgt plan- og bygningsloven, og forholder seg til planprosessen for detaljregulering. Kunngjøring og varsling til berørte offentlige organer, andre interesserte og berørte naboer skal skje ved igangsetting av planarbeidet, jf. pbl. § 12-8. Varsel om igangsetting av detaljregulering for NSEP – Hetlandsskogen ble kunngjort den 23.06.20.

Det anbefales å legge vegalternativ 2 til grunn i samråd med grunneiere. Det er videre foreslått en endring i tverrsnittet slik at den totale vegbredden blir 11,0 m. Det er videre foreslått tilpasninger av traseen for å minimere ulempene en utvidelse av vegen vil medføre. Avhengig av om vegen ligger i skjæring eller fylling vil den totale bredden inklusiv skjæringer og fyllinger variere i utstrekning, men her vil en også i størst mulig grad tilrettelegge slik at grunneiere kan nyttiggjøre seg skråningsarealene.

Planforslaget ble sendt inn til formannskapet for 1.gangsbehandling den 16.03.21. Rapporten som Tonstad har skrevet er datert 12.03.21. Innholdet i rapporten er tatt med ved andre gangs behandling av reguleringsplanforslaget.

Det foreslås nå et nytt alternativ til adkomstveg (adkomstveg 2) som ligger i teiggrensen mellom gnr. 81 bnr. 4 og bnr.12. Dermed beskriver Tonstads rapport til dels foreldede opplysninger.

Planen har fulgt plan- og bygningsloven, og har blitt utarbeidet etter prosessen for detaljregulering. Det har i planutarbeidelsen blitt arrangert to folkemøter, i tillegg har planen vært på høring og offentlig ettersyn, der både private, organisasjoner og offentlige myndigheter har hatt mulighet for å komme med innspill.

Det foreligger fagrapport for Naturressurser som tar for seg konsekvenser for både jordbruks-, skogbruks- og utmarksressurser. Trafikkanalysen vurderer konsekvenser som følge av økt trafikk, og fagrapport om støyvurdering analyserer konsekvenser for mulig anleggs- og driftsstøy.

Forbedring av vegstandarden og gang- og sykkelvegen fra Hetlandsvegen og oppover mot E39, samt strekningen mellom Hetlandsvegen i nord og Fv.44 i Tengs i sør skal utarbeides som separate reguleringsplaner og skal vurdere virkningene som følge av disse tiltakene. Oppstart av disse reguleringsplanene vil ikke skje før detaljreguleringen for NSEP er vedtatt. Fagrapport for støyvurdering (Brekke og Strand, 2021) baseres på veiledende grenseverdier i «Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging» og standardkrav fra «Forskrift om begrenning av forurensning», begge utgitt av Miljøverndepartement. Disse har som formål å forebygge støyplager.

Det er i reguleringsbestemmelsene § 2.7 sikret at støynivået skal være innenfor grenseverdi ved boliger / fritidsboliger, samt ved badeplassene ved Eikesvatnet og Hetlandsvatnet. Grenseverdiene sikrer at folkehelsen i forbindelse med støy blir ivaretatt og ligger på et tilfredsstillende nivå.

Det vises til fagrapport Konsekvenser for langsiktig befolkningsvekst og arealbehov, som tar for seg de langsiktige konsekvensene knyttet til sysselsettings- og befolkningsvekst, samt nye arealbehov for bolig, infrastruktur o.l.

Det er godt dokumentert i fagrapport for naturmangfold at influensområdet huser et mangfoldig fugle- og dyreliv, med innslag av flere truede arter. Ideelt sett ville en undersøkelse av naturmangfoldet over flere år vært å anbefale faglig sett, men det aktuelle området vurderes likevel som tilstrekkelig undersøkt til å vurdere konsekvensene for viktige forekomster av dyr og fugler. Når det gjelder insekter, vil det være nødvendig å gjennomføre enormt omfattende undersøkelser over mange år for å få et godt nok dokumentasjonsgrunnlag. Det vil også være utfordringer knyttet til relevante referanser med slike undersøkelser.

Det er foreslått tilpasninger av traseen for atkomstvegen for å minimere ulempene en utvidelse av vegen vil medføre. Avhengig av om vegen ligger i skjæring eller fylling vil den totale bredden inklusiv skjæringer og fyllinger variere i utstrekning, men her vil en også i størst mulig grad tilrettelegge slik at grunneiere kan nyttiggjøre seg skråningsarealene. Man har i planutarbeidelsen prøvd å ta hensyn til de viktige temaene i utformingen av planen. Det har blitt lagt til grunn en rekke avbøtende tiltak som skal minimere konsekvensene planforslaget medfører. Tiltakshaver er klar over ulempene dette medfører, og har dermed involvert berørte grunneiere for å komme fram best mulig løsning.

Rådmannen viser for øvrig til gjennomgangen av rapporten fra Olav Magne Tonstad og rådmannens kommentarer til denne ovenfor.

Aslaug M. Undheim, 12.05.21

Undheim skriver at det har gått kort tid fra innbyggerne fikk høre om planene for NSEP. I starten omtalte ordføreren planene som lite konfliktfylte. Hun viser til at Hetlandsskogen for noen få år siden ble vurdert som et så verdifullt LNF-område at kommunen og fylkesmannen gikk mot Statskog sin søknad om å etablere vindkraftanlegg der. Undheim viser videre til at de nye eierne for tre år siden ville utvikle eiendommen og ressursene i samsvar med skogbruksplanen, i tillegg til å bedre vedlikeholdet av vegnettet og legge bedre til rette for jakt og fiske. Dessuten viser hun til at de nye eierne la opp til samarbeid med kommunen og videreføring av den tilretteleggingen som kommunen allerede hadde lagt mye innsats i. Hun skriver at innbyggerne kjenner seg overkjørte og grunneierne har vært lite involverte. Det ser ut for at man ikke bryr seg om nasjonale retningslinjer for hva som skal tas hensyn til i planarbeid med slikt innhold.

Undheim stiller spørsmål ved om det foregår en demokratisk prosess og viser bl.a. til den store mengden dokumentsider som er innsendt som plandokumenter.

Hun skriver dessuten om habiliteten til formannskapet og kommunestyret. Hun stiller spørsmål ved om det er i orden at en inhabil folkevalgt driver «lobbyvirksomhet» overfor folkevalgte for å påvirke utfallet av deres høringsuttalelse.

Undheim skriver at til den planlagte utbyggingen er det framhevet som viktig og positivt at det skal benyttes fornybar energi i form av vindenergi. Hun undrer seg over dette ettersom Hetlandsskogen er planlagt ferdig utbygd i 2040. De konsesjonene som nå er gitt for vindkraft har sluttdato før Hetlandsskogen er ferdig utbygd. Hun spør om utbygging av NSEP skal tvinge fram enten forlengelse av konsesjonene som allerede er etablerte eller skal det tvinge fram at det må komme enda flere vindkraftverk i kommunen og regionen. De som sier «ja» til utbygging i Hetlandsskogen må være klar over at de må si ja til energiforsyning til dette anlegget i lang tid framover. Derved er det ikke kun Hetlandsskogen som blir berørt av de negative konsekvensene for landskap, naturmangfold, klima og friluftsliv, trafikk og støy. Hun anbefaler at området forblir LNFR-område og ikke omregulert til industriområde.

Rådmannens merknader:

Fra kunngjøring av oppstart av planarbeid til Formannskapet behandlet reguleringsplanen første gang gikk det om lag ni måneder.

På grunn av planens omfang må det utarbeides grundige beskrivelser, analyser og konsekvensutredninger. Det har i høringsrunden blitt fremmet innsigelser og faglige råd fra offentlige instanser. Det heter i § 5-4 i plan- og bygningsloven «*Berørt statlig og regionalt organ kan fremme innsigelse til forslag til kommuneplanens arealdel og reguleringsplan i spørsmål som er av nasjonal eller vesentlig regional betydning, eller som av andre grunner er av vesentlig betydning for vedkommende organs saksområde*».

Dersom planforslaget er i strid med bestemmelser i loven, forskrift, statlig planretningslinje, statlig eller regional planbestemmelse, eller overordnet plan, kan det fremmes innsigelse. For planforslaget for NSEP, har flere offentlige instanser påpekt utfordringer ved planen som må det må tas hensyn til i den videre planutarbeidelsen.

Fagrapporten om energiløsninger (Aabø Powerconsulting, 2021) tar for seg muligheter og konsekvenser av energiforsyning på NSEP. Ifølge rapporten, har eksisterende konsesjoner for vindkraft en levetid på 20-25 år. Det er vanskelig i dag å anslå hvor stor andel vindkraft på land vil utgjøre i 2040-2045, men det er lite trolig at ikke noen av de utbygde vindkraftanleggene vil få fornyet konsesjon, med bakgrunn i de store investeringene som allerede er gjennomført, i kombinasjon med mulighet for bedre lokale kompensasjonsordninger i framtiden.

Videre i rapporten, er det vurdert til at forsyningssikkerhet til eksisterende nettkunder ikke forverres, men heller forbedres grunnet krav om redundans for datasenter.

Arne Løland, med 898 underskrifter, 12.05.21

898 personer har undertegnet et opprop: «Nei til industri i Hetlandsskogen i Bjerkreim kommune.» Enkelte av underskriverne har føyd til en kort kommentar. Disse gjengis ikke her, men alle underskriftene og kommentarene er vedlagt saksforelegget.

Rådmannens merknader:

Uttalelsen tas til orientering. Om lag 40 % av underskriverne oppgir at de er bosatt i Dalane, om lag 35 % i resten av Rogaland og om lag 25 % utenfor Rogaland.

Rune Tengesdal, Bente Barstad Tengesdal, Maren Tengesdal, 12.05.21

Saksdokumentene vitner om et meget dårlig utført arbeid. Tilsynelatende framstår reguleringsplanen som grundig og nøye utført, med 1.000 sider. Men det er mange og konkrete feil av så alvorlig grad at kommunen først må sørge for å få den ajourført med manglende utredninger og korrigerings av feil før den behandles av kommunestyret. Med erfaring fra vindkraftverk og slik industri mener de at inntektene vil bli kanalisert til utlandet. Med de innskuddene som kommunen allerede har gjort og sannsynligvis må gjøre, tror de ikke at kommunen vil gå i pluss økonomisk.

Planen mangler konsekvensutredning for gårdsbrukene som følge av utvidelse av Hetlandsvegen og sterk økning i trafikken. De mener at det oppgitte tallene for tap av jord er alt for små. De spør hvorfor Hetlandsvegen må ha så mye bedre standard enn Tengesdalsvegen. De skriver videre at da reguleringssaken ble startet, ble gårdsbrukene på Tengesdal nord

aldri kontaktet. I en tidlig planfase ville en dialog her kunnet medført en levelig løsning for gårdsbrukene, om planen «i verste fall» skulle bli vedtatt. Første gang de fikk vite at de var innlemmet i planen var den 19.06.21, etter at Kommunestyret var informert.

De viser til rapporten fra Olav Magne Tonstad som ble bestilt av NSEP. Det innholdet i rapporten som refereres i merknaden er omtalt i uttalelsen fra Bjørn Runar Tengesdal mfl. De mener at erstatning for tap for de to gårdsbrukene må utredes og tas med i reguleringsplanen. De mener at Vial burde informert kommunepolitikerne om denne rapporten. De skriver at Vial og ordføreren er villige til å ofre to av kommunens egne gårdsbruk for å realisere NSEP som utelukkende har negative konsekvenser for å spare matjorden på Jæren. De spør hvor logikken i dette er.

De viser til nasjonale og regionale mål for jordvern. Sammen med ny E39 gir NSEP og tilhørende rekkefølgekrav meget store tap av matjord.

De etterlyser alternative atkomstveger og viser til fylkesmannens merknader til varsel om oppstart av reguleringsarbeid den 21.08.21. De nevner mulighet for å kjøre fra Vikeså og sørover på Fv. 102 og Fv. 103.

De skriver også om spillvarme. Dersom det skal bygges trasé for spillvarme til Sirevåg, kan atkomsten også komme der. Også klimagassutslipp, sabotasje / terror, liv og helse blir omtalt i brevet. De avslutter med at omtrent alle fagrapporter til planen viser sterkt negative følger ved en utbygging. De ber om at hele prosjektet ikke blir iverksatt.

Rådmannens merknader:

Planmyndigheten (Kommunestyret) skal bestemme arealbruken i planområdet og fastsette tilhørende bestemmelser. Planmyndigheten skal ikke vurdere om hvorvidt et overskudd av virksomheten blir i Norge eller utlandet. Dette er utenforliggende hensyn.

Hetlandsvegen skal ikke ha «mye bedre standard enn Tengesdalsvegen.» Tengesdalsvegen skal rustes opp både når det gjelder kjørebane i nødvendig grad og gang- og sykkelveg der dette mangler.

Kompensasjon for tap av eiendom skal ikke omtales i reguleringsplanen.

Det foreslås å legge vegalternativ 2 til grunn for vedtaket etter samråd med grunneiere. Det foreslås videre en endring i tverrsnittet og tilpasninger av traseen for å minimere ulempene en utvidelse av vegen vil medføre. Avhengig av om vegen ligger i skjæring eller fylling vil den totale bredden inklusive skjæringer og fyllinger variere i utstrekning, men her vil en også i størst mulig grad tilrettelegge slik at grunneiere kan nyttiggjøre seg skråningsarealene.

Når det gjelder varsling ved planoppstart, har planarbeidet for NSEP fulgt reglene om kunngjøring og varsling som framgår av plan- og bygningsloven §12-8 tredje ledd. Berørte offentlige myndigheter, grunneiere og naboer til planområdet skal varsles i den grad de blir direkte berørt. Naboeiendommer er eiendom som har felles grense til planområdet. Disse skal alltid varsles. Normalt bør man også varsle eiendommer hvor kun en vei, gate, elv eller annet areal ligger imellom denne og planområdet (gjenboer-eiendommer).

Ved planoppstart ble alle registrerte grunneiere og festere i planområdet, og så vidt mulig andre rettighetshavere i planområdet, samt naboer som direkte blir berørt av planområdet, varslet direkte med brev i posten. Planinitiativet har ellers blitt varslet i Dalane Tidende og Stavanger Aftenblad i forbindelse med planoppstart, og har blitt lagt ut for offentligheten på kommunens og på forslagsstillers hjemmesider.

Planforslaget ble sendt inn til formannskapet for 1.gangsbehandling den 16.03.21. Rapporten fra Tonstad er datert 12.03.21. Innholdet i rapporten er tatt med ved andre gangs behandling av planforslaget.

Det foreslås nå et nytt alternativ til adkomstveg (adkomstveg 2) som ligger i teiggrensen mellom gnr. 81 bnr. 4 og bnr. 12. Dermed beskriver Tonstads rapport til dels foreldede opplysninger. Det foreslås videre en endring i tverrsnittet slik at den totale vegbredden blir 11,0 m. Det foreslås også tilpasninger av traseen for å minimere ulempene en utvidelse av vegen vil medføre. Avhengig av om vegen ligger i skjæring eller fylling vil den totale bredden inklusiv skjæringer og fyllinger variere i utstrekning, men her vil en også i størst mulig grad tilrettelegge slik at grunneiere kan nyttiggjøre seg skråningsarealene.

Forslagsstiller har i planutarbeidelse vurdert tre alternative adkomstveger. Det er nå foreslått å gå for vegalternativ 2 i samråd med grunneierne.

Fv.102 og Fv.103 har vesentlig dårligere standard enn eksisterende Tengesdalsvegen og Bjerkreimsveien og vil medføre betydelig økte kostnader for å kunne utbedres til

tilfredsstillende standard. Eksisterende Fv.102 og Fv.103 har en ÅDT på hhv. 600 og 200. Som fagrapportene viser, er det grunn til å tro at en stor del av de som skal ha sin arbeidsplass i Hetlandsskogen vil være bosatt i Eigersund kommune. For alle disse ville atkomst via de vegene som brevskriverne foreslår medføre en mye langer arbeidsreise, mens færre vil få vesentlig kortere arbeidsreise ved en slik atkomst.

Det er flere bestemmelser for planforslaget som sikrer etablering av nye åpne vannspeil og grønne arealer, for både tekniske og estetiske hensikt. Konsekvensutredning for klimagassutslipp vurderer at disse kan benyttes til CO₂-opptak i framtiden. I tillegg er det sikret i § 2.2.3 om ytre miljøplan at konsekvensene for utslipp til vann og luft skal legges til grunn for utforming av planen.

Risiko og sårbarhet knyttet til sabotasje og terror er utredet i eget analyseskjema for planforslagets ROS-analyse.

Å treffe nødvendige tiltak som forbedrer trafikksikkerheten vil være en premiss i det videre planarbeidet og vil bli innarbeidet i neste planfase. Risikovurderingene for trafikkulykker er også revidert grunnet feil i forhold til grenseverdiene.

Nye og justerte plandokumenter

Følgende nye dokumenter er vedlagt, i tillegg til merknadene som er kommet inn i høringsrunden:

- Strekningsanalyse Eigesveien, Vial 25.05.21
- KU vurdering vegalternativ 2, Ecofact 12.05.21
- Rapport fra Olav Magne Tonstad, 12.03.21

Plankartet:

Følgende endringer på plankartet som er revidert den 27.05.21 er de viktigste endringene sammenlignet med plankartet som var på høring:

- Nå er det vegalternativ 2 (starten av Hetlandsvegen) som anbefales vedtatt. I høringsrunden var både vegalternativ 1 og vegalternativ 2 med
- Vegtvernsnittet anbefales redusert fra 12,5 m til 11,0 m ved at kjørebanelen reduseres fra 6,0 m til 5,5 m, skulderbreddene reduseres fra 0,75 m til 0,5 m og bredden på gang- og sykkelvegen reduseres fra 3,5 m til 3,0 m
- Hetlandsvegen videre justeres også noe
- Forslag til justerte % BYA er påført plankartet
- Hensynssone (båndlegging etter lov om kulturminner) er justert
- Vernesone er påført
- Det er i forslaget til justert plankart vist område for sirkulærindustri, BI5, nordøst i industriområdet
- Atkomstveg er tegnet på til høydebassenget sørvest for industriområdet
- Hensynssone for ras og skredfare H310 er lagt inn
- Flomfare H320 er lagt inn
- Arealformålet o_GN ved kulturminnelokaliteten 65475 erstattes med LNFR-område
- Det er lagt inn bestemmelsesområde #2 i krysset mellom Tengesdalsvegen og ny del av Hetlandsvegen

For mer detaljert oversikt over endringene vises det til vedlagte notat fra Vial den 31.05.21 NSEP – Foreslåtte endringer etter førstegangsbehandling. Se også forslag til vedtak der det i tillegg er foreslått ytterligere endringer.

Reguleringsbestemmelsene:

Det justerte forslaget til reguleringsbestemmelser, revidert den 31.05.21, viser klart med rød tekst der det er foreslått strykninger og tilføyelser sammenlignet med den utgaven av reguleringsbestemmelsene som var på høring. Se også forslag til vedtak der det er vist til justerte reguleringsbestemmelser der det i tillegg er foreslått ytterligere endringer.

Planbeskrivelsen:

Det justerte forslaget til planbeskrivelse, datert den 31.05.21, viser klart med rød tekst der det er foreslått strykninger og tilføyelser sammenlignet med den utgaven av planbeskrivelsen som var på høring. Se også forslag til vedtak der det er vist til justert planbeskrivelse.

ROS-analysen:

I ROS-analysen som er datert den 25.05.21 er det gjennomført endringer når det gjelder hendelsene U9, U10 og U11.

Vurderinger:

Rådmannen merker seg at verken Direktoratet for naturforvaltning eller Miljødirektoratet, som begge var høringsinstanser, har sendt inn merknader i høringsperioden.

I høringsperioden kom det inn til sammen ni innsigelser fra tre offentlige etater med innsigelseskompetanse. Alle disse innsigelsene er nå ryddet av vegen, slik at reguleringsplanen kan egengodkjennes av Kommunestyret. I tillegg kom det inn til sammen 15 faglige råd fra fire offentlige instanser. De aller fleste av disse er det tatt hensyn til i de justerte plandokumentene.

I høringsperioden har det kommet inn mange innspill som anbefales tatt i de justerte plandokumentene. Sett fra rådmannens ståsted har disse endringene ført til at man samlet sett har fått en bedre reguleringsplan.

Økonomiske konsekvenser:

Vedtaket av denne reguleringsplanen vil i seg selv ikke ha direkte økonomiske konsekvenser for Bjerkreim kommune.

Konsekvenser for barn og unge:

Vedtaket av reguleringsplanen vil i seg selv ikke ha konsekvenser for barn og unge, men dersom det blir utbygging i Hetlandsskogen i den utstrekning som framkommer i de nå foreliggende plandokumentene og forslaget til vedtak, vil det kunne ha negative konsekvenser for barn og unge i form av tap av turområder. Det vil likevel være store naturområder igjen både i Hetlandsskogen og andre nærliggende områder.

Konsekvenser for folkehelsen:

Vedtaket av reguleringsplanen vil i seg selv ikke ha konsekvenser for folkehelsen, men dersom det blir utbygging i Hetlandsskogen den utstrekning som framkommer i de nå foreliggende plandokumentene og forslaget til vedtak, vil det kunne ha negative konsekvenser for folkehelsen bl.a. i form av støy, tap av turområder mv. Vi viser også til Planbeskrivelse avsnitt 7.7.

Beredskapsmessige konsekvenser:

Vedtaket av reguleringsplanen vil i seg selv ikke ha beredskapsmessige konsekvenser, men etablering av store næringsbygninger i Hetlandsskogen kan utløse krav om brannberedskap innenfor eller nær planområdet.

Vedlegg:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
244116	Vedlegg 3_ Plankart_27.05.21
244347	Bestemmelser revidert 31.05.21
244348	Planbeskrivelse NSEP 31.05.21
244131	ROS-analyse 25.05.21
244349	Foreslåtte endringer etter høringsrunden 31.05.21
244122	Vedlegg 5 - Illustrasjonsplan_25.05.21
244120	Vedlegg 45 - Tegning - B-C_Veg - plan, profil Hetlandsskogen_vegalternativ 2_25.05.21
244123	Vedlegg 46 - Tegning - F_Veg - normalprofil Hetlandsskogen_vegalternativ 2_25.05.21
244121	Vedlegg 40 - Støykart vegalternativ 2_ 12.11.20

244138 Strekningsanalyse Eigesveien
244153 KU Vegalternativ 2 Tengesdal
243930 Olav Magne Tonstad konsekvensutredning 12 mars 2021
243976 Planforum 27012021 - Referat - planforum North sea energy park -
Hetlandsskogen
243894 Uttale til høring av detaljreguleringsplan for North Sea Energy Park
Hetlandsskogen 80_8, Bjerkreim kommune.pdf
244340 Ang uttalelse til høring av detaljregulering for North Sea Energy Park -
innspill før drøftingsmøte
244343 Detaljreguleringsplan for North Sea Energy Park Gnr. 80 bnr. 8,
Hetlandsskogen
244345 Epost fra Statsforvalteren 02.05.21
243964 Foreløpig uttalelse vedr. automatisk fredete kulturminner - administrativ
innsigelse med forslag til løsninger
243965 Uttalelse fra Stavanger maritime museum
244021 Epost fra Rogaland fylkeskommune, kultur, til Vial AS den 21.05.21
244020 Forslag til vernesone kart
244344 Brev fra Rogaland fylkeskommune , kultur, 31.05.21
243875 1-Bjerkreim kommune - Detaljregulering - North sea energy park,
Hetlandsskogen - Plan 2020002 - Høring.pdf
243876 2-Bjerkreim kommune - Detaljregulering - North sea energy park,
Hetlandsskogen - Plan 2020002 - Høring.pdf
244341 Ang Rogaland fylkeskommuneFylkesutvalget sitt vedtak på høring av
detaljregulering - North Sea Energy Park
244346 Brev fra Rogaland fylkeskommune 01.06.21
243971 Uttalelse til detaljreguleringsplan for North Sea Energy Park - gnr. 80. bnr. 8
- Hetlandsskogen
243951 Uttalelse til høring og offentlig ettersyn av reguleringsplan for North Sea
Energy Park i Bjerkreim kommune.PDF
243944 Uttalelse til reguleringsplan
243880 NVEs uttalelse - Offentlig ettersyn - Detaljreguleringsplan for North Sea
Energy Park - Hetlandsskogen - Gnr. 80. bnr. 8
243948 Høringsuttalelse - Detaljreguleringsplan - North Sea Energy Park -
Hetlandsskogen
243873 Høringsuttale - reguleringsplan gnr. 80 bnr. 8 - North Sea Energy Park,
Hetlandsskogen, Bjerkreim kommune
243967 Høringsuttalelse til detaljreguleringsplan for North Sea Energy Park -
Hetlandsskogen - Plan 2020 002
243939 Høyringsuttale North Sea Energy Park
243878 Innspill til detaljreguleringsplan for North Sea Energy Park, Hetlandsskogen
243896 Høringssvar – Reguleringsplan for North Sea Energy Park, gnr. 80 bnr
243919 Høring North Sea Energy Park
243923 Høringsuttalelse _NSEP_ Dalane Bilbransjeforening
243921 Høringssvar. _egersund i sentrum_
243911 Høringsuttalelse North Sea Energy Park- Hetlandsskogen
243918 Innspill til KU Hetlandsskogen
243882 Uttalelse til reguleringsplan for North Sea Energy Park - Hetlandsskogen fra
FNF Rogaland
243925 2021-05-11_Høringssvar Hetlandsskogen
243900 Høringsuttalelse fra Coop Vikeså
243983 Merknad til reguleringsplan for North Sea Energy Park (Hetlandsskogen)
243959 Brev fra Arne Løland
243960 Spørsmål om habilitet
243958 Sender mottatte merknader for uttalelse
243957 Svar ift mottatte merknader for uttalelse
243955 Høringsuttalelse vedrørende utredning for North Sea Energy Park, gnr. 80
bnr. 8
243978 Planid 2020002 North Sea Energi Park - spørsmål vedr. utbygging av

Hetlandsskogen
243979 Planid 2020002 North Sea Energi Park - flere spørsmål
243980 Planid 2020002 North Sea Energi Park - spørsmål vedr. naturområdet
243932 Fwd Hetlandsskogen Bjerkreim
243931 Bevare Hetlandsskogen - Bekymring til Statsforvalteren
243962 Kommentarer til habilitetsspørsmål
243973 Vedr. veitrase 2
243969 Veitrase 2
243975 Justert vegalternativ 2
243954 Planid 2020002 North Sea Energy Park - merknader til reguleringsplan
243953 Høringsuttalelse angående Hetlandsskogen AS og North Sea Energi Park
243950 Bevar Hetlandsskogen - høringsuttale
243941 Hetlandsskogen og utbygging av tilførselsveier
243906 Henvising til avisinnlegg vedr. vindmøller i Hetlandsskogen
243902 Innsigelser til reg.plan Hetlandsskogen mee vedlegg
243942 Høringsuttalelse, North Sea Energy Park
243937 Uttale til detaljreguleringsplan for North Sea Energy Park gnr. 80 bnr. 8 -
Hetlandsskogen, Plan-ID 2020002.
243935 Innspill til høring - Hetlandsskogen
243933 Merknader til detaljreguleringsplan - North Sea Energy Park -
Hetlandsskogen
243928 Høyringsssvar 10 mai 2021
243915 Høringsuttalelse reguleringsplan NSEP Plan-ID 2020002
243913 Høringsuttalelse til reguleringsplan - Hetlandsskogen (North Sea Energy
Park)
243909 Merknader til reguleringsplan - Planid 2020002
243907 Høringsuttalelse til konsekvensutredning for North Sea Energy Park, gnr. 80
bnr. 8.
243904 Høyringsuttale North Sea Energy Park
243899 Innspill til reguleringsplan for Hetlandsskogen industriområde .
243871 Høyringsinnspel, 12.05.2021, versjon 2 - Eirik Tengedal
243890 Høyringsuttale Planid 2020002 - Reguleringsplan for North Sea Energy Park
243889 underskrift
243888 Opprop-mot-ødeleggelse-av-Hetlandsskogen (1)
243885 Høyringsssvar på reguleringsplan NSEP